

Vlaams
Parlement

vergadering **7**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 23 oktober 2013

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
BOODSCHAPPEN	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	5
ACTUALITEITSDEBAT over de balans van het huisvestingsbeleid van de Vlaamse Regering	6
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	35
ACTUELE VRAAG van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de moeilijkheden bij de herfinanciering van Electrawinds en de rol ter zake van de Vlaamse overheid	36
ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het niet realiseren van het loopbaanpact voor leerkrachten tijdens deze legislatuur	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het afvoeren van het lerarenloopbaanpact	38
ACTUELE VRAAG van de heer Kris Van Dijck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het flexibel leertraject in het secundair onderwijs	
ACTUELE VRAAG van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het beleidsvoorstel van de minister tot versterking van de flexibele leerweg in het secundair	45
ACTUELE VRAAG van mevrouw Joke Quintens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitbreiding van Nike in Ham en de match met de regionale arbeidsmarkt	50
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het advies van de auditeur van de Raad van State betreffende de schorsing van het havenuitbreidingsplan Antwerpen	54
ACTUELE VRAAG van de heer Marnic De Meulemeester tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de recente verklaringen van de minister betreffende de financiële toestand van de lokale besturen	57
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 5 juni 2009 tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Waalse Gewest betreffende de integratie van personen met een handicap – 2146 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	62
Artikelsgewijze bespreking	63

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 22 oktober 2012 gesloten tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest betreffende het opnemen van luchtvaartactiviteiten in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap overeenkomstig Richtlijn 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde ook luchtvaartactiviteiten op te nemen in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap – 2169 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	63
Artikelsgewijze bespreking	64
VERZOEKSCHRIFT over de netvergoeding voor zonnepanelen. Verslag namens de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie uitgebracht door de heer Marc Hendrickx – 2203 (2013-2014) – Nr. 1	
Verslag	64
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 5 juni 2009 tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Waalse Gewest betreffende de integratie van personen met een handicap – 2146 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	64
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 22 oktober 2012 gesloten tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest betreffende het opnemen van luchtvaartactiviteiten in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap overeenkomstig Richtlijn 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde ook luchtvaartactiviteiten op te nemen in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap – 2169 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	65
MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Chris Janssens en Frank Creyelman tot besluit van de op 3 oktober 2013 door de heren Johan Deckmyn en Lode Vereeck in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, respectievelijk over de haalbaarheid van het zogenaamde concurrentiepact, en over het concurrentiepact – 2201 (2013-2014) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	65
MOTIE van de heren Jan Penris, Wim Wienen, Joris Van Hauthem en Filip Dewinter en de dames Marijke Dillen en Marleen Van den Eynde tot besluit van het op 23 oktober 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de balans van het huisvestingsbeleid van de Vlaamse Regering – 2253 (2013-2014) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	66
MOTIE van mevrouw Patricia De Waele tot besluit van het op 23 oktober 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de balans van het huisvestingsbeleid van de Vlaamse Regering – 2254 (2013-2014) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	66

MOTIE van de dames Mercedes Van Volcem en Gwenny De Vroe en de heer Bart Tommelein tot besluit van het op 23 oktober 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de balans van het huisvestingsbeleid van de Vlaamse Regering – 2255 (2013-2014) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	66
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	67
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	70
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	70

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Veerle Heeren

– *De vergadering wordt geopend om 14.04 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Vera Celis, Jan Durnez, Jan Peumans, Marc Van de Vijver: ambtsverplichtingen;

Griet Smaers: familieplichtingen.

■

BOODSCHAPPEN

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 16 oktober 2013 deelt de voorzitter van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement mee dat dat parlement ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief van 17 oktober 2013 deelt de voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie mee dat die vergadering ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief van 18 oktober 2013 deelt de voorzitter van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie mee dat die raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 18 oktober 2013 deelt de voorzitter van de Assemblée de la Commission communautaire française mee dat die assemblee zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 60/5)

■

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Joris Van Hauthem bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, u zult merken dat een aantal leden van mijn fractie momenteel niet aanwezig zijn. Ik spreek niet voor andere fracties, maar wat mijn fractie betreft, heeft dat ook een reden. De reden is niet een desinteresse voor de werkzaamheden van dit parlement deze namiddag, maar wel een manifestatie van de politiediensten op dit ogenblik. Zij protesteren tegen het geweld dat tegen de politie is gebruikt, onder meer in

Houthalen. Onze parlementsleden samen met hun collega's-Kamerleden en -senatoren zijn daar hun solidariteit gaan betuigen. Vandaar hun afwezigheid op dit ogenblik.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUALITEITSDEBAT over de balans van het huisvestingsbeleid van de Vlaamse Regering

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de balans van het huisvestingsbeleid van de Vlaamse Regering.

Het debat is geopend.

Er is een technisch probleem. De microfoons op de banken van de Vlaamse Regering zijn defect. Ik stel dan ook voor dat de minister zich naar het spreekgestoelte begeeft indien zij wenst te reageren. (*Opmerkingen van de heer Bart Tommelein*)

Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Voorzitter, minister, collega's, het woonbeleid in Vlaanderen is vandaag absoluut ondermaats in al zijn geledingen. Ook het sociaal woonbeleid is een catastrofe. Verontwaardigheid alom. Wij zijn een partij die nog eens duidelijk wil stellen dat sociale woningen moeten worden toebedeeld aan mensen die het echt nodig hebben. De cijfers liegen er niet om.

90.000 mensen stonden eind 2012 op de wachtlijst. De oplossing van de Vlaamse Regering en de minister: wie vijf jaar op een wachtlijst staat, en vijf jaar in een schrijnende toestand leeft, krijgt een huurpremie. Goed, zou u denken. Maar van de 130.000 wachtenden krijgt slechts 2 procent die premie van 130 euro.

In de krant staat: 13.000 mensen dreigen uit huis gezet te worden. Wat doet de minister? Ze kondigde vorige vrijdag aan dat ze 6000 bescheiden huurwoningen gaat bouwen voor mensen met een middelmatig inkomen, onder de titel: we helpen de starters. Dat zijn allemaal pleisters op een houten been. De pleister is trouwens veel te klein. Minister, goede huurders stuurt u naar sociale huisvestingsmaatschappijen en de private markt mag 130.000 wachtenden met een laag inkomen opvangen.

6000 woningen over tien jaar, dat zijn er 600 per jaar. Dat zijn er 2 per gemeente. Intussen krijgt Antwerpen jaarlijks 5000 nieuwe inwoners. Daar moet u 60 woningen per jaar bouwen voor mensen met een bescheiden inkomen. Dat is geen beleid. U hebt ook nog 3 miljard euro nodig om uw patrimonium van 146.000 sociale woningen volledig te herstellen. 24.000 van die woningen moeten een totale renovatie ondergaan. En wat doet u? Louter bouwen! Dat betekent dat de eerste 24.000 nieuwe woningen die u bouwt, dienen voor mensen die herhuisvest moeten worden. U kunt geen nieuwe kandidaten helpen.

Een alleenstaande staat vandaag vijf jaar op de wachtlijst. De gemiddelde tijd is 970 dagen. We zien beelden van mensen die leven in een woning vol schimmel, onder invallende daken met net geen dodelijke ongevallen en met water in de elektriciteitsleidingen. Ik zou werkelijk beschaamd zijn!

U bouwt zagezegd 8900 woningen bij, minister. Vandaag zijn er 146.200 sociale woningen, vorig jaar waren er 500 meer. Wat u niet zegt, is dat er ook huizen gesloopt worden. Uw resultaat is nul, zelfs minder. Conclusie: u gebruikt uitsluitend naoorlogse recepten en bouwt enkel wat woningen bij. U wijst toe zonder enige vorm van doorstroming. U zult nooit genoeg woningen hebben! De behoeften van vandaag zijn niet die van morgen. Heel uw beleid strekt ertoe de sociale huisvestingsmaatschappijen te financieren, terwijl ze blind

mogen blijven voor de zwakkeren. Wat dat betreft, staan wij lijnrecht tegenover elkaar. Wij willen dat de middelen gaan naar degenen die ze echt nodig hebben.

Voor de private huursector doet u werkelijk niets, integendeel. De mensen hebben een zeer laag rendement en u zit daarmee te lachen. Maar dat is helemaal niet om te lachen!

Vandaag worden de 130.000 mensen waar u moet voor zorgen, opgevangen door de private verhuurder. En wat doet u? Niets anders dan regeltjes opleggen. Terwijl ze stimulansen verdienen, want ze doen het werk dat u nalaat te doen.

We vragen dat de renovatiepremie die wordt toebedeeld aan mensen die verhuren via een sociaal verhuurkantoor, wordt uitgebreid. Er zijn slechts 132 sociale verhuurkantoren, minister. Uw maatregel helpt 132 verhuurders over heel Vlaanderen. Dat is veel te weinig. We vragen dat u de registratie- en de successierechten verlaagt voor iedereen die verhuurt aan iemand die recht heeft op een sociale woning.

Uw eigenaarsbeleid is helemaal dweilen met de kraan open. U voerde al een miserietaks in. Een vrouw die in een echtscheiding is verwickeld, en voor 250.000 euro haar bescheiden woning overneemt, die krijgt van de Vlaamse Regering – als maatregel voor betaalbaar wonen – een taks van 5000 euro opgelegd. Dat is 2 procent. Dank u wel, minister.

Bovendien is uw budget voor de sociale leningen absoluut ontoereikend. Er is een geval waarbij een jong koppel, dat recht had op een sociale lening, een compromis tekende. Er hangt dat koppel nu een proces boven het hoofd, met ontbinding en schadevergoeding tot gevolg. En wat doet u, minister? Uw budgetten worden pas in 2014 opgetrokken, veel te weinig dan nog.

We zullen dan nog maar niet spreken over uw uitspraken over de woonbonus. Met die woonbonus wilde u heel Vlaanderen verlammen, wilde u de bouwsector verlammen. U gaf het signaal dat ieder gezin van tweeverdieners die woonbonus niet meer zou krijgen. Want iedereen die 36.300 euro verdient, heeft slechts recht op een woonbonus aan 50 procent. U zegt: “Nee, niet met ons. Niet met de socialisten.” U wilt niet liever dan de middelen voor eigendomsverwerving overhevelen naar de middelen voor huur. Wij verzetten ons daartegen.

Minister, de banken geven steeds moeilijker een lening voor het kopen van een huis. De Vlaamse Regering moet overleg plegen met de banken. Wij hebben de banken gered. Vandaag merken we dat ze steeds strenger worden in het toekennen van een krediet. Dat is ook de reden waarom uw budget voor sociale leningen niet voldoende is.

Minister, waar blijven de daadkrachtige hervormingen van deze Vlaamse Regering? Het woonbeleid is zeer belangrijk, want de Vlaming is geboren met een baksteen in de maag. We hebben grondige hervormingen nodig, want we hebben gezien dat de grootste hap uit het budget van de werkende mensen die huren, naar de woning gaat. U hebt totaal geen grondige hervormingen doorgevoerd, wat wij ten zeerste betreuren.

Minister, CD&V steunt u volledig in dat beleid. En ook de N-VA, die de kracht van verandering moet zijn, heeft een dergelijk woonbeleid gesteund, een beleid vol falen, zonder hervormingen, met alle wachtljsten tot gevolg. (*Applaus bij Open Vld en LDD*)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw Van Volcem, u zegt dat de CD&V het beleid van minister Van den Bossche steunt. Dat is ook zo. Maar is Open Vld bereid om massaal meer middelen voor sociale huisvesting te begroten in het budget? Ik heb daar nog nooit iets over gehoord in de commissie Begroting. Ik hoor dat mevrouw Van der Borgh om meer middelen voor Welzijn vraagt. Ik hoor u nu zeggen – en dat is nieuw – dat de liberale partij veel meer middelen wil vrijmaken voor sociale huisvesting en voor leningen. Is dat een stelling van Open Vld? Of is het een oppositiestem omdat u nu toevallig in de oppositie zit?

U hebt vijftien jaar lang in de Vlaamse Regering gezeten. (*Opmerkingen van de heer Bart Tommelein*)

Of neen, tien jaar.

Toen ik begon in het Vlaams Parlement, was Louis Walt Niel minister van Sociale Huisvesting. Hij wilde toen starten met de alternatieve financiering van de sociale woningbouw. Ik heb datzelfde gehoord in de tijd van paars, ook toen op een gegeven moment Jaak Gabriels minister van Sociale Huisvesting was, ook met grootste plannen. Nu zegt u namens Open Vld dat u massaal meer middelen wilt voor huisvesting. Is dat een standpunt van Open Vld?

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Van Rompuy, ik vind het bijna aandoenlijk hoe de drie traditionele partijen elkaar de zwartepiet willen doorschuiven. Vergeet niet dat jullie al jaren verantwoordelijk zijn voor dit beleid, zowel Open Vld, CD&V als sp.a. Laat ons daarmee beginnen.

U spreekt over meer middelen. Budgettair moet dat echter ook kunnen. Ondertussen heb ik de eer zelf bestuurder van een huisvestingsmaatschappij te zijn. (*Opmerkingen*)

Ja, ja, af en toe is het goed om in het hart te geraken om te zien wat er juist misloopt.

Minister, u hebt als eerste – dat moet ik toegeven – inspanningen geleverd om de leegstand aan te pakken. Ik vind dat dat mag worden gezegd in dit parlement. Ik voer nogal graag oppositie, maar als het goed of correct is, moet je dat ook durven zeggen.

Waar zit het fundamenteel probleem – en dan heb ik het louter over de leegstand? De structuren moeten worden aangepakt. Eén ding heb ik in die vier jaar wel geleerd, namelijk dat er huisvestingsmaatschappijen zijn die goed functioneren, maar ook heel wat huisvestingsmaatschappijen die niet functioneren.

Mijnheer Van Rompuy, in Aarschot is er een CD&V-burgemeester. Daar ben ik destijds mijn speurtocht begonnen naar leegstand van sociale woningen. Ik heb er 67 gevonden. Vandaag staan er daar nog tientallen vrij en sinds deze week zijn ze allemaal gekraakt. Ik wil de traditionele partijen dan toch aanraden om naar hun bestuurders te kijken in die huisvestingsmaatschappijen. Begin de problemen daar eens aan te pakken.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Het is heel fijn, mijnheer Van Rompuy, dat u zo goed volgt wat ik zeg en doe. Ik zeg wel al tien jaar aan een stuk hetzelfde in de commissie Welzijn. Dat is: niet meer middelen – soms is dat wel nodig –, maar op een andere manier meer trachten te bereiken met hetzelfde geld. De juiste keuzes maken en de juiste beslissingen nemen. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mijnheer Van Rompuy, ik ga ervan uit dat u school hebt gelopen in de katholieke zuil. Ik weet niet in welke obediëntie, misschien bij de jezuïeten. Ik heb dat alleszins gedaan. De jezuïeten hebben mij geleerd: als je niets te zeggen hebt, stel dan een vraag. (*Gelach*)

De vraag die de heer Van Rompuy stelt, is: wat wil Open Vld doen voor de sociale woningbouw? Ik stel de vraag aan de heer Van Rompuy: wat gaat CD&V doen voor de sociale woningbouw? (*Applaus bij het Vlaams Belang, Open Vld en LDD*)

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Mijnheer Van Rompuy, ik vind de manier waarop je je vorige coalitiepartners probeert zwart te maken, aandoenlijk. U hebt jaren met ons bestuurd in de

Vlaamse Regering. U probeert hier duidelijk te maken dat we alles zouden willen uitgeven. Wij hebben tien jaar lang de minister van Financiën in de Vlaamse Regering geleverd, ook samen met u. Voormalig minister Van Mechelen heeft altijd voor een begroting in evenwicht of een overschot gezorgd. U moet dus niet komen vertellen dat de liberalen verkwisters zijn en niet weten wat ze moeten doen met hun geld. (*Applaus bij Open Vld en LDD*)

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Straks krijg ik de kans om mijn visie uiteen te zetten, maar ik wil toch al reageren op sommige zaken. Mevrouw Van Volcem kaart natuurlijk een aantal pijnpunten aan, maar oplossingen heb ik vooralsnog niet gehoord. En dat is wat pijnlijk voor een volksvertegenwoordiger wiens partij jarenlang de minister heeft geleverd.

Mevrouw Van Volcem, als de wachtlijsten vandaag zo lang zijn, dan is de basis daarvan in elk geval gelegd in vorige legislaturen. Als u hier zaken poneert, moet u er wel voor zorgen dat ze correct zijn. Als u zegt dat sp.a zou hebben gezegd dat het die wil afschaffen – dat meen ik op te maken uit uw betoog –, dan klopt dat niet. Wij hebben gezegd dat de verzekering voor bestaande leningen behouden moet blijven en dat ze zou worden versterkt voor bijvoorbeeld eenoudergezinnen. Begin dus misschien met minstens een paar aanzetten te geven voor oplossingen, want die heb ik tot nu toe niet gehoord. (*Applaus bij sp.a en het Vlaams Belang*) (*Opmerkingen van de heer Bart Tommelein*)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw Van Volcem, u hebt veel cijfers gegeven, en die zouden u een schijn van geloofwaardigheid moeten geven. Ik wil er u twee geven. Uw fractieleider heeft verwezen naar het verleden, ik zal dat ook doen. Ik geef twee cijfers over het investeringsvolume inzake huur in de sociale huisvesting. In 2003 – we weten allemaal wie toen minister van Wonen was – 420 miljoen euro. (*Opmerkingen van de heer Bart Tommelein*)

In 2013 in andere economische en financiële omstandigheden: 710 miljoen euro.

Mevrouw Van Volcem, ik denk dat die cijfers voor zich spreken en dat uw betoog aan flarden ligt. (*Applaus bij sp.a. Opmerkingen van de heer Bart Tommelein*)

De voorzitter: Mijnheer Tommelein, mag ik u vragen om niet te pas en te onpas tussenbeide te komen en iedereen te storen? Uw partijgenoot, mevrouw De Vroe, vraagt al enkele minuten het woord.

Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Collega's, weet u wat de sterkte van Vlaanderen is inzake het woonbeleid? Bijna 80 procent is eigenaar. Hier is gevraagd wat de draagkracht van Open Vld is. Ik wil graag een voorbeeld geven. In de vorige legislatuur heeft Open Vld de registratierechten verlaagd van 12,5 naar 10 procent, en het klein beschrijf van 6 naar 5 procent. Dat getuigt van een daadkrachtig beleid. Die verlaging van de inkomsten heeft de Vlaamse Regering geld opgebracht. Dat soort van maatregelen missen wij vandaag. (*Applaus bij Open Vld en LDD*)

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Ik heb veel vragen gekregen. Ik begin met die van de heer Van Rompuy. Wij willen een efficiënte inzet van middelen. Vandaag bedraagt het aandeel van de sociale huurders in Vlaanderen 7 procent. Maar 35 procent van alle middelen van het woonbeleid gaat naar die sector. Wij willen inderdaad meer doorstroming. Wij vinden niet dat Vlaanderen met sociale woningen moet worden volgebouwd. Zolang u levenslang geldende contracten afsluit, zult u moeten blijven bijbouwen. Wij zijn daar geen voorstander van. Maar wij willen wel huursubsidies meer veralgemeend invoeren. Wij hopen daar in de toekomst een partner voor te vinden. Want waar men vandaag sociale woningen bouwt, moet men ook wegen en verlichting aanleggen. Uiteindelijk duurt het dan zes jaar voor die sociale

woningen er staan. Dat leidt ertoe dat een sociale woning meer kost dan een gewone, kleine, modale woning van 170.000 euro, neergezet op een terrein van 100 vierkante meter. En het zijn de belastingbetalers – de mensen die ernaast wonen – die de sociale woningen betalen.

Wij willen dus ook meer middelen voor sociale leningen. Waarom niet? Uiteindelijk wordt de gewestwaarborg toegekend. Het budget wordt opgetrokken, van 100 naar 114 miljoen euro. Het doelpubliek is 7 procent van het totaal. Dat betekent dat alles anders moet worden aangepakt, via een huursubsidie, en niet enkel via nieuwe woningen. Want dat laatste is veel te duur en niet efficiënt.

Mevrouw Hostekint., u zegt dat ik geen oplossingen aanreik. Ik neem dat niet. Ik heb hier 7 minuten spreektijd. Als u naar de commissiebijeenkomst was gekomen, dan zou u weten dat ik een conceptnota voor de hervorming van de sociale huisvesting heb ingediend.

Mevrouw Michèle Hostekint: Ik was wel degelijk op die vergadering aanwezig.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Uit sympathie en uit interesse ben ik de uiteenzetting van mevrouw Vogels over haar conceptnota ‘Het woonbeleid op nieuwe sporen’ komen beluisteren. Ik heb wel degelijk alternatieven, mijnheer Van Rompuy, en die worden door mijn fractie gedragen. In mijn conceptnota zijn die opgenomen en in de commissie hebben wij het daarover gehad, inclusief hoorzittingen en een debat, mijnheer Penris. (*Applaus bij Open Vld en LDD*)

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Voorzitter, minister, collega's, op 2 december 2009 stond ik samen met collega's van Groen, de N-VA, het Vlaams Belang en LDD de eerste keer op dit spreekgestoelte. Wij hadden het toen over, jawel, een toename van het aantal uithuiszettingen en de mogelijke maatregelen hiertegen.

Als ik nu het antwoord van de minister en de voorstellen van mijn collega's herlees, moet ik constateren dat er in deze legislatuur heel veel gebeurd is om de woonzekerheid van huurders te garanderen. De Vlaamse Regering zette alle mogelijke instrumenten in die binnen haar bevoegdheid lagen. Wie zegt dat de regering niets gedaan heeft, heeft de afgelopen jaren het beleid van deze meerderheid niet aandachtig gevolgd.

De minister beloofde om een stelsel van huurpremie in te voeren. Dat is gebeurd. Aan het uitbreiden van het totale aanbod aan sociale woningen wordt versneld gewerkt. Een systeem van verzekering van gewaarborgd wonen voor huurders staat in de steigers. Het Huurgarantiefonds zal actief zijn vanaf 1 januari 2014. De sociale verhuurkantoren moesten verder gedynamiseerd worden. Dat is gebeurd. En de belangrijkste maatregel, het uitbreiden van de preventieve woonbegeleiding, is ook uitgevoerd. Samen met de minister van Welzijn heeft de minister van Wonen gezorgd voor een structurele uitbreiding van de capaciteit van preventieve woonbegeleiding tot een gebiedsdekkend aanbod van zestig voltijdse equivalenten. Dit werd gerealiseerd in 2013. Mijn fractie ging akkoord met het invoeren van de huurpremie voor wie al vijf jaar op de wachtlijst staat voor een sociale woning. Huursubsidies zijn verantwoord indien er tegelijk wordt ingezet op het verhogen van het aanbod van sociale huurwoningen. De subsidie uitbreiden en niets aan het aanbod doen, dat is een druppel op een hete plaat. Als er ruimer wordt ingezet op de huurpremie, moet ook het aantal sociale woningen stijgen. Sociale woningbouw is volgens mijn fractie absoluut nodig.

Deze legislatuur werd grondig gesleuteld aan de sociale huurmarkt. Het sociaal woonbeleid staat op stevige rails om tegen het jaar 2023 voor liefst 43.000 bijkomende sociale huurwoningen te zorgen. De sector werkt hard om deze doelstelling te halen. Dat is dan ook een gigantische inspanning.

We weten dat daarmee niet alle problemen opgelost zullen zijn. Maar het zal er alvast voor zorgen dat de woonnood van vele duizenden gezinnen gelenigd wordt. Ik weet dat onmiddellijk gesteld zal worden dat de recente verhoging van de inkomensgrenzen in de

sociale huursector niet goed is. Daaruit zou ik dan moeten concluderen dat die inkomensgrenzen beter niet opgetrokken waren. Ik zal daarin onmiddellijk duidelijk zijn: met die beweringen ben ik het niet eens. Inkomensgrenzen moeten afgestemd zijn op de noden die er zijn en op de doelgroep die men wenst te bereiken, niet op de lengte van de wachtlijst. De verhoogde inkomensgrenzen zorgen ervoor dat ook mensen met een bescheiden inkomen uit arbeid hun weg naar de sociale huisvesting kunnen vinden. Het maakt van de sociale huisvesting een vorm van volkshuisvesting. Mijn fractie staat ten volle achter deze benadering.

Mijn fractie blijft volop inzetten op sociale koopwoningen. Het absolute voordeel van deze sector is en blijft dat bepaalde mensen een eigendom kunnen verwerven waar zij dat op een andere manier niet gekund zouden hebben. Alleen al om die reden zal CD&V het instrument van de sociale koopwoning blijven verdedigen. Vlaanderen is een land van eigenaars. Iedereen die van ver of nabij bij het woonbeleid betrokken is, weet dat veruit de meeste mensen er de voorkeur aan geven om een eigen woning te kunnen verwerven.

We weten ook dat vele mensen het door de crisis moeilijk hebben gehad. Er waren anderzijds de laatste tijd ook de sterke prijsstijgingen van de vastgoedprijzen. Daardoor werd het heel moeilijk. Dit alles maakt duidelijk dat we op volle kracht verder moeten blijven gaan.

CD&V wil ook verder inzetten op de private huurmarkt. Deze moet zeker worden opgewaarderd en is aan reanimatie toe. Iedereen heeft kunnen vaststellen dat de private huurmarkt de laatste jaren verschaald is. Daarom willen wij zeker ook in de volgende legislatuur de private huurmarkt blijven ondersteunen.

Mensen die nu hun woning verkopen omdat ze niet zeker zijn van het inkomen dat ze daaruit kunnen verwerven, moeten we op de private huurmarkt houden. U hoort dat er zeker nog werk op de plank ligt voor de volgende legislatuur, maar eigenlijk willen wij wel gezegd hebben dat onze fractie achter de realisaties tot nu toe kan staan en een gevoelige bijdrage heeft geleverd bij het ondersteunen van de woonzekerheid van de mensen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Mevrouw Coppé, ik heb u horen zeggen dat de CD&V-fractie erachter staat dat de inkomensgrenzen zullen worden opgetrokken. Het is u waarschijnlijk ontgaan dat op een van mijn vragen om uitleg aan minister Lieten over het optrekken van inkomensgrenzen, zij heeft gezegd dat het absoluut geen zin heeft om de inkomensgrenzen op te trekken als we weten dat er daardoor niet meer sociale huurwoningen op de markt zullen aanwezig zijn en dat er nu al lange wachtlijsten zijn van mensen die onder de inkomensgrenzen vallen en die nu ook geen huurwoning krijgen bij gebrek aan aanbod. Blijkbaar zit u niet op dezelfde golflengte binnen de Vlaamse Regering wat het optrekken van de inkomensgrenzen betreft.

Ik wil u nog het volgende zeggen. U pleit ervoor dat mensen met een lager inkomen ook moeten kunnen genieten van een sociaal huurhuis. Dat is allemaal goed, zou ik zeggen, maar het enige dat u daarmee bereikt, is dat u veel meer mensen recht geeft op een sociale woning maar dat u minder mogelijkheden geeft om te huren. Daarop zeg ik: ‘Veel beloven en weinig geven, doet de zotten in vreugde leven.’ *(Applaus bij de oppositie)*

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Mevrouw Coppé, u stelt dat u de private huurmarkt wilt reanimeren. Anderzijds bent u wel voor volkshuisvesting. Ik kan het begrijpen, u bent voorzitter van een grote huisvestingsmaatschappij. Ik vind dat u eigenlijk louter pleit, en dat doet eigenlijk de hele Vlaamse Regering, voor het verhogen van de inkomsten van de sociale huisvestingsmaatschappijen, want mensen met een middeninkomen betalen ook een normale huurprijs. Wat u wilt verkrijgen is de structuur van de sociale huisvestingsmaatschappij financieel gezond houden en de wachtenden die het echt nodig hebben, doorsturen naar de private markt. Wel, dat is een beleid dat er louter is voor macht en structuren, maar dat niets

te maken heeft met een warme samenleving, wat nochtans in uw regeerakkoord staat. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Voorzitter, collega's, de directe aanleiding van dit debat zijn de cijfers van het gestegen aantal uithuiszettingen. Ik had de minister van Welzijn verwacht in dit halfroond om deel te nemen aan dit debat.

Mevrouw Coppé, u hebt verwezen naar de preventieve woonbegeleiding waarbij de extra middelen, die ik absoluut toejuich, gegaan zijn naar de centra algemeen welzijnswerk (CAW's). Toch ben ik ook van oordeel dat er bij die extra middelen deels is voorbijgegaan aan de lokale regisseursrol die een lokaal bestuur, in het bijzonder een OCMW, zou kunnen spelen. Misschien moet er daar bijgeschaafd worden omdat de OCMW's in staat zijn om de geïntegreerde aanpak te realiseren want de uithuiszettingen zijn een complex probleem. Het gaat meer dan over het louter ondersteunen en het aanleren van woonvaardigheden, het gaat ook over administratieve, sociale en budgettaire begeleiding. Daarvoor zijn de OCMW's die overal lokaal verankerd zijn, een zo belangrijke en cruciale partner om die regisseursrol op zich te nemen.

Het verwondert me natuurlijk ook dat mevrouw Van der Borght zegt dat ze ervoor pleit om middelen anders in te zetten. Wel, ik pleit dan ook voor bijkomende middelen voor OCMW's zodat die hun versterkte rol kunnen opnemen.

Mevrouw Michèle Hostekint: Voorzitter, ik weet dat mevrouw Van Volcem niet wil dat we verwijzen naar het verleden, maar de waarheid heeft natuurlijk ook haar rechten. Als mevrouw Van Volcem zo van leer trekt tegen het feit dat meer mensen toegang zouden hebben tot de sociale huisvesting, dan staat dat wel haaks op wat hier altijd door minister Keulen is gezegd omtrent de sociale mix en het feit dat in de sociale huisvesting niet alleen de allerzwaksten terecht moeten kunnen.

Vandaag hoor ik een volledig nieuwe versie, waarbij u de wachtlijsten wilt oplossen door die doelgroep zo klein mogelijk te maken. Dat is ook een manier om het op te lossen, natuurlijk: maken dat niemand nog toegang krijgt tot de sociale huisvesting. Dan zijn de wachtlijsten van vandaag op morgen opgelost. (*Opmerkingen van de heer Bart Tommelein*)

U gelooft niet meer in de sociale mix, mijnheer Tommelein? Het is jammer dat de heer Keulen hier niet is. U zegt dat het beleid dat u als Open Vld in de vorige legislatuur hebt gevoerd, heeft gefaald. (*Opmerkingen*)

De heer Peter Reekmans: De heer De Loor van sp.a heeft een punt. Dit debat gaat voor een groot stuk over uithuiszettingen. Ik heb daarnet bij het begin van de zitting niets gezegd, omdat ik dacht dat de ministers nog zouden toekomen, maar ik zou het op zijn minst wenselijk vinden als dit debat plaatsvindt in het parlement, dat de ministers van Welzijn en Armoedebestrijding deelnemen. (*Applaus bij LDD, Open Vld en het Vlaams Belang*)

Ik vind het schandalig dat daar maar één minister zit om op vragen te antwoorden. Ik wil u verzoeken, voorzitter, om contact op te nemen met de kabinetten zodat de ministers van Welzijn en Armoedebestrijding komen plaatsnemen op de ministerbanken. Heel veel van de problematiek heeft te maken met armoede en mensen die de rekeningen niet meer kunnen betalen. Dan mag de bevoegde minister ten minste op woensdagnamiddag tijdens de plenaire vergadering voor een actualiteitsdebat aanwezig zijn.

De voorzitter: Mijnheer Reekmans, ik heb minister Vandeurzen deze middag toevallig gezien en ik had begrepen dat hij deze middag om 14 uur aanwezig zou zijn, maar we laten onmiddellijk bellen.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, kijk, de ministers weten dat elke woensdag om 14 uur het Vlaams Parlement samenkomt. Ze weten op voorhand dat er een actualiteitsdebat is. Ik

wil vragen dat we schorsen tot de ministers toekomen. Het is elementair dat de bevoegde ministers uit de Vlaamse Regering hier zitten en niet enkel de minister van Wonen, want dit gaat veel verder dan de problematiek wonen.

De voorzitter: Zoals ik u zei, heeft minister Vandeurzen gezegd dat hij aanwezig zou zijn. Ik laat nu telefoneren waar hij blijft.

De heer Peter Reekmans: Ook minister Lieten zou ik hier graag zien.

De voorzitter: Minister Lieten is in het buitenland, zoals u weet, samen met de minister-president.

Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, ik wil het pleidooi van de heer Reekmans steunen. Ik weet dat minister Lieten in het buitenland is, ik wens dus niet zo ver te gaan dat we de zitting zouden schorsen tot zij aanwezig is, maar het is belangrijk om dit debat te schorsen tot minister Vandeurzen aanwezig is. Die heeft meer dan voldoende verantwoordelijkheid in deze zaak. Minister Van den Bossche kan haar zegje doen, maar het gaat niet enkel over wonen, ook over welzijn en armoede, en de bevoegde minister mag aanwezig zijn.

De voorzitter: Mevrouw Dillen, de minister heeft gezegd dat hij zou komen, zoals ik juist al zei. Ik laat nu telefoneren. Het zou best kunnen dat hij vastzit in het verkeer, met de politiebetroging. *(Opmerkingen van de heer Peter Reekmans)*

Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik wil gerust op een aantal aspecten al ingaan, in afwachting van de komst van minister Vandeurzen, zodat u geen tijd hoeft te verliezen. Als het parlement het goedvindt, hoeft u voor mij niet alles stil te leggen, ik heb al voldoende stof tot debat gehoord.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft laten weten dat hij inderdaad op komst is.

Mevrouw Griet Coppé: Ik wil toch nog eens meedelen voor de leden van de commissie Wonen waarop CD&V inzet. Wij willen inzetten op sociale woningbouw en sociale verhuurkantoren. Mevrouw Van Volcem, in december 2009 hebt u toch in verband met de uithuiszettingen gevraagd om meer in te zetten op sociale verhuurkantoren. Wel, dat heeft deze regering gedaan. Wij willen eveneens inzetten op het eigenaarschap. Daarom heb ik nog eens onderstreept dat sociale koopwoningen voor ons belangrijk blijven, om daarvoor middelen te vrijwaren.

Als we kiezen voor sociale huurwoningen, is dat niet enkel om de financiering van sociale woonmaatschappijen mogelijk te maken, maar omdat wij verder willen inzetten op volkshuisvesting. Het is heel belangrijk, ook voor het welzijns- en het armoedebeleid, dat er een mix kan worden gerealiseerd in elke woonwijk. Als we enkel met de allerarmste mensen in deze woonwijken wonen, is het triestig om daar als kind geboren te worden. De kansen om aan een goed maatschappelijk leven deel te nemen verkleinen, zodat wij willen inzetten op een volkshuisvesting, opdat elke kind in de toekomst ruimere kansen krijgt, door met andere vriendjes te kunnen spelen dan enkel met de echte armen.

Als wij willen inzetten op een uitbreiding van het inkomen, op een hoger inkomen, dan heeft dat daar zeker mee te maken.

Anderzijds – dat heb ik nog te weinig kunnen aanstippen doordat de tijd te kort is – willen we zeker inzetten op de private huurmarkt. We zien vandaag, daarvan kan ik getuigen als gewezen schepen van Wonen, dat de sociale huurmarkt niet alleen lijdt aan te weinig goede huurders; er zijn ook woningen die van mindere kwaliteit zijn door de krapte op de privéhuurmarkt. Die markt moet in de toekomst zeker worden ondersteund.

We weten reeds dat er met de zesde staatshervorming meer bevoegdheden naar Vlaanderen komen. Vlaanderen zal in de volgende legislatuur dus zeker meer kunnen inzetten op het ondersteunen van zowel de huurder als van de verhuurder. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, minister, collega's, het actualiteitsdebat komt niets te vroeg, want met de regelmaat van de klok komen er problemen in de huisvestingssector naar boven. Deze keer is de aanleiding het jaarlijks weerkerend nieuws over dreigende uithuiszettingen, en dat terwijl wonen zowel in de Grondwet als in de Vlaamse Wooncode staat ingeschreven. Als de beleidsprioriteiten zouden worden afgestemd op de Grondwet en op de Vlaamse Wooncode, dan zou iedereen een dak boven het hoofd hebben en dan zouden er geen wachtenden zijn of zou minstens het aantal wachtenden moeten dalen.

Jammer genoeg is dit niet zo. Na vier jaar is de Vlaamse Regering er niet in geslaagd om de wachtlijsten in de sociale huursector te laten dalen. Nog nooit hoopten zo veel mensen op een huis dat hen toekomt. Na vier jaar staan er nog altijd sociale huurwoningen leeg. Na vier jaar slaagt u er evenmin in om de kloof van wantrouwen tussen verhuurder en overheid te dichten.

Nooit eerder brachten de Vlaamse Woonraad, de sociale huisvestingsmaatschappijen, de steden en gemeenten en de Vlaamse Ombudsdienst zo veel kritiek uit op het woonbeleid. Het beleidsdomein Wonen krijgt de meeste klachten, maar Wonen stuurt niet bij volgens de aanbevelingen en blijft de slechtste leerling van de klas.

Vandaag is er een nieuw record, collega's, want nooit eerder dreigden zo veel mensen uit hun huis te worden gezet. Cijfers over effectieve uithuiszettingen kan de minister niet geven, maar het aantal huurders dat in de rode zone komt, stijgt, zowel op de privémarkt als op de sociale huurmarkt. Want vreemd genoeg noteren we ook op de sociale huurmarkt een recordaantal uithuiszettingen sedert het aantreden van deze regering. Dat is minstens een indicatie dat het woonbeleid zijn pijlen verkeerd richt.

Maar, collega's, laten we ook correct zijn. Ik meen dat de minister niet de volle verantwoordelijkheid kan dragen van alle dreigende uithuiszettingen. Uithuiszettingen volgen pas na een lange lijdensweg voor huurder en verhuurder. Het is het ultieme middel om een einde te maken aan een uitzichtloze situatie, enerzijds wegens wanbetalingen, anderzijds wegens het niet nakomen van het huurcontract, het ultieme middel om verdere schade of schulden te voorkomen.

Er zijn huurders die door hun eigen onverantwoorde gedrag een contractverbreking krijgen. We moeten ons afvragen of de belastingbetaler moet opdraaien voor het onverantwoorde gedrag van een malafide huurder. Voor ons niet. Er zijn echter ook huurders die door ziekte, werkloosheid of familiale of fiscale omstandigheden financieel in de problemen geraken. Minister, dat zijn onvoorziene omstandigheden, maar voor dergelijke noodsituaties hebt u niet in een vangnet voorzien. Doordat die huurders niet worden geholpen, komen ook verhuurders opnieuw in de problemen. Door rechtsonzekerheid en steeds wisselende reglementeringen, door stijgende kosten en toenemende lasten, gekoppeld aan een Woninghuurwet waarin het evenwicht tussen rechten en plichten zoek is, haken meer verhuurders af.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw De Waele, ik zal het grootste deel van mijn repliek geven nadat iedereen het woord heeft genomen, maar nu u dit helemaal verkeerd voorstelt, kan ik u misschien al tijdens uw betoeg bijsturen.

Vandaag hebben ik en het Algemeen Eigenaarsyndicaat (AES) het Huurgarantiefonds voorgesteld. Dat gaat van start op 1 januari 2014. Het fonds bevat nu al 4,8 miljoen euro van de Vlaamse overheid. Jaarlijks wordt daar 1,6 miljoen euro aan toegevoegd. Elke eigenaar kan zich per contract aansluiten bij dat fonds, voor 75 euro. Als de huurder niet meer aan zijn verplichtingen voldoet, als hij de huur niet meer kan betalen, dan heeft de eigenaar, wanneer

men naar de vrederechter gaat, de verzekering dat het fonds dat geld rechtstreeks aan de verhuurder stort. Het is de deurwaarder aan wie de huurder de achterstallen stort. De verhuurder heeft dus inkomenszekerheid. Hij hoeft dus ook geen risicopremie meer in te calculeren in de huurprijs. Hij hoeft niet bang te zijn dat het fout loopt. Hij zal durven blijven investeren in de huurmarkt. De huurder krijgt de tijd om zijn zaken op orde te brengen. Mensen kunnen ziek of werkloos zijn geworden, zoals u zelf zegt. We kunnen niet toelaten dat zulke mensen met hun gezin dan plots op straat komen te staan. Ze krijgen dus ademruimte.

Het is ook zo dat het fonds al dan niet zal terugvorderen, afhankelijk van het geval waarin die mensen zich bevinden. Gaat het bijvoorbeeld om mensen die langdurig ziek zijn geworden, die onvrijwillig werkloos zijn geworden, dan vorderen wij niet terug. Dat is immers pech van de huurder. Gaat het echter om mensen met een redelijk inkomen, dan wordt er wel teruggevorderd. Dat is niet het geval als het gaat over mensen die onder het niveau van het leefloon zakken als er zou worden teruggevorderd, zoals mensen met een laag pensioen. Ook van hen wordt niet verwacht dat ze dat geld terugstorten aan dat fonds.

Het probleem dat u aanhaalt, is zeer reëel. Ik krijg veel signalen van verhuurders ter zake. Soms worden die teleurgesteld door huurderspech. Het kan zijn dat ze stuiten op iemand die om een of andere reden zijn huur niet meer kan betalen. Dit jaar waren er toch alweer 13.500 gezinnen die uit hun huis dreigden te worden gezet. Een verhuurder doet dat ook niet graag, iemand uit zijn huis zetten, maar het is ook een ongelooflijk drama voor dat gezin dat op straat dreigt te belanden. Met dat systeem hopen we daar toch een antwoord op te bieden, hopen we toch wat soelaas te bieden, voor die individuele gevallen, maar ook ruimer, op macroniveau. Ik wou u dat tussendoor zeggen opdat u daar verder op zou kunnen inspelen en niet op verkeerde informatie zou afgaan.

Mevrouw Patricia De Waele: Het klopt dat u vandaag dat Huurgarantiefonds hebt voorgesteld, nogmaals, want twee jaar geleden hebt u dat ook al voorgesteld. U zult het echter ongetwijfeld met mij eens zijn dat dit slechts een lapmiddeltje is. Het is wel een stap in een goede richting, maar het biedt alsnog geen structurele zekerheden, noch voor de huurder, noch voor de verhuurder. Er zijn immers nog veel te veel vragen. Wie gaat een bijdrage leveren? Hoeveel maanden kan een eigenaar putten uit het fonds? Daar hebt u waarschijnlijk nog geen antwoord op. Toch? Een vijftal maanden?

Minister Freya Van den Bossche: Er is een plafond van drie maanden huur of 2700 euro.

Mevrouw Patricia De Waele: Dat is niet veel: een plafond van 2700 euro. De eigenaars die nu luisteren, moeten goed luisteren. 2700 euro is het plafond. Als je verhuurt aan 500 euro of 600 euro, dan kun je maar vier of vijf maanden recupereren, en moet je nog altijd naar de vrederechter gaan. Een uitspraak van de vrederechter is noodzakelijk. Wat heel belangrijk is, is dat men maar eenmalig uit het fonds kan putten. Wat wanneer de huurder opnieuw wanbetaler wordt? Wat wanneer de huurder structurele betalingsproblemen blijft hebben? Je kunt dus één keer uit het fonds putten en nadien kun je terug naar de vrederechter gaan en moet je alsnog een uithuiszetting proberen te krijgen. Wie betaalt de gerechtskosten? Ik noem het een lapmiddel, maar het is vooral een uitstel van executie. Het is een soort van eenmalig overbruggingskrediet voor enkele maanden.

De heer Jan Penris: Voor alle duidelijkheid: mijn fractie is geen tegenstander van dit nieuwe stelsel, en er moet ergens een grens getrokken worden. Minister, ik wil u vragen of u er budgettair klaar voor bent. Op dit moment hebben er 13.571 mensen betaalmoeilijkheden. Als je aan hun verhuurders elk 2700 euro moet garanderen, gaat er toch een grote hap uit het budget naar het spijzen van dat fonds, quid dat de verhuurder 75 euro bijdraagt, wat ook niet voldoende zal zijn om het risico te dekken.

Minister, kunt u ons over het budgettaire aspect vandaag enige duidelijkheid geven? Het is natuurlijk mooi om te zeggen dat u een plan hebt dat mooi in elkaar steekt, maar als een plan niet betaalbaar is, hou er dan alstublieft mee op.

Minister Freya Van den Bossche: We hebben ervoor geopteerd om de drempel voor de verhuurder laag te houden op 75 euro. Om die reden is het de overheid zelf die al vrij veel in het fonds heeft gestort namelijk 4,8 miljoen euro. Jaarlijks komt er 1,6 miljoen euro bij. We hebben alle instanties moeten passeren: de Inspectie van Financiën, de minister van Begroting. We hebben zeer veel berekeningen en aannames gemaakt. We hebben jaren vergaderd met vrederechters en met deurwaarders om de aannames te kunnen maken. Vanzelfsprekend zal op basis van de werkelijke aansluitingen en de werkelijke tussenkomsten worden nagegaan wat het werkelijk zal kosten. Mijn aanvoelen is eerder dat de aannames nogal conservatief zijn en dat men per dossier meer zal kunnen vergoeden en dat men de plafonds zal kunnen optrekken. Op dit moment zijn de aannames vrij voorzichtig.

Men moet inderdaad nog altijd naar de vrederechter omdat het gaat om een potentiële uithuiszetting en dat is niet niks. Bovendien willen we dat iemand zich op een redelijke manier over zo'n dossier buigt. Men kan die taak niet onttrekken aan een vrederechter. Het is ook de verzekering dat er geen misbruiken zouden kunnen bestaan.

Men kan inderdaad per contract maar één keer het recht putten. U zegt dat het uitstel van executie is en dat men enkel wat meer tijd krijgt. Die tijd is cruciaal en maakt het verschil in twee situaties. Stel dat iemand zijn job verliest. Door aan die persoon meer tijd te geven, heeft die de kans om te solliciteren en misschien een nieuwe job te vinden zodat hij daar kan blijven wonen. Omdat hij onvrijwillig werkloos was, moet hij ook niet terugstorten aan het fonds. Stel dat iemand een structureel probleem heeft doordat hij langdurig ziek is. Door die persoon meer tijd te geven, kunnen wij ervoor zorgen dat er, in samenspraak met lokale diensten zoals het OCMW en andere, een duurzame woonoplossing kan worden gevonden die voor die persoon of dat gezin haalbaar en betaalbaar is zonder dat het gezin eerst dakloos wordt. Dat is de bedoeling.

Mevrouw De Waele, ik kan natuurlijk niet garanderen dat iedereen in hetzelfde huis kan blijven wonen, ook als men de huur niet meer kan betalen. Dat kan ik niet. Wat beoogt dit systeem wel? Het zorgt ervoor dat die mensen niet meer met hun kinderen op straat komen te staan.

De voorzitter: Ik zou graag terug het woord willen geven aan mevrouw De Waele, want anders kan zij haar betoog niet afmaken.

Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Minister, ik heb nogal wat expertise in huur dossiers. Het budget is gelimiteerd op 2700 euro. Op dit moment stel ik vast dat heel wat verhuurders voor de doelgroep die u beoogt, mensen die een tijdelijk probleem hebben om hun huurgelden te betalen, een zeker begrip aan de dag leggen, de procedure wat uitstellen en de huurder wat tijd geven.

2700 euro, dat is heel weinig. Neem een appartementje van 500 euro. U weet net zo goed als ik dat dat een zeer bescheiden woning is. Ik vrees, minister, dat heel veel verhuurders het begrip dat zij vandaag aan de dag willen leggen, niet meer aan de dag zullen willen leggen en veel vlugger een procedure zullen opstarten. En dan gaat uw argumentatie niet meer op dat u voor die mensen een oplossing wilt zoeken via een sociale woning, het OCMW enzovoort, want dan zal de verhuurder zeggen: 2700 euro is de limiet, wij gaan veel vlugger een procedure starten en veel korter op de bal spelen. Het aantal procedures zal stijgen, minister. Ik wil u daarvoor waarschuwen.

U zult uw doelstelling om te zorgen voor een duurzame woonoplossing, waar ik alle respect en begrip voor heb, niet bereiken. Daarvoor waarschuw ik u.

Mevrouw Patricia De Waele: Collega's, het woonbeleid blijft het zorgenkindje van de Vlaamse Regering. Ze slaagt er niet in om voldoende kwaliteitsvolle sociale huurwoningen aan te bieden. De private huurmarkt is dus een noodzakelijke partner, maar daar is het vertrouwen zoek.

De Vlaamse Regering slaagt er wel in om vele mensen te doen hopen dat ze recht hebben op een sociale woning, een goedkope koopwoning of een goedkope kavel. Meer rechthebbenden en onvoldoende aanbod: dat creëert niet alleen gefrustreerde mensen, maar het creëert vooral wanhopige mensen.

Minister, u handelt als een minister die over onbeperkte budgetten beschikt, alsof het manna uit de lucht valt. In dergelijke utopische situaties kunt u inderdaad iedereen een huis beloven en aanbieden, maar de budgetten zijn beperkt. U moet keuzes maken, zodat diegenen die niet in staat zijn om hun plan te trekken, geholpen kunnen worden.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw De Waele, het gaat er niet over dat ik wil doen alsof wij een onbeperkt budget hebben. Ik vind dat een wachtlijst de werkelijke nood moet weerspiegelen, ook als dat een overheid met beperkte budgetten niet goed uitkomt. Als de werkelijke nood aan sociale woningen hoger is dan het aantal sociale woningen dat er nu is of wordt bijgebouwd, moeten wij onszelf daarover niet bedriegen.

Dat heeft niets te maken met het feit dat ik al die mensen beloof dat ze morgen een woning hebben. Dat blijkt overigens, mevrouw De Waele, uit het feit dat de huurpremie in het leven is geroepen voor mensen die al te lang moeten wachten op een sociale woning. Ik wil die graag toekennen aan mensen die minder lang dan vijf jaar wachten.

We zouden onszelf bedriegen door onszelf wijs te maken dat minder mensen nood hebben aan zo'n woonoplossing dan er op die wachtlijst staan. Dat helpt niemand vooruit. En dat betekent inderdaad dat wij elke keer onder ogen moeten zien dat er nog veel werk aan de winkel is. Maar liever eerlijk zijn dan kunstmatig doen alsof die nood er niet is.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, de nood kan er inderdaad zijn, maar ik vind het veel erger dat u mensen een belofte voor ogen houdt, dat u hun hoop geeft dat ze recht hebben op een woning. U gaat bijvoorbeeld 6000 bescheiden woningen bouwen voor 40 procent van de werkende klasse. Ik heb dat berekend. Dat zijn meer dan 1 miljoen mensen die recht hebben op een bescheiden woning. En u gaat maar 6000 woningen bouwen. Er zijn geen toewijzingsregels, het is onduidelijk, dus u zult heel wat gefrustreerde mensen krijgen en mensen in wanhoop brengen. Ze hebben recht op een huis, maar ze krijgen er geen.

Maak dat uw regels duidelijk zijn. Maak dat u mensen kunt helpen. En zorg ervoor dat de meest kwetsbare mensen eerst geholpen worden.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Voorzitter, we voeren dit actualiteitsdebat naar aanleiding van de cijfergegevens over het aantal dreigende uithuiszettingen die we deze week hebben ontvangen. In 2011 ging het om 13.000 gevallen. Dit betekent dat elke week 261 gezinnen in Vlaanderen uit hun huis dreigen te worden gezet.

Die aantallen zouden ons allemaal moeten schokken. Een uithuiszetting heeft niet enkel een grote maatschappelijke kost. Het betekent tevens een levenslang trauma voor alle betrokkenen. Elk gezin dat met uitzetting wordt bedreigd, is er eentje te veel.

Ik heb op dit spreekgestoelte al vaker verklaard dat de overheid voor een perspectief moet zorgen. Zeker in tijden van economische onzekerheid moeten we de mensen een perspectief kunnen bieden. In de eerste plaats moeten we voor woonzekerheid kunnen zorgen.

Zoals hier al eerder is aangehaald, is meer dan 75 procent van de inwoners van Vlaanderen eigenaar van de eigen woning. Dat is een goede zaak. Daardoor ontstaat een relatief grote woonzekerheid. We moeten er echter ook voor zorgen dat mensen die met een tegenslag,

zoals een inkomensverlies ten gevolge van ontslag of van ziekte, worden geconfronteerd hun woning en hun woonzekerheid ook kunnen behouden.

Mijnheer Tommelein, het is precies om die reden dat we tijdens de vorige legislatuur zo hard op het behoud van de verzekering gewaarborgd wonen hebben aangedrongen. Die verzekering dreigde immers te worden afgeschaft. Deze legislatuur hebben we vooral ingezet op het beter bekendmaken van de verzekering gewaarborgd inkomen. We hebben hierbij succes geboekt. Tijdens de eerste helft van dit jaar zijn al dubbel zo veel gratis verzekeringen gewaarborgd wonen afgesloten als in de eerste helft van vorig jaar. Dat is belangrijk. Mensen die hun job verliezen of ziek worden, moeten niet ook nog eens hun huis verliezen.

Uiteraard zijn niet alle mensen in staat een eigen woning te verwerven. Veel mensen zijn op de private of de sociale huurmarkt aangewezen. Ook op de sociale huisvestingsmarkt is de woonzekerheid momenteel relatief groot. We zijn van plan dat ook zo te houden.

Niet alle sprekers hebben oplossingen naar voren geschoven. Er zullen in elk geval nog een paar scenario's de revue passeren. Wij zijn in elk geval absolute tegenstanders van scenario's die de sociale huisvesting enkel voor de zogenaamde allerzwaksten toegankelijk maken. Het gaat dan om die mensen die geen job en geen inkomen uit arbeid hebben.

Mevrouw Van Volcem, wij zijn geen voorstanders van enkel tijdelijke contracten in de sociale huisvesting. Ik weet dat dergelijke scenario's altijd onder het mom van de inkorting van de wachtlijsten worden uitgeschreven. We moeten echter eerlijk zijn. Dit is een zeer simplistische redenering. De eenvoudigste oplossing om de wachtlijsten in te korten, bestaat erin de doelgroep zo veel mogelijk te verenigen. Als zo weinig mogelijk mensen nog in de sociale huisvesting terecht kunnen, zullen de wachtlijsten korter worden. Als enkel mensen zonder job er nog terecht kunnen, straffen we mensen die een job vinden of die de moeite doen hun levenssituatie te verbeteren. Als we die mensen uit hun huis zetten, zullen de wachtlijsten korter worden of misschien zelfs verdwijnen.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Mevrouw Hostekint, ik vind heel uw pleidooi tegenstrijdig. U pleit ervoor mensen die het moeilijk hebben een woning tegen een betaalbare prijs aan te bieden. Ik vind dat zeer sociaal. Dat ben ik ook. De definitie van een sociale woning staat in het boek van de heer Hubeau. Volgens mij is hij geen liberaal. Ik denk dat hij een andere ideologie aanhangt. Volgens hem is een sociale woning "een woning voor iemand die niet in staat is om een normale huur te betalen". Hoe kunt u dan van uw bank het beleid van uw minister verdedigen?

U beweert steeds voor de mensen die werken op te komen. Nu krijgt iemand die vijf jaar wacht een kleine premie. Eerst moet hij gedurende vijf jaar op de private markt huur betalen.

Hoe kunt u dat nu uitleggen als socialist? Uw oplossing voor zwakkeren is het oude socialisme. Dat is zeggen: u krijgt een woning als u heel uw leven voor mij stemt. De toekenning van een sociale woning is een stem voor het socialisme. Zo zit u in elkaar. Ik ben daartegen. Mevrouw Hostekint, het is geen oplossing om mensen die vandaag in een sociale woning zitten, ervan te overtuigen dat dit hun toekomst is, levenslang op dezelfde plaats. Wanneer mensen vandaag in een sociale woning zitten en werken, dan is uw recept, mevrouw Hostekint, dat ze meer huur betalen. In uw systeem moet de bewoner van een sociale woning die gaat werken, meer huur betalen. Het gaat immers om 22 procent van hun inkomen. Het resultaat daarvan is een dubbele werkloosheidsval, enerzijds omdat het niet loont om te gaan werken en anderzijds omdat de huurprijs dan ook stijgt. Dat is het recept van de socialisten. Wij zijn geen voorstander van hogere huurprijzen als iemand gaan werken, maar wel van doorstroming. Wij helpen wie dat tijdelijk nodig heeft: mensen in echtscheiding, mensen die geen onderhoudsgeld krijgen, mensen die failliet gaan, iemand die ziek is of iemand die gehandicapt is of een beperking heeft. Die mensen willen wij helpen. U helpt mensen die een

middelmatig inkomen hebben. 25 procent van de mensen in een sociale woning zijn 'scheefwoners'. U zou beschaamd moeten zijn als socialist. (*Applaus bij Open Vld*)

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw Van Volcem, u maakt er alweer een goede gewoonte van om de recepten van anderen samen te vatten. Als mensen hun leven opnieuw in handen nemen en zich kunnen verbeteren, en ze hebben een hoger inkomen, dan willen socialisten de huur verhogen. Zo vat u ons recept samen. Ik schaam me daar ook niet voor, want ik vind dat een eerlijk principe. Uw principe en uw recept als liberaal is dat wie een job aanvaardt, buiten moet worden geschopt. Dat is het mijne niet. (*Applaus bij sp.a*)

Mevrouw Michèle Hostekint: Mevrouw Van Volcem, ik zal niet ingaan op alle aspecten van het plat populistisch verhaal dat u hier probeert te brengen. Dat zou me te ver leiden. U hebt de essentie wel duidelijk gemaakt. Wanneer mensen een poging doen om hun levenssituatie te verbeteren, wanneer ze een job zoeken en vinden, dan kan het voor ons niet dat die mensen uit hun sociale woning worden gezet. Alsof iedereen die vandaag een job heeft, rijk zou zijn. Alsof een alleenstaande moeder die aan de slag is als poetshulp, het vandaag niet moeilijk zou hebben om op de private huurmarkt een woning te vinden. Alsof zij geen moeite heeft om aan het eind van de maand de eindjes aan elkaar te knopen. Alsof zij niet in aanmerking zou moeten komen voor een sociale woning. (*Applaus bij sp.a*)

Laten we ophouden met daarover mist te spuien. Als we vandaag die inkomensgrens willen optrekken, dan spreken we niet over de hogere inkomens of over de betere verdiemers maar dan spreken we over de laagst betaalde jobs, over de mensen in de laagste inkomensklasse, over de 10 procent die het minst verdienen, over mensen die vandaag een job hebben maar nog altijd niet de garantie dat ze niet in de armoede terecht zullen komen, al zeker niet als ze kinderen hebben. Die mensen moeten voor ons ook in een sociale woning terecht kunnen.

Mevrouw Patricia De Waele: Mevrouw Hostekint, ik wil u een vraag stellen. Vandaag zijn er in de sociale huursector al meer dan 20.000 mensen die boven de inkomensgrens verdienen en dus echt wel een goed inkomen hebben. Vindt u het dan normaal dat meer dan 20.000 sukkelaars geen recht hebben op een sociale huurwoning?

Mevrouw Michèle Hostekint: Uw recept is heel duidelijk, mevrouw De Waele. U vindt dat al die mensen die het moeilijk hebben op de private huurmarkt, hun plan moeten trekken. U wilt de doelgroep zo klein mogelijk houden en ervoor zorgen dat alleen de echte sukkelaars, zoals u ze noemt, in de sociale huisvesting terechtkomen. Ik heb net een aantal mensen opgesomd die het vandaag ook heel moeilijk hebben op de woonmarkt. Als ze hun situatie verbeteren, dan zouden we dat moeten stimuleren. Zeker de liberalen zouden toch moeten vinden dat mensen moeten worden aangezet om hun levenssituatie te verbeteren en een job te zoeken.

En we zouden ze niet moeten straffen, op het moment dat ze een job hebben gevonden, door hun woning af te nemen. Ze betalen inderdaad meer huur dan ze zouden doen met een laag inkomen. Dat is een faire manier van handelen. Die mensen zullen misschien wel geprikkeld zijn om te verhuizen.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Dat is het punt. Welke prikkels geeft de Vlaamse Regering aan die mensen die boven de inkomensgrens zitten? Ze wonen in een sociale woning en blokkeren de verhuur aan mensen die het echt nodig hebben. (*Applaus bij Open Vld. Rumoer*)

Daar gaat het over, mevrouw Hostekint.

Mevrouw Michèle Hostekint: Uw recept is natuurlijk om die mensen te straffen. (*Rumoer*)

Daar gaat het over. (*Rumoer*)

Zodra iemand een job heeft gevonden ... (*Rumoer*)

De heer Bart Tommelein: Het gaat niet over straffen! (*Opmerkingen van mevrouw Michèle Hostekint*)

Het gaat erom mensen te motiveren om te verhuizen als ze hun sociale woning niet meer nodig hebben. Het gaat erom hen te motiveren om op de private markt een woning te huren of te kopen.

Mevrouw Michèle Hostekint: We zullen mensen in elk geval niet gaan straffen. (*Rumoer*)

We hebben de afgelopen jaren ongelooflijk veel ingezet op sociale huisvesting, onder impuls overigens van de vorige minister van Wonen, van Open Vld. Het Grond- en Pandendecreet dat hier werd goedgekeurd, was het product van de heer Van Mechelen. Hij zwaait heel trots. We zijn vandaag dat decreet met zijn ambitieuze doelstellingen aan het uitvoeren. Vandaag zegt u dat we veel te veel investeren in sociale huisvesting, dat het allemaal geen zoden aan de dijk brengt. U hebt het geweer blijkbaar van schouder veranderd. Volgens mevrouw Van Volcem staat u nu lijnrecht tegenover het beleid dat hier jarenlang is gevoerd.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: U vergist zich. Het Grond- en Pandendecreet wordt inderdaad door de gemeenten en de huisvestingsmaatschappijen in werking gezet. Alleen kan de Vlaamse Regering van geen kanten volgen en deelt ze rode en gele kaarten uit aan de gemeenten omdat ze er zelf niet in slaagt om sociale huisvestingsprojecten die al acht tot tien jaar in de steigers staan, uit te voeren. Dat is het probleem. (*Applaus bij Open Vld*)

Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer Van Mechelen, ik zal u een eenvoudig cijfer geven om dat tegen te spreken. U kent het concept realisatiegraad van sociale woningen. Dat is het percentage dossiers waarvoor in een bepaald jaar een budget wordt opzijgezet en dat nog in hetzelfde jaar wordt opgestart. In 2009 toen ik begon, was dat 28 procent. Dit jaar is het 65 procent.

Mevrouw Michèle Hostekint: We hebben sterk geïnvesteerd in de sociale huisvestingsmaatschappijen, maar ook de private huurmarkt die jarenlang werd verwaarloosd, hebben we versterkt in deze legislatuur. Ook daar hebben we fel op ingezet. We hebben huursubsidies voor wie meer dan vijf jaar op een sociale woning wacht. We hebben de sector van de SVK's gereorganiseerd en gedynamiseerd, wat wordt vertaald in een versterkt aanbod.

Minister, er is meer nodig als we de dreigende uithuiszettingen een halt willen toeroepen. Als we willen dat niet elke huurachterstal een cascade van problemen met zich meebrengt en uiteindelijk resulteert in een dreigende of effectieve uithuiszetting, dan moet er meer gebeuren. We moeten meer zekerheid bieden aan huurders en verhuurders. Dat willen we ook gaan doen.

Dat is, mijnheer Tommelein, waarom mijn fractie al in de vorige legislatuur pleitte voor een 'verzekering gewaarborgd wonen' voor huurders. (*Opmerkingen*)

Daar was toen geen meerderheid voor.

Minister, het is uw grote verdienste dat u daar werk van maakt en dat u het Huurgarantiefonds hebt uitgewerkt. Dit fonds moet ervoor zorgen dat de krappe woninghuurmarkt voor investeerders interessanter wordt, en voor private verhuurders meer zekerheid biedt op hun huurinkomsten. Tegelijk gaan we de huurders beter beschermen tegen uithuiszettingen en hun een grotere zekerheid bieden.

We zijn er ons van bewust dat niet eensklaps alle problemen op de private huurmarkt opgelost zullen zijn, maar het zal in elk geval wel voor meer zekerheid zorgen, voor huurder én verhuurder, ook op de private huurmarkt. Het Huurgarantiefonds kan dat perfect realiseren.

Mevrouw Patricia De Waele: Mevrouw Hostekint, u zegt dat u voor de private huurmarkt zorgt en dat de minister daar heel wat in heeft geïnvesteerd. Ik heb daar mijn bedenkingen bij, vanuit mijn ervaring en vanuit een zekere expertise.

Bent u het dan met mij eens dat de solidariteitsbijdrage om het Huurgarantiefonds te spijzen niet alleen van de verhuurder moet komen, maar dat ook de huurder, wiens woonzekerheid uiteindelijk gegarandeerd wordt, zijn bijdrage moet leveren? Op die manier zult u werkelijk tonen dat u meer evenwicht wilt creëren tussen huurder en verhuurder.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Het gaat hier over wat de regering de laatste jaren heeft gepresteerd op het vlak van wonen. Haar asociale politiek is nog veel groter dan wij hier allemaal zeggen en denken. De woondiensten en woonzorgcentra, die zo goed werk leveren, werden gesubsidieerd vanuit de provincies omdat ze die bevoegdheid en ook de centen hadden. Wat heeft deze regering gedaan? Eerst en vooral heeft ze de bevoegdheden van de provincies weggehaald. Verder heeft ze onlangs nog een aantal centen afgehouden zodat die provincies heel krap zit. De provincies gaan nu proberen om die betalingen te laten uitvoeren door de gemeenten en de steden.

Wat zal het resultaat zijn? De sukkelaars waarover ik hier zoveel hoor praten, zullen niet alleen geen woning vinden, maar ook geen plaats meer waar ze hun vraag kunnen stellen en een sociaal interessant antwoord krijgen.

Minister, is er in de nabije toekomst een oplossing die ervoor kan zorgen dat die woonzorgcentra en de intercommunale woondiensten niet worden afgeschaft?

Minister Freya Van den Bossche: U weet dat er vanuit Vlaanderen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor wonen worden gesubsidieerd. U kunt altijd op basis van een specifiek dossier laten nakijken of dat een oplossing kan zijn voor uw regio. Wij subsidiëren de samenwerking tussen gemeenten onderling. U begrijpt wel dat deze regering een groot voorstander is van een interne staatshervorming. We proberen niet met z'n allen hetzelfde bovenop elkaar te doen, maar de dingen moeten wel nog altijd kunnen gebeuren. In Vlaanderen bestaan er bij Wonen een aantal reglementen – ook subsidiereglementen – waar u mogelijk gebruik van zou kunnen maken. Ik raad u zeker aan om die eens even te bekijken.

Mevrouw Michèle Hostekint: Het is wel jammer. Ik hoor dat een aantal mensen al bij voorbaat niet geloven in dat Huurgarantiefonds. Ik vind dat spijtig. Ik krijg de indruk dat men liever wil dat er niets gebeurt, want bij voorbaat wordt gezegd dat het een pleister op een houten been is. Ik hoor dat de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) zeer enthousiast is. Het Algemeen Eigenaarssyndicaat ondersteunt het project. Laat ons het een kans geven en zien wat het geeft. Sommigen vinden dat de private huurmarkt zichzelf moet reguleren en dat mensen die niet in staat zijn om op eigen kracht een woning te verwerven of een betaalbare woning te vinden, maar moeten hopen dat het allemaal wel goed komt op die zelfregulerende markt. Wel, het zijn recepten waar wij in elk geval niet in geloven. Ik vind het spijtig dat dit soort nieuwe initiatieven geen kans wordt geboden. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Collega's, ministers, de insteek van dit debat is inderdaad het feit dat het aantal mensen dat uit huis dreigt te worden gezet, opnieuw met drieduizend is gestegen.

Eigenlijk interesseert het me niet te weten welke partij in het verleden wat heeft gedaan. Wat mij vooral interesseert, is wie de mensen zijn die uit hun huis worden gezet. Zijn het alleenstaanden, zijn het jonge mensen, zijn het oude mensen, zijn het gezinnen met kinderen? Wie zetten wij vandaag uit huis? Waar zijn die mensen aan de vooravond van de winter? Werden ze opgevangen door het OCMW? Zijn ze effectief dakloos geworden? Zitten ze ergens zonder adres en zonder enige hulp? Dat zijn vragen die me vandaag bezighouden.

Minister, u hebt van dit debat gebruikgemaakt om vanmorgen uw visie aan de pers te geven, en het huurgarantiefonds voor te stellen. En neen, mevrouw Hostekint, ik ben daar niet tegen. Maar ik vraag u ook om eerlijk te zijn en om de lakmoesproef te maken. Wie van de 13.500 mensen die uit huis dreigden te worden gezet, zouden niet uit huis worden gezet dankzij het huurgarantiefonds? Dat huurgarantiefonds is bestemd voor mensen met een tijdelijk probleem. Maximaal 1700 euro is toch een tijdelijk probleem.

Minister, de meeste mensen die vandaag uit huis worden gezet, kampen met een structureel probleem. Als je de werkloosheidsuitkeringen verlaagt, of als je met een leefloon moet toekomen – dan heb je 800 euro per maand – en je moet 500 euro huur betalen, dan moet je elke maand kiezen tussen huur betalen, eten kopen of een doktersbezoek betalen. Dat is de realiteit vandaag.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw Vogels, ik heb het over twee groepen gehad. Er zijn mensen met een tijdelijk probleem. Dan biedt een aantal maanden hulp soelaas. Die mensen zullen kunnen blijven.

Er zijn ook mensen met een structureel probleem. Wat ik daar wil verkrijgen, is dat een structureel hulpverleningstraject wordt opgestart, waardoor die mensen wellicht zullen moeten verhuizen – dat zegt u correct –, maar niet eerst uit huis moeten worden gezet. Dat is het belangrijkste dat ik daarmee tracht te bekomen.

Ik geef u gelijk dat niet elk gezin zal kunnen blijven wonen in het huis waarvan ze de rekening structureel niet kunnen betalen. Dat kan het fonds niet beloven.

We hebben geen cijfers over het effectief aantal uithuiszettingen, enkel over het aantal ingediende dossiers. Om de een of andere reden hebben vredegerechten daar geen cijfers over.

U zegt dat sommige van die mensen misschien dakloos zijn. Wanneer we weten dat iemand dakloos is, zorgen we daarvoor in samenwerking met minister Vandeurzen. Van de nieuwe toewijzingen in sociale woningen moet er elk jaar minstens een op twintig, dus 5 procent, voor de specifieke doelgroep zijn, daklozen of jongeren uit de bijzondere jeugdzorg of voormalige psychiatrische patiënten. Dat is om ervoor te zorgen dat ze niet nog langer op straat moeten leven. Maar we kennen ze niet altijd. We zoeken ook naar manieren om hen gemakkelijker op het spoor te komen.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, u geeft enkele terechte opmerkingen, maar ik heb in mijn betoog verwezen naar het aantal uithuiszettingen in de sociale huursector. Daar heb ik wel cijfers van de effectieve uithuiszettingen. De laatste cijfers die ik heb, zijn van 2010. Toen hadden we een kleine 500 effectieve uithuiszettingen. Waar zullen de mensen die uit de sociale huurwoning worden verdreven door de sociale huisvestingsmaatschappij, worden opgevangen? Hoe zullen zij worden gesteund?

Minister Freya Van den Bossche: Mijn collega-minister en ik hebben vooral willen inzetten op het voorkomen van dergelijke uithuiszettingen omdat we weten dat het een heel precaire doelgroep is. Op een bepaald moment zijn alle oplossingen op. We denken dat de enig mogelijke manier om te voorkomen dat een huurcontract wordt ontbonden, zeer intensieve woonbegeleiding is. Daarvoor was nogal wat extra budget nodig. Mijn collega heeft dat budget vrijgemaakt om mensen een heel intensief traject te laten volgen naar begeleiding, waardoor ze beter allerlei huurdersverplichtingen – niet enkel het betalen van de huur, maar ook het ernstig nabuurschap – zouden kunnen verzekeren.

Het is belangrijk dat samenwonen in die wijken goed gebeurt. Soms gaat dat gemakkelijker dan anders. Wij hadden vooral extra hulp nodig voor de woonbegeleiding, en hopen op die manier problemen te kunnen voorkomen. Ik vermoed dat mijn collega daar iets zal aan toevoegen.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Om het debat te stofferen, toch dit. Dankzij een goede afspraak met mijn collega hebben wij van de preventieve woonbegeleiding van de centra algemeen welzijnswerk (CAW's) een prioriteit gemaakt. Wij hebben daartoe voor 2012-2013 2 miljoen euro extra vrijgemaakt, en dat is goed voor meer dan 31 voltijdsequivalenten van maatschappelijk werkers in de CAW's. Daarmee wordt het hele Vlaamse grondgebied waarvoor de CAW's zijn bevoegd, behoorlijk gedekt. Op dit ogenblik weten wij dat de CAW's proberen via preventieve woonbegeleiding en met een programma op maat, gericht op financiële problemen en de omgang met burens, in te grijpen op 7 op 10 uithuiszettingen van sociale huurders.

Mevrouw Patricia De Waele: Dank u voor het antwoord, minister. Het klopt dat woonbegeleiding veel kan realiseren. Maar er blijft steeds een residugroep die met woonbegeleiding niet wordt bereikt. Uiteindelijk komen die mensen dan wel op straat te staan. Mijn vraag blijft overeind: waar zit het sociale in het sociale woonbeleid? Hoe zult u voorkomen dat die mensen niet op straat worden gezet?

Mevrouw Mieke Vogels: Ik ben het met u eens dat er het een en het ander gebeurt. Maar wij naderen het eind van de legislatuur. Uiteindelijk leveren 5 jaar woonbeleid alleen maar negatieve cijfers op. Toen deze regering werd geïnstalleerd, bedroeg het aantal uithuiszettingen 10.000, vandaag zijn het er 13.500. Het cijfer van het aantal wachtenden op een sociale woning was 82.000, vandaag is dat 91.000, en volgens het laatste rapport van de Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) zijn er meer dan 100.000 wachtenden. Toen u minister werd, stonden er 8200 sociale woningen leeg, wachtend op renovatie, en vandaag zijn dat er 8400.

Het is niet de eerste keer dat wij op deze tribune staan om aan de alarmbel te trekken. Het woonbeleid van vandaag werkt niet meer. Maar u blijft altijd maar dezelfde recepten herhalen. U stelt dat er in 2023 43.000 sociale woningen bijkomen, en dat het einde van de tunnel in zicht is. Wees eerlijk, minister. Zegt u mij of u gelooft dat die 13.500 mensen die vandaag uit hun woning dreigen te worden gezet in 2023 terecht kunnen in de sociale huisvesting? Ik denk het niet.

De afgelopen vijf jaar bent u helemaal opgegaan in de uitvoering van het grond- en pandenbeleid. Alle middelen zijn gegaan naar de gemeenten die nog geen 9 procent sociale woningen hadden. Dat leidt tot de meest bizarre situaties. Morgen zullen in een gemeente als Aartselaar, waar 80 procent van de mensen eigenaar is, de huurders, die 20 procent van het totaal uitmaken, over 9 procent van de woningen kunnen beschikken. In een stad als Antwerpen, waar de kansarmoede groot is, meer dan 50 procent van de mensen huren en het grootste aantal uithuiszettingen gebeurt, komt er geen enkele sociale woning bij. Minister, waar bent u mee bezig?

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mevrouw Vogels, vroeger was u kwaad op de randgemeenten van de stad Antwerpen.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik was dat niet.

De heer Dirk de Kort: U was kwaad omdat er onvoldoende inspanningen gebeurden. Nu is er een goede dynamiek op gang gekomen, ook in Aartselaar. Vroeger kon daar inzake sociale huisvesting niets gebeuren, maar nu neemt men daar wél zijn verantwoordelijkheid op en worden er sociale woningen gebouwd. Maar dat is blijkbaar ook niet goed. Ik vraag mij af wat uw partij daarover denkt. Is het niet goed dat er sociale woningen worden gebouwd, zodat mensen de kans krijgen om betaalbaar te wonen?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw Vogels, u gaf over de renovatieprojecten cijfers van het begin en het einde van de legislatuur. U wekt daarbij de suggestie dat daarin tijdens deze

legislatuur niet zou zijn geïnvesteerd. Het tegendeel is waar. In die vijf jaar zijn er heel veel projecten opgeleverd. Als vandaag meer dan ooit sociale huisvestingsmaatschappijen zich bewust zijn van de noodzaak om te renoveren, dan is dat omdat deze regering en deze minister hebben gezegd dat tegen 2020 elke sociale huurwoning ook moet voldoen aan de normen van energiezuinigheid die op dat moment van toepassing zullen zijn. Op die manier realiseren we ook voor die huurders een structurele besparing op energie en verwarming. Mevrouw Vogels, dat lijkt mij niet meer dan gewoon verstandig beleid.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Ik sluit mij aan bij de heer Van Malderen: 100 miljoen euro extra voor renovatie is niet niks.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw Vogels, voor wat betreft de sociale woningen heb ik twee ambities: ik wil er meer en ik wil ze overal. U stelt die twee tegenover elkaar. Ik vind het belangrijk dat ze overal worden gebouwd. In het begin van deze legislatuur zagen we dat één op de twee gemeenten echt vooruitging met die sociale woningen en er redelijk veel had. De andere helft had er weinig of deed niet echt zijn best om er te bouwen. Intussen zijn er nog dertig gemeenten waar het niet echt opschiet. Met die dertig onderhandelen we tussen nu en december concreet om afspraken te maken met hen en met de huisvestingsmaatschappijen om ook daar te laten bouwen. Desnoods worden op regeringsniveau maatschappijen aangeduid.

Mevrouw Vogels, ik vind dat er overal sociale woningen moeten zijn. Het kan niet zijn dat u, omdat u in een kleine gemeente bent geboren en niet in de stad Antwerpen, niet in de buurt van uw familie zou kunnen blijven wonen als u arm bent omdat daar de burgemeester geen zin zou hebben in sociale woningen. In de stad of op het platteland: u hebt recht op betaalbaar wonen.

U zegt dat er, nu er ook in de chiquere buitengemeenten sociale woningen worden gebouwd, minder kunnen worden gebouwd in Antwerpen. Dat is niet juist. Er bestaat zoiets als convenanten. *(Opmerkingen van mevrouw Mieke Vogels)*

Die convenanten laten toe dat gemeenten die al 9 procent sociale woningen hebben, er nog meer bouwen. Antwerpen is een van de 18 gemeenten die een aanvraag hebben ingediend om meer te mogen bouwen, ook al heeft Antwerpen al die 9 procent. 18 van de 26 gemeenten hebben die vraag gesteld. Voor de periode 2014-2016 is in 1320 huurwoningen voorzien voor die convenanten, louter en alleen voor gemeenten die al 9 procent of meer sociale woningen hebben. Voor Antwerpen zelf gaat het om 867 huurwoningen erbij in die 2 jaar tijd, ook al zitten ze al boven 9 procent. Kom mij dus niet vertellen dat deze regering het niet mogelijk maakt om bij te bouwen daar waar er al veel woningen staan. We hebben het wel mogelijk gemaakt.

Mevrouw Mieke Vogels: In elk geval gaan de meeste middelen naar die gemeenten waar de minste mensen op een sociale woning wachten. *(Opmerkingen van de heer Bart Van Malderen)*

Dat is de omgekeerde wereld, mijnheer Van Malderen.

Minister, ik ga nog een stapje verder. Bovendien is uw hele systeem van sociale huisvesting virtueel failliet. Als sociale huisvestingsmaatschappijen vandaag een woning bouwen, zouden ze eigenlijk een huurprijs moeten kunnen vragen tussen de 400 en de 500 euro. De gemiddelde huurprijs die nu wordt gevraagd, is 280 euro. Elke huisvestingsmaatschappij heeft dus een exploitatiedeficit van 5000 euro per jaar per woning. Elke mens die met economie bezig is, weet dat dit niet houdbaar is. Maar wat doet u? U gaat gewoon verder. U weigert dat systeem ten gronde te bekijken en u begint een beetje te morrelen in de marge. U trekt de inkomensgrenzen op, dan kunnen de sociale huisvestingsmaatschappijen ook iets rijkere mensen aantrekken, die meer betalen dan 280 euro. U laat die sociale huisvestingsmaatschappijen starterswoningen bouwen. Ook zo bereiken ze een beter publiek.

Ik vraag u opnieuw eerlijk: denkt u nu dat u met uw huidige beleid van sociale huisvesting aan die 13.500 mensen die vandaag op straat worden gezet een alternatief biedt? Mijn antwoord is neen. Als we het bilan opmaken van vijf jaar woonbeleid van deze regering, scoort u verschrikkelijk slechte punten. U bent over de hele lijn gebuisd. U moet zelfs geen vakken meer meenemen naar de volgende legislatuur, want dit systeem werkt absoluut niet.

Wat wij nodig hebben, is een minister van Wonen die moedige keuzes durft te maken, die durft in te zien dat het huidige model van sociale huisvesting niet meer te remediëren valt, een minister die de middelen durft heroriënteren naar huursubsidies. Ik bedoel niet de 2 procent van de mensen die vijf jaar op de wachtlijst staan, minister, maar huursubsidies voor iedereen die recht heeft op een sociale woning. Alleen dan, alleen dan zal Vlaanderen in staat zijn om echt sociaal woonbeleid te realiseren, dat wil zeggen ervoor zorgen dat elke inwoner van deze regio een betaalbare en kwaliteitsvolle woning heeft. Alleen dan zult u ervoor zorgen dat er een reële zuurstofinput is in die private huurmarkt die vandaag een miseriemarkt is. Minister, ik zeg dat niet, ik lees dat in rapporten van de Woonraad. Ik lees dat in studies van uw Steunpunt Wonen. Ik lees dat bij denktanks als Itinera. Ik lees dat bij iedereen die een beetje gezond verstand heeft. Het huidige model van sociale huisvesting is geen model van de 21e eeuw. (*Applaus bij Open Vld*)

Dat gezond verstand primeert helaas niet bij en u bij deze regering. Dat is ook niet gemakkelijk in een land waar er nog altijd een zeer ongezonde vermenging is tussen politiek aan de ene kant en sociale huisvestingsmaatschappijen aan de andere kant, waar raden van bestuur van sociale huisvestingsmaatschappijen vol zitten met politici als een soort van Wiedergutmachung omdat ze geen gemeentelijk mandaat hebben. Ik lees in het tijdschrift van de VMSW nog over de goede relaties tussen een gemeente en de huisvestingsmaatschappij. Elke maand nodigt die nieuwe huurders uit om hun huurcontract te ondertekenen, samen met de voorzitter. Dat is het moderne dienstbetoon. Ik zie hier in dit blad allerlei plaatjes van lintjes die worden doorgeknipt door politici. Collega's, als we echt een sociaal woonbeleid willen voeren in Vlaanderen, dan moet de inzet van dat woonbeleid niet het in stand houden van een verouderd model van sociale huisvesting zijn, dan moet de inzet zijn om voor elke inwoner in Vlaanderen een betaalbare en kwaliteitsvolle woning te garanderen. (*Applaus bij Open Vld en Groen*)

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Mevrouw Vogels, ik ben vaak met u in debat in de commissie. Ik kan uw pleidooi voor de huursubsidies bijtreden alsook het feit dat het louter bijbouwen een zeer achterhaald en ouderwets systeem is, dat alleen de happy few helpt. Als er vandaag op jaarbasis 2000 woningen worden gebouwd, dan dienen die om mensen te herhuisvesten. Minister, waarom neemt u de private huurhuizen niet gewoon in huur en beschouwt u deze als een sociale huurwoning? Waarom wilt u per se altijd maar nieuwbouw realiseren? Betrek de private huurmarkt in uw beleid, want nu vangen zij die 130.000 mensen op die eigenlijk recht hebben op een sociale woning. Het duurt zes jaar vooraleer er een nieuwe sociale woning bijkomt. Ik herhaal het nog eens: u moet ook wegen aanleggen, u moet in verlichting voorzien. Dat kost de overheid ongelooflijk veel geld. Ik begrijp niet dat u Bob de Bouwer wil spelen.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mevrouw Vogels, populisme is duidelijk geen voorrecht van rechts alleen. Ik zie hier rare coalities ontstaan. (*Rumoer bij het Vlaams Belang*)

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw Hostekint, de grootste populisten zijn degenen die het woord populisme gebruiken, dat weet u toch, hé. (*Applaus bij Open Vld, Vlaams Belang, Groen en LDD*)

Mevrouw Michèle Hostekint: Dat was natuurlijk een dooddoener van formaat.

Ik wil gewoon ingaan op de inhoud van wat u zegt. U gelooft duidelijk niet in sociale huisvesting, u gelooft niet in het Huurgarantiefonds, u gelooft blijkbaar niet in de SVK-werking (sociaal verhuurkantoor). Alle heil moet komen van de huursubsidies. Alle heil moet

komen van recepten en formules die bij anderen al zijn afgezworen. Een veralgemeend systeem van huursubsidies en alleen op huursubsidies inzetten, is wat ik hoor bij zowel mevrouw Van Volcem als bij u, en niet inzetten op andere instrumenten en dus eigenlijk een bodemloze put vullen.

Zeer spijtig, zeker omdat we in deze legislatuur een forse inspanning hebben gedaan om de SVK-sector opnieuw te organiseren en een nieuwe dynamiek te geven. We zien ook dat dat vruchten afwerpt. Ik neem de cijfers er even bij: in 2011 was er een stijging van 600 woningen, op een totaal van 6000 toch niet min. Ik geloof erin dat we blijvend in de SVK-sector moeten investeren en dat we eigenaars... *(Opmerkingen van mevrouw Mieke Vogels)*

Dat heb ik u niet horen zeggen, enkel dat u wilt inzetten op huursubsidies, wat ik ook hoor bij mevrouw Van Volcem. Het komt erop neer dat u de huurmarkt zichzelf laat reguleren en dat u dan maar hoopt dat het met de mensen die het moeilijk hebben toch nog goed komt.

Mevrouw Griet Coppé: Ik ben verwonderd, mevrouw Vogels, dat u er niet voor kiest om de inkomens te verhogen, omdat dat enkel zou gebeuren om de sociale bouwmaatschappijen te financieren. Groen kiest dus voor probleemwijken? U weet heel goed dat u, als u enkel de hele kansarme, zwakste mensen van de samenleving samen zet, zorgt voor probleemwijken. Nu zetten wij reeds in op woonbegeleiding, gesubsidieerd vanuit Vlaanderen. Dan zullen er nog veel meer middelen moeten worden vrijgemaakt voor woonbegeleiding.

U zegt dat er meer moet worden ingezet op huursubsidies. Dat werd reeds gedaan voor mensen die vijf jaar wachten op een sociale woning, maar pas op voor het effect dat huursubsidies alleen hebben. Ook dat zeggen andere bronnen mij. Het is heel goed mogelijk dat de huurprijs er kunstmatig door zou verhogen. Dat is een belangrijk neveneffect.

Mevrouw Patricia De Waele: In het begin van deze legislatuur heb ik bij de bespreking van de beleidsnota gepleit voor extra woonbegeleiding. Ik ben heel blij dat daarop wel is ingezet en dat beide ministers de koppen daarvoor bij elkaar hebben gestoken.

Ik vind het heel raar, meer in het bijzonder na het betoog van mevrouw Hostekint, dat de meerderheid niet lijkt te zien dat er problemen zijn op de woonmarkt. Ziet u dan niet dat er mensen in nood zijn? Zijn wij van de oppositie, de Vlaamse Woonraad, de sociale huisvestingsmaatschappijen, de Vlaamse Ombudsdienst en de steden en gemeenten de enigen die het probleem zien? Waarom ziet u het niet, bent u zo blind? Ik kan enkel concluderen dat de meerderheid, die bestaat uit CD&V, sp.a en de N-VA, meer inzet op de huisvestingsmaatschappijen en de structuren dan op de mensen.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw De Waele, ik verwijs u graag naar een aantal artikels in de pers, die in de loop van de dag op verschillende websites zullen verschijnen, naar aanleiding van het instellen van het Huurgarantiefonds. Daarin zegt iemand: “De minister is de eerste echte Vlaamse minister van Huisvesting, omdat zij echt rekening houdt met alle aspecten van het huisvestingsbeleid, inclusief de private huurmarkt.” Dat zeg ik niet, dat zegt de voorzitter van het Eigenaarssyndicaat.

Mevrouw Vogels, u bent er niet zo sterk op ingegaan, het was tussen de lijnen. Mevrouw Van Volcem en mevrouw De Waele hebben het iets scherper gesteld. U gaat eigenlijk niet akkoord met het optrekken van de inkomensgrens. U vond dat een lapmiddel en u bent er dus tegen. U zegt dat we sociale huisvesting moeten gebruiken voor wie het echt nodig heeft.

Als u niet voor het optrekken van de inkomensgrens bent, waaraan een aantal positieve aspecten vasthangen, zoals de leefbaarheid van huisvestingsmaatschappijen, zeg me dan eens wat voor u een realistische inkomensgrens is, mevrouw Vogels. Zeg mij eens wie in dit land wel in aanmerking mag komen en welk inkomen die persoon dan moet hebben. Het is een heel progressief clubje, u, mevrouw Van Volcem en mevrouw De Waele. Zeg mij eens wat het inkomen mag zijn van iemand in een sociale huisvesting. Heeft iemand die vandaag

werkloos is en morgen als straatveger aan de slag gaat met dienstencheques nog een plaats in een sociale woning voor u?

Mevrouw Mieke Vogels: Het werken met huursubsidies, zogenaamde subjectsubsidies, waarbij geld wordt gegeven aan mensen die hun huur niet kunnen betalen, wordt in steeds meer Europese landen verkozen boven het door de overheid zelf laten bouwen van huizen. Dit is dus absoluut geen revolutionair standpunt.

Mevrouw Coppé, Duitsland, Engeland en Nederland hebben veel ervaring met het werken met huursubsidies gecombineerd met richthuurprijzen zodat er een verband ontstaat tussen de kwaliteit van wonen en de prijs. Het werkt daar perfect, ik zie dus absoluut niet in waarom het in Vlaanderen niet zou kunnen.

Mijnheer Van Malderen, uw vraag doet niet ter zake aangezien ik pleit voor huursubsidies voor iedereen die vandaag in aanmerking zou komen voor sociale huisvesting. De vraag is dus niet of die persoon in een sociale woning kan trekken, hij of zij krijgt een huursubsidie om zijn woonkost te betalen. U vraagt hoe hoog die grens moet zijn? Wat mij betreft even hoog als nu en eventueel zo hoog als de opgetrokken grenzen die u voorstelt. Alleen stel ik voor om aan die mensen huursubsidie te geven.

En er is wel degelijk een wereld van verschil tussen wat mevrouw Van Volcem zegt en wat ik zeg. Ik durf duidelijk keuzes te maken door te zeggen dat het in Vlaanderen de eerste doelstelling is om ervoor te zorgen dat elke inwoner een kwalitatieve en betaalbare woning heeft. Dat betekent dat een stuk van de middelen die nu naar eigendomsverwerving gaan, sowieso moeten verschuiven naar de huurmarkt. En ik weet dat mevrouw Van Volcem het daar niet mee eens is, het is een en-en-en-verhaal. En ik weet, collega's, dat we op een moment dat de bomen niet tot in de hemel groeien, keuzes moeten maken. We zullen meer moeten inzetten op de huurder en we zullen een stukje moeten inbinden op het verwerven van eigendom. In die zin is er nog een groot verschil tussen wat mevrouw Van Volcem zegt en wat Groen zegt. Hopelijk bent u een klein beetje gerustgesteld.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, mag ik nog iets zeggen?

De voorzitter: Neen, mevrouw De Waele.

De heer Hendrickx heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik had graag nog iets gezegd. De heer Van Malderen heeft mijn naam genoemd, ik wil reageren. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, minister, collega's, de cijfers die de VVSG vorige week bekendmaakte over het stijgend aantal uithuiszettingen, zijn zonder meer alarmerend. Wekelijks komen 261 gezinnen op straat te staan. In 2012 waren er dat zes procent meer dan het jaar daarvoor. Het hoge aantal uithuiszettingen en de stijging daar bovenop zijn een duidelijk teken aan de wand. De vraag is: welk teken?

Volgens sommigen tonen de cijfers aan dat de Vlaamse Regering in haar woonbeleid de verkeerde prioriteiten legt. Anderen noemen het zelfs het failliet van het Vlaamse woonbeleid. Mevrouw Van Volcem spreekt van een catastrofe. De VVSG daarentegen legt de vinger op een andere, de juiste, wonde. Volgens de VVSG is het echte probleem de inkomensproblematiek. Voor de sociaal-economisch zwakkere groepen op de woonmarkt wordt de woonfactuur zeer groot, in een stijgend aantal gevallen blijkbaar te groot. De cijfers bevestigen eerdere onderzoeken.

Waar gaat het nu eigenlijk over? Bij aanslepende betalingsproblemen volgt uithuiszetting door de vrederechter. Vooraleer het zover komt, zijn al verschillende stappen gezet. Aanmaningen tot betaling, contacten met het OCMW, vaak moeilijke relaties tussen huurder en verhuurder enzovoort. De cijfers over uithuiszettingen tonen dan ook slechts het topje van een ijsberg. Uithuiszetting is pas de allerlaatste fase in een proces van betalingsmoeilijkheden

en problemen. In heel wat situaties komt het nooit zo ver, maar is er wel degelijk een probleem. Ik meen dus dat de VVSG het bij het juiste eind heeft om dit in grote mate te wijten aan een inkomensprobleem.

Deze problematiek kan niet worden opgelost via het woonbeleid alleen, men vraagt structurele antwoorden op andere terreinen. Niettemin moeten we wel proberen om hier vanuit het woonbeleid op in te spelen, maar dat is niet zo eenvoudig. Zoals bij elk verhaal zijn er ook hier verschillende kanten aan. In de eerste plaats is er uiteraard de huurder die onmiddellijk geconfronteerd wordt met de gevolgen van het verlies van de woning. Hij of zij staat samen met gezin, hebben en houden letterlijk op straat. Het hoeft niet gezegd te worden welke impact dit heeft op de levensomstandigheden en welke problemen dit voor een gezin met zich meebrengt. De uithuiszetting heeft ook rechtstreekse gevolgen voor de OCMW's en lokale overheden die moeten instaan voor de opvang van degenen die hun woning hebben moeten verlaten, de heer De Loor heeft er al op gewezen.

Ook de verhuurder is betrokken: de uithuiszetting leidt tot het verlies van huurinkomsten, centen die vaak een noodzakelijk aanvullend inkomen zijn, of een appeltje voor de dorst. De gevolgen laten zich ook indirect voelen: negatieve ervaringen met huurders die niet tijdig of niet betalen, alle administratieve last die daarbij komt kijken, het gebrek aan continuïteit van huurinkomsten enzovoort kunnen ertoe leiden dat verhuurders afhaken, met als gevolg een negatieve spiraal in de huurmarkt en het reeds beperkte woningaanbod. Dat is iets wat we absoluut moeten vermijden, gelet op de grote, groeiende vraag naar woningen, in het bijzonder op de overbevraagde privéhuurmarkt.

Het Huurgarantiefonds dat de Vlaamse Regering eerder dit jaar goedkeurde en dat op 1 januari start, is een niet onbelangrijk instrument, dat voor een deel een antwoord biedt in dergelijke omstandigheden. Het is een instrument dat niet de oorzaak van het probleem, dat dus in wezen een inkomensprobleem is, aanpakt, maar wel een overbrugging kan betekenen in moeilijke periodes. Het is een tijdelijke oplossing bij tegenslagen of een buffer als het even minder gaat. Het Huurgarantiefonds kan voorkomen dat een situatie escaleert, zodat een effectieve uithuiszetting niet nodig wordt. Het fonds moet bij uitstek een tijdelijke tegemoetkoming beogen. Mevrouw De Waele, we moeten vermijden dat dit instrument een structurele subsidie wordt, of een fonds waaruit eindeloos kan worden geput, zo niet gaat het effect van het instrument verloren. Het Huurgarantiefonds is geen mirakeloplossing, maar een concrete maatregel, die bovendien tegemoetkomt aan de vraag van zowel de Huurdersbond als het Algemeen Eigenaarssyndicaat. Kortom, het is een win-winsituatie. Wij ondersteunen dan ook de oproep van de VVSG om in te stappen in het Huurgarantiefonds. Het effect van de maatregel op het terrein zal afhangen van het aantal verhuurders die hieraan zullen meedoen. Een verplichting is vandaag uiteraard echter niet aan de orde.

Legt de Vlaamse Regering de verkeerde prioriteiten? Ligt de focus van het Vlaamse woonbeleid niet juist? De beslissing om de komende jaren 6000 zogenaamde bescheiden woningen te bouwen, kon niet overal op bijval rekenen. Nochtans is dit geen nieuw gegeven en wordt voortgebouwd op analyses die ook in de commissie Wonen al meermaals zijn gemaakt. Iedereen moet vaststellen dat sociale huisvesting vandaag duur is en onder druk staat. Er zijn grenzen aan de draagkracht van het systeem. Voor de N-VA blijft eigendomsverwerving een prioriteit. Een eigen woning blijft de beste drempel tegen armoede, een vorm van pensioensparen en een investering voor de toekomst. Eigendomsverwerving verlaagt de druk op de huursector en verhoogt de betrokkenheid bij de buurt. Het is echter duidelijk dat een eigen woning niet voor iedereen mogelijk is. Een versterking van de privéhuurmarkt is dan ook noodzakelijk. Het aanbod aan private huurwoningen moet groter, we moeten eigenaars ertoe aanzetten om te verhuren, de rol van sociale verhuurkantoren moet worden uitgebouwd, de kwaliteit van de woningmarkt moet beter enzovoort.

Een logische stap is te focussen op dat segment van de bevolking dat in de sociale huisvesting terecht dreigt te komen. De nieuwe maatregel van de bescheiden woningen is net gericht op

die groep die buiten de sociale huisvesting valt, maar zich geen eigen woning kan veroorloven. Met het oog op de doorstroming naar de reguliere woningmarkt worden bij deze categorie van woningen 3-6-9-contracten gehanteerd. Het belang van dat tijdelijke karakter kan dus niet worden onderschat. Ook de belangrijke rol die voor lokale overheden is weggelegd bij de toewijzing van deze woningen, is een goede zaak. Lokale besturen – ik heb het al gesteld, net als collega's voor mij – zijn immers het meest vertrouwd met de lokale situatie en krijgen op deze manier een bijkomend instrument om hun rol als regisseur van het lokale woonbeleid waar te maken.

Laat het duidelijk zijn, betaalbaar wonen wordt bepaald door diverse factoren, factoren die vaak buiten de mogelijkheden van het woonbeleid liggen. Dat ontslaat ons echter niet van de opdracht daarmee om te gaan en antwoorden te zoeken om die op te vangen. Dat antwoord bestaat niet uit één mirakeloplossing, maar uit diverse sporen en initiatieven. Zo is het Huurgarantiefonds een bescheiden, maar concreet instrument, dat tijdelijk een oplossing kan bieden bij betalingsmoeilijkheden. De starterswoningen, op hun beurt, zijn geen villa's, maar concrete en bescheiden antwoorden, die betaalbaar wonen iets dichterbij brengen. Vast staat dat een versterking van de privéhuurmarkt, naast het blijvend ondersteunen van eigendomsverwerving, noodzakelijk is, willen we wonen in de toekomst betaalbaar houden. Verhuren aantrekkelijker maken met het oog op het uitbreiden van het vastgoedaanbod, is daarbij essentieel.

Collega's, ons woonbeleid is niet perfect, maar het is wel goed en in volle ontwikkeling. Minister, u hebt ter zake onze volledige steun. Ook de lokale besturen moeten we aanzetten tot meer daadkracht ter zake. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, minister, geachte leden, het voordeel van als laatste te mogen spreken, is dat je kunt samenvatten.

Wat was de inzet van het debat vandaag, mijnheer Van Rompuy? Wat was de inzet van het debat vandaag? Ik denk dat de inzet was: wat gaan we doen met die 13.571 mensen in Vlaanderen die met uithuiszetting worden bedreigd? Hoe gaan we aan die mensen volwaardige alternatieven bieden, vooral in het licht van de internationale en de nationale wetgeving die hierover bestaat?

Er bestaat zoiets als een recht op wonen. Laat uitgerekend een rechtse rakker, mevrouw Hostekint, dat aan u mogen komen vertellen. Artikel 25 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, artikel 11 van het Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten, een artikel in de federale Grondwet van het land dat we zo snel mogelijk willen ontbinden, maar vooral ook de Vlaamse Wooncode zijn daarover zeer duidelijk: er bestaat zoiets als een recht op wonen.

Als we als politici merken dat dat recht niet wordt gerespecteerd, dan moeten wij daarop ingaan. Hoe doen we dat, mijnheer Van Rompuy? We weten dat er problemen zijn. Er zijn problemen in de sociale huursector, waar 90.000 mensen op de wachtlijst staan. Er zijn problemen op de private markt, waar de verhuurders er dikwijls de brui willen aan geven – en zeer terecht – omdat ze niet voldoende worden gerespecteerd, noch door de overheden, noch door de huurders, noch door ons rechtssysteem.

Wat moeten we dan doen? Voorzitter, ik zou graag kort acht voorstellen lanceren, want ik wil dit debat niet langer rekken dan nodig is. Ten eerste – en dit onderwerp is nog niet aan bod gekomen, de andere zeven wel –, laten we mensen binnen die hier misschien niet thuishoren en die ook een druk leggen op onze woningmarkt, op onze private woningmarkt en op onze sociale woningmarkt. Liefst 70 procent van de Belgische bevolkingstoename is volgens Eurostat toe te schrijven aan migratie. Een doctoraatsstudie van de KU Leuven over de verstedelijking in Vlaanderen toont eind 2012 aan dat aan het huidige bouwtempo Vlaanderen in 2050 – luister goed, mevrouw Vogels – voor 41,5 procent bebouwd zal zijn.

De Vlaamse Ruit – het verstedelijkt gebied tussen Brussel, Gent, Antwerpen en Leuven – zal bijna volledig volgebouwd zijn. Met dat soort van toestanden kunnen wij niet verder leven. “Vol is vol”. Het zijn niet mijn woorden, het zijn de woorden van de heer Martens, de Bond Beter Leefmilieu.

Wat moeten we nog doen? We moeten niet alleen de kraan toedraaien, we moeten ook met de eigen bevoegdheden datgene doen wat kan worden gedaan. Ik pleit er dan ook voor om de eigendomsverwerving te stimuleren. Eigendom is nog altijd de beste garantie tegen armoede. Mijn moeder heeft een pensioen van 1100 euro maar gelukkig ook een eigen appartementje. Zo kan zij overleven.

We moeten – en nu volg ik mevrouw Vogels opnieuw – een Vlaams huursubsidiesysteem uitbouwen. Ik ben daar een grote voorstander van. Het is een win-winsituatie, voor de huurder en voor de verhuurder. Uiteraard moeten de woningen die we subsidiëren, voldoen aan kwaliteitsnormen enzovoort, maar we moeten er ook voor zorgen dat de mensen die van dat systeem gebruikmaken, niet in een inkomensval trappen en we moeten ervoor zorgen dat de verhuurders het systeem niet misbruiken om prijsstijgingen door te voeren die ze in feite niet verdienen.

Het vierde voorstel gaat over de fiscaliteit. We hebben daar misschien nog niet alles in te zeggen, maar ook op dat vlak kunnen we heel wat realiseren als we dat willen. Ik hoop dat de zesde staats hervorming voor ons parlement deuren zal openen.

Ook ten aanzien van de steden kunnen specifieke maatregelen worden genomen. In Frankrijk heeft men indertijd in sommige grote steden het systeem van de ‘zones franches’ ingevoerd. Bepaalde probleemwijken werden op een aantal interessante fiscale manieren gestimuleerd. Laten we dat eventueel ook doen.

Een volgend punt is de intensievere benutting van het patrimonium. Hoeveel oudere mensen wonen er niet nog in grote herenhuizen? Moedertjes van 80 jaar, helemaal alleen, die daar in feite niet meer thuishoren, maar die niet naar een serviceflat kunnen, omdat ze ook geconfronteerd worden met wachtlijsten, en dus huizen blijven bezetten die misschien op een andere en betere manier aangewend hadden kunnen worden.

Nu ga ik mevrouw Vogels opnieuw tegenspreken: voor ons is sociale huisvesting nog altijd volkshuisvesting. Ja, in de sociale huisvesting mogen mensen komen wonen die het misschien naar uw normen breder hebben dan anderen, mevrouw Vogels. Ik verwijs altijd naar het voorbeeld van de postbode, de korporaal, de dorpsonderwijzer, de vuilnisman. Die mensen mogen daar blijven wonen.

Voor de volkshuisvesting hebben wij bondgenoten gevonden bij sp.a en CD&V. Groen, LDD en Open Vld gaan niet voor dat model. Er is één partij die wat dat betreft nog geen uitspraken heeft gedaan of heeft durven doen. Ik had verwacht, mijnheer Hendrickx, dat u vandaag zou zeggen hoe de N-VA tegenover dat idee van volkshuisvesting staat. Ik heb u nog niet gehoord, en ik vrees dat dat binnenkort ook niet zal gebeuren, tenzij u mij nu tegenspreekt. Ook volkshuisvesting is voor ons een wezenlijk element van elk huisvestingsbeleid.

U vindt in ons ook een medestander, minister, met betrekking tot het Huurgarantiefonds. Wij willen daarin meegaan, op voorwaarde dat dat geen dode letter blijft en er werkelijke budgettaire engagementen tegenover staan.

Voilà, dames en heren, mijnheer Van Rompuy, ik heb constructief proberen te zijn vandaag. Ik heb geen vragen gesteld, maar heb een achttal antwoorden proberen aan te reiken. Ik zal die herbevestigen in de actualiteitsmotie die ik naar aanleiding van dit betoog zal mogen indienen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Een groot discussiepunt met betrekking tot de sociale woningen is: voor wie moeten die dienen? Ik blijf vinden dat ze niet enkel moeten dienen voor de allerarmsten, en wel om twee redenen. Ten eerste: realiteitszin. De armoedebarmometer leert ons dat 10 procent van de mensen met een job niet rondkomt met dat inkomen. Dezelfde barometer leert ons dat 22 procent van de werkenden aangeeft moeite te hebben om hun woonfactuur te betalen. Dat betekent dat meer mensen dan de traditioneel allerarmsten het moeilijk hebben om een betaalbare, degelijke woning te vinden. Dat betekent ook dat als de 10 procent minst verdienende werkenden aangeven dat ze niet rondkomen zonder zo'n sociale woning, wij de ernst moeten hebben om de inkomensgrenzen voor de sociale woningen op dat niveau te leggen. Dat hebben wij ook gedaan. Op die manier bedriegen we onszelf niet.

De wachtlijst is inderdaad lang. Ik heb daardoor mijn eigen wachtlijst langer gemaakt. Maar ik zou het, in alle eerlijkheid, niet fair hebben gevonden, mocht ik mezelf bedrogen hebben met een kleinere wachtlijst, in plaats van een wachtlijst die de werkelijke nood weerspiegelt. Wachtlijsten moeten niet kunstmatig kort gehouden worden. Ze moeten de werkelijke nood weerspiegelen. Als ze niet welvaartvast zijn gemaakt, en als die 10 procent minst verdienenden niet mee is geëvolueerd in de loop der jaren, moeten we er gewoon voor zorgen dat die er opnieuw bij zijn. Dat hebben wij ook gedaan.

Betekent dat dat we geen oog hebben voor de mensen in de meest preciaire toestand op de woonmarkt? Zeker niet. Voor het eerst – dat bestond nog niet – zijn alle huisvestingsmaatschappijen verplicht om minstens een op de twintig nieuwe toewijzingen aan preciaire doelgroepen te doen, mensen zonder een degelijke woonoplossing. Jongeren die uit de bijzondere jeugdzorg komen en alleen komen te staan, krijgen bij voorrang een sociale woning.

Daklozen, mensen zonder woning, krijgen bij voorrang een sociale woning. Mensen die in een psychiatrisch ziekenhuis waren opgenomen en na hun ontslag geen dak meer boven het hoofd hebben, krijgen bij voorrang een sociale woning. Dat we de inkomensgrenzen met de realiteit in overeenstemming hebben gebracht, betekent niet dat mensen met een belangrijke en preciaire nood naar de achterkant van de wachtlijst worden geduwd. We hebben tegelijkertijd beslist die mensen naar voren te trekken. Dit lijkt me rechtvaardig.

Binnen zes maanden wil ik mezelf op vier vragen afrekenen. Wordt er meer gebouwd? Wordt er overal gebouwd? Wordt er sneller gebouwd? Wordt er gerenoveerd? Dit zijn naar mijn aanvoelen vier belangrijke vragen.

Mevrouw Van Volcem, er wordt meer gebouwd. Als we met meer mensen zijn, hebben we meer woningen nodig. U blijft die elementaire wiskunde betwisten. We zijn met meer. We zullen in de toekomst ook met meer zijn. We hebben bijgevolg meer woningen nodig.

Ik wil even het investeringsvolume voor huurwoningen aanhalen. Dit jaar is nog niet afgelopen, maar in 2012 ging het om 710 miljoen euro. Het investeringsvolume voor sociale huur bedroeg vier jaar eerder 420 miljoen euro. De facturen houden gelijke tred. Het oog niet enkel mooi op papier. Tijdens diezelfde periode is het bedrag van 350 miljoen euro tot 640 miljoen euro gestegen. Voor een Vlaamse Regering die zeker geen geld door ramen en deuren kon gooien, is dat een bijzondere prestatie.

Er wordt overal gebouwd. Met de eerste voortgangstoets hebben we onderzocht of alle gemeenten de inhaalbeweging wel degelijk hadden ingezet. Toen hebben 156 gemeenten een negatief rapport gekregen. Ondertussen geldt dat negatief rapport nog voor 30 gemeenten. Alle andere gemeenten zijn met betrekking tot het bouwen aan een inhaalbeweging begonnen. Ik maak me sterk dat ook voor die dertig gemeenten in de loop van de komende maanden een oplossing zal worden gevonden.

Als we overal willen bouwen, betekent dit ook dat wordt gebouwd waar al genoeg woningen zijn, maar waar een blijvende nood heerst. Om die reden zullen er tussen nu en 2023 8000 woningen bijkomen in gemeenten waar al veel sociale woningen staan. Ik denk daarbij vaak

aan grotere steden, zoals Gent en Antwerpen. Momenteel zijn al 1320 woningen vastgelegd voor gemeenten die op het vlak van sociale woningen al hoog scoren. Die gemeenten willen tussen 2014 en 2016 nog meer doen. Er zal, met andere woorden, overal worden gebouwd.

We bouwen ook sneller. De realisatiegraad voor sociale woningen is op drie jaar tijd van 28 procent tot 65 procent gestegen. Het gaat dan om de omzetting van de budgetten en de werkelijke start tijdens hetzelfde jaar. De realisatiegraad heeft nog nooit in de geschiedenis van de Vlaamse woningbouw zo hoog gelegen. Binnen enkele weken komt er een nieuw procedurebesluit dat alle procedures die tot de Vlaamse bevoegdheden behoren gevoelig zou moeten inkorten en versnellen. De Vlaamse overheid mag niet de oorzaak zijn van eventueel te lange procedures. We merken in de praktijk dat dit realistisch is.

We renoveren tweemaal zo snel en tweemaal zo veel als tijdens de vorige legislatuur. Het budget is verdubbeld. Die inspanning wordt gedurende vijf jaar aangehouden. Volgens mevrouw Vogels staan ook heel wat woningen leeg. Dat klopt. Om een woning te renoveren, moet die woning soms eerst worden leeggehaald. We kunnen geen omelet bakken zonder eieren te breken.

Mevrouw Vogels en mevrouw Van Volcem lijken om een of andere reden te denken dat ik met sociale huisvestingsmaatschappijen getrouwd ben en dat ik van mandaten houd. Ik weet niet waar ze die idee vandaan halen.

Ik heb meer mandaten gesnoeid dan eender wie. In de energie-intercommunales zijn ongeveer 500 mandaten weggesnoeid. De gesprekken om nog meer te snoeien, zijn altijd aan de gang. Ik ben de laatste waarmee iemand miserie zal krijgen als het om het wegsnoeien van mandaten gaat.

Ik heb tevens de visitatie gestart. Elke maatschappij is bezocht. Op die manier hebben we de goede leerlingen leren kennen. We hebben ook gemerkt welke maatschappijen coaching of zelfs een verbeterplan nodig hadden. Indien nodig, is een plan opgelegd. In sommige maatschappijen ging het helaas echt fout. Daar zijn in functie van het toezicht interdisciplinaire onderzoeken verricht. Op een bepaald ogenblik heeft de Vlaamse Regering voor een bepaalde maatschappij zelfs een externe bestuurder aangesteld. Ik ben een minister die zich allesbehalve door dergelijke structuren laat overdonderen.

Als ik even passeer voorbij die belachelijke verdachtmaking en probeer te horen wat u wellicht werkelijk bedoelt, dan denk ik dat u een pleidooi hebt gehouden voor andere structuren. Als dat uw bedoeling was, dan kan ik u zeggen dat ik het daar eigenlijk mee eens ben. Ik vind de structuren van vandaag niet meer van deze tijd. Ooit historisch hadden ze zin maar nu bestaan er zoveel zaken naast elkaar waarvan sommige goed functioneren maar andere in alle eerlijkheid minder goed. Als het landschap zou worden hertekend, dan zouden mensen met een woonprobleem maar naar één plek per gemeente moeten gaan om zich te laten helpen. Of zij dan een private woning via een sociaal verhuurkantoor aangeboden krijgen, een sociale woning via wachtlijst A, B, C of D of een huurpremie of nog een andere oplossing, men zou de mensen dan op maat kunnen helpen.

Ik besef dat er nog wat voorbereidende werkzaamheden moeten gebeuren. Ik wil dat ook doen voor het einde van deze legislatuur, ingeval er een opvolger is die daar gemotiveerd werk van zou willen maken. U vindt in mij dan ook een voorstander en medestander voor nieuwe en eenvoudigere structuren.

Ik volg u niet wanneer u ervoor pleit om sociale woningen zelf af te schaffen. Sociale woningen vervullen een belangrijke rol. We moeten ons ook niet afvragen of we nu voor of tegen sociale woningen zijn, voor of tegen de private huur, voor of tegen eigendom. Er zijn nu eenmaal mensen die sociaal zullen wonen en mensen die privaat zullen huren. De overheid heeft als taak na te gaan wat zij voor wie kan en moet doen.

Wat de private huur betreft, heeft de overheid twee belangrijke opdrachten: betaalbaarheid en woonzekerheid. Wat de betaalbaarheid betreft, bestond er al een huursubsidie, een verhuissubsidie, om van een krot naar een degelijke woning te gaan. Er is een huurpremie waar mensen met een laag inkomen die veel te lang wachten op een sociale woning recht op hebben. Ik zie dat niet enkel als een manier om die mensen te helpen, maar ook als een *mea culpa* van een overheid die toch wat in gebreke blijft en er niet tijdig in slaagt om die mensen een duurzame woonoplossing aan te bieden.

Ik ben het er principieel mee eens dat die huurpremie voor veel meer mensen zou moeten kunnen dienen. Ik zal ook proberen om die premie nog deze legislatuur verder uit te breiden naar meer rechthebbenden. Maar ook dat zal nog geen eindpunt zijn, afhankelijk van waar u het eindpunt ziet. U kunt dat als iets selectief zien, zijnde voor een groep wachtenden op een sociale woning, of als iets algemeen, gekoppeld aan het inkomen. Ik denk dat er voor beide opties iets te zeggen valt. De tweede optie, die van een veralgemeende huursubsidie, is enkel mogelijk als men ook bereid is om de huurprijzen te controleren en reguleren. Als men op macroniveau iedereen een bedrag geeft om bij te betalen bij de huur, dan zal men met eenzelfde niveau de huurprijzen omhoog zien gaan. Stel dat men nadenkt over een veralgemeende huurpremie – in de begroting zijn er momenteel geen middelen voor een veralgemening, wel voor een uitbreiding – dan kan dat enkel werken wanneer men de huurprijzen reguleert. Op dit moment doet men dat selectief, waardoor er geen macro-impact is op de prijzen op het niveau van de verhuurder.

Wat woonzekerheid betreft, is er de analogie met de verzekering gewaarborgd wonen, die een belangrijke mate van zekerheid biedt aan mensen die een hypotheek aflossen en die met pech worden geconfronteerd. Mensen kunnen ziek worden of hun werk verliezen. Zij worden geholpen om hun hypotheek verder af te lossen gedurende een aantal jaren.

Er is ook het Huurgarantiefonds, dat zou moeten zorgen voor grotere inkomenszekerheid voor de verhuurder, wat op macroniveau er meteen ook voor kan zorgen dat de huurprijzen een beetje meer onder controle worden gehouden. Men zal die risicopremie niet meer incalculeren in de huurprijzen. Er zal ook een grotere investeringsbereidheid zijn op die private huurmarkt. We hebben die private verhuurders nodig als we een gezonde huurmarkt willen krijgen, ook in het belang van de huurder. Het grote voordeel van dat fonds voor de huurder is dat hij niet op straat komt te staan.

Wat de woonzekerheid betreft, wil ik het even hebben over de sociale verhuurkantoren (SVK's). Daarbij is de huurder zeker van een faire prijs en van het feit dat hij op basis van woonnood een woning krijgt toegewezen, en dus niet kan worden gediscrimineerd. Voor vele mensen op de huurmarkt is dat een heel belangrijke reden om bij een sociaal verhuurkantoor terecht te komen. Het is het verhuurkantoor dat kiest, en niet uzelf, wie er in uw huis komt wonen. Het voordeel voor de verhuurder is dat hij geen paperassen meer moet invullen, een redelijke prijs krijgt en een stipte betaling. Verder krijgt hij ook premies zoals de renovatiepremie, die we beter bekend gaan maken. Die wordt vandaag te weinig aangevraagd door verhuurders die onder een SVK vallen.

We proberen daar toch ook voordelen voor de verhuurder aan te koppelen. Dat is wellicht een van de redenen waarom in drie jaar tijd 50 procent meer woningen in huur zijn gegeven via een SVK. Ik denk dat ik mag zeggen dat op elk van de domeinen stappen vooruit zijn gezet. Is dat een reden om hoera te roepen? Zeer zeker niet, er zijn nog altijd veel mensen die het moeilijk hebben en op zoek zijn naar een betere woonoplossing. Er blijft veel werk aan de winkel, ook over zes maanden. Maar u kunt niet ontkennen dat er veel werk is verzet in de voorbije jaren, werk dat ten goede komt aan zoveel mogelijk mensen en vooral aan degenen die het moeilijk hebben of het moeilijk dreigen te krijgen. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, vorige week stelde ik u een actuele vraag rond de huurpremie. Ik heb toen een zeer positief antwoord gekregen, u bent inderdaad bereid om de premie bij te sturen. Het is algemeen aanvaard dat vijf jaar op een wachtlijst staan, niet het

beste criterium is. Nu hoor ik u zeggen dat u wilt nadenken over de huurpremie, want de huurprijzen zouden erdoor kunnen stijgen. Ik betwijfel dat. Ik ga ervan uit dat het niet bekend is wie een huurpremie ontvangt, ik hoop het althans. Dat is toch privé-informatie? De verhuurder weet dat toch niet? Dan is er toch geen reden om de huur op te trekken?

Ik hoor in uw betoog over de huurpremie een pleidooi voor righthuurprijzen. Ik heb u in de commissie al gezegd dat ik daar zeer wantrouwig tegenover sta. Een huurprijs op de private markt moet de kruising tussen vraag en aanbod weergeven. Een eigenaar en huurder moeten toch de zelfstandigheid hebben om te beslissen wat ze willen betalen en wat moet worden betaald.

Mevrouw Mieke Vogels: Het is niet de vraag of we voor of tegen sociale huisvesting zijn. De vraag is hoe we op de meest efficiënte manier aan zoveel mogelijk Vlamingen een betaalbare en kwalitatieve woning kunnen garanderen. Heel wat studies tonen aan dat de meest efficiënte manier vandaag huursubsidies zijn. Ik pleit daarvoor en dat is absoluut geen pleidooi tegen sociale huisvesting.

Volgens mij zijn we sowieso een sluipende verschuiving aan het realiseren van de populatie van de sociale woning, vandaag en de komende jaren. Daar dragen enkele elementen toe bij: er worden meer sociale woningen gebouwd in meer welvarende gemeenten, en zij definiëren de lokale toewijzingsbesluiten. Zo moet het gaan om mensen die een band met de gemeente kunnen aantonen. In Antwerpen staat in het toewijzingsbesluit dat de kandidaat-huurder werk moet hebben en dat moet bewijzen. Met andere woorden, de meest kansarmen, de mensen die het het moeilijkst hebben, dreigen nog langer op de wachtlijst te blijven staan. Dat is zeker zo omdat de huisvestingsmaatschappijen, om te kunnen overleven, ook huurders nodig hebben die een hogere huur betalen. Er komt dus sowieso een verschuiving. Dat leidt tot heel perverse effecten. De mensen in de meest precaire situatie zullen langer op een wachtlijst staan en eerst dakloos moeten worden vóór ze een sociale woning krijgen.

Ik denk dat we toch eens goed moeten nadenken over de perverse neveneffecten van het systeem dat we nu aan het realiseren zijn.

Aan de collega's die het altijd hebben over de sociale mix zou ik willen zeggen: sociale mix is belangrijk, maar die is even belangrijk in een wijk waar er geen sociale woningen zijn. Op dit moment zijn we meer sociale mix aan het realiseren in de sociale woonwijken, door het aantrekken van werkende mensen, mensen met een hoger inkomen, enzovoort. We drijven echter steeds meer mensen naar de meest achtergestelde buurten, die we zeker kennen in onze grootsteden. Ook daar is een sociale mix enorm belangrijk, weet u. Ook daar zijn er samenlevingsproblemen.

Collega's, ik heb soms de indruk dat wij ons hier beperken tot de leefbaarheid en de sociale mix van de sociale woonwijken, terwijl we wat mij betreft toch ook een verantwoordelijkheid hebben naar sociale mix en leefbaarheid van alle wijken toe, ook daar waar de private huurmarkt dominant is.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Wat de huursubsidies betreft, zit ik, zoals eerder gezegd, volledig op de lijn van mevrouw Vogels. Wij liberalen vinden dat de overheid voor iedereen in dezelfde omstandigheden hetzelfde moet kunnen doen. Ik denk dat we dat veel vlugger kunnen realiseren met dat systeem dan met louter bouwen.

Ik geef een voorbeeld. Stel dat u in een bepaalde straat een woning te huur ziet staan. Waarom kan een sociale huisvestingsmaatschappij die woning niet gewoon in huur nemen, zoals sociale verhuurkantoren dat doen? Zo zou je iemand veel sneller en met veel minder investeringen kunnen helpen. Bovendien zou je zo pas de perfecte sociale mix verkrijgen. Het gaat dan niet om nieuwe wijken met bijvoorbeeld 80 procent sociale woningen en 20 procent private woningen. De sociale mix werkt namelijk in één richting: bij een verkaveling moet de private ontwikkelaar 20 procent sociale woningen bouwen, maar in een sociale wijk heb je geen verplichte private last. In nieuwe projecten heb je bijna altijd die sociale mix

ingeschreven als je per se tot nieuwbouw wilt overgaan. Het systeem lijkt mij echt verouderd. Er zijn vandaag 130.000 verhuurders die woningen verhuren. Waarom kan de overheid die verhuurder dan niet wat meer betrekken?

Op zich ben ik niet tegen righthuurprijzen – daar sluit ik wat aan bij mevrouw De Waele zegt –, maar er moet verstandig mee worden omgegaan en het moet vrijwillig zijn. Wat bedoel ik daarmee? Het kan een zeer goed systeem zijn om tot een beleid te komen. Zo zou je de keuze kunnen laten: verhuren aan de righthuurprijs of niet. Het zijn niet alleen lasten en regels die worden opgelegd, maar je hebt ook een voordeel. Zo ben je er zeker van dat de huur op tijd wordt betaald, net zoals bij de sociale verhuurkantoren. Dat is een heel grote garantie voor de verhuurder.

Je zou dat ook kunnen koppelen aan verlaagde registratierechten en aan een verlaagde onroerende voorheffing. De verhuurder krijgt nu te maken met investeringonzekerheid, met een zeer lage huur en huurders die normaal recht hebben op een sociale woning, maar daar niet terecht kunnen. Door die verlaagde registratierechten en een verlaagde onroerende voorheffing zou je tot een win-winsituatie kunnen komen, waarbij de huurder op korte termijn wordt geholpen en de verhuurder zijn woning ter beschikking blijft stellen van de huurder.

Mevrouw Griet Coppé: Mevrouw Vogels, het kan zijn dat er geen nieuwe verkavelingen zijn en dat er ook geen sociale woonwijken meer worden gebouwd in de stad Antwerpen. Door het Grond- en Pandendecreet en nieuwe verkavelingen is er sowieso een sociale last, dus kunnen er ook sociale woningen en bescheiden woningen worden gebouwd in nieuwe verkavelingen. Dat is niet onbelangrijk.

Door het meer openstellen van sociale verhuurkantoren en door het in huur kunnen nemen van meer private woningen realiseren we een sociale mix. Dat is heel belangrijk indien we voor kwalitatieve woonwijken willen zorgen. Ik denk dat dat ieders streven is.

Het debat heeft aangetoond dat het woonbeleid heel gedifferentieerd moet worden gevoerd. Dé oplossing zal er wel niet zijn, dus moeten we inzetten op sociale huur, sociale koop, sociale kavels, maar ook op de private huurmarkt. Daarom is ook onze fractie bereid verder te zoeken naar oplossingen, zodat de zwakke huurder, de kwetsbare mens kan worden beschermd.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw Vogels, op dit moment zegt enkel Itinera dat huursubsidies efficiënter zijn dan sociale huisvesting. Ik ben niet noodzakelijk tegen huursubsidies, maar dat ze efficiënter zouden zijn dan sociale huisvesting om mensen te helpen, dat zegt enkel Itinera. U zei dat iedereen het erover eens is. Ik wil alleen zeggen: niet iedereen is Itinera.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Wenst iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen?

– Het Vlaams Belang en mevrouw Mercedes Van Volcem kondigen aan een motie te zullen indienen.

De moties moeten uiterlijk om 17 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het debat is gesloten.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 16.30 uur.

– De vergadering wordt hervat om 16.43 uur.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de moeilijkheden bij de herfinanciering van Electrawinds en de rol ter zake van de Vlaamse overheid

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Van den Bossche.

De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Electrawinds is een bedrijf dat ongeveer vijftien jaar geleden is opgericht door de familie Desender. Het is een heel mooi verhaal. Vijftien jaar geleden werd de eerste private investering in een windmolenpark in Vlaanderen aangekondigd. Wat een mooi ondernemersverhaal werd, is ondertussen, zeker de voorbije dagen en weken, helaas ontaard in een soap. Er gaat bijna geen dag voorbij of er verschijnen onheilsberichten over Electrawinds en de financiële toestand van het bedrijf.

De snelle groei van het bedrijf gecombineerd met lage prijzen voor elektriciteit op de groothandelsmarkten, zijn het bedrijf op dit moment aan het versmachten. Er wordt meer cash verbrand dan er inkomsten binnenkomen, en dan moet je geen groot economisch wonder zijn om te beseffen dat dat bepaalde problemen genereert.

De snelle groei van het bedrijf werd onder andere mogelijk gemaakt door de steun en participaties van de overheid. Op verschillende manieren werd geld geïnvesteerd in Electrawinds door zowel de federale als de Vlaamse overheid met diverse vehikels. In totaal is op dit moment 127,5 miljoen euro overheidskapitaal in het bedrijf aanwezig.

De Vlaamse overheid heeft altijd een koppositie ingenomen met de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv) en de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV). Zij hebben sterk geïnvesteerd in het bedrijf en de projecten. In diverse rondes hebben ze kapitaal in Electrawinds geïnvesteerd.

Nu zijn de problemen blijkbaar acuut geworden. Diverse banken vragen een deel van het geld terug. Tegen het einde van de week moet er 44 miljoen euro worden gevonden. Er werd al een tijdje gewerkt aan een nieuwe kapitaalsronde ten bedrage van 100 miljoen euro. Omdat de problemen acuut zijn, stel ik deze actuele vraag. De positie van de Vlaamse overheid is cruciaal voor het voortbestaan van dit bedrijf. We moeten er uiteraard alles aan doen om het geïnvesteerde belastinggeld en de positie van de Vlaamse overheid te vrijwaren.

De vraag is dus heel eenvoudig: wat doet minister Lieten om de belangen van de Vlaamse overheid – van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) en van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv) – bij Electrawinds te vrijwaren?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik blijf in mijn antwoord, dat ik namens minister Lieten breng, dicht bij het geschreven ontwerp staan. Electrawinds is immer beursgenoteerd en informatieverstrekking over dat soort van processen is delicaat. Ik zal voorzichtig zijn.

U weet dat Electrawinds aan de versterking van haar kapitaalsbasis werkt. Dat stond gisteren ook in een persbericht te lezen. De onderhandelingen met een aantal van die externe potentiële investeerders zijn afgesprongen. Het komt in de eerste plaats de raad van bestuur van Electrawinds toe om zich uit te spreken over een nieuwe strategie. In het persbericht is ook meegedeeld dat de gesprekken met andere potentiële investeerders worden voortgezet en dat er nieuwe gesprekken worden gevoerd met bestaande aandeelhouders en

kredietverstrekkers. Het Vlaamse Gewest heeft via de PMV en het Gimv-XL-fonds, dat wordt beheerd door de Gimv, geïnvesteerd in Electrawinds. De PMV heeft evenwel geen vertegenwoordiger in de raad van bestuur van Electrawinds, wat de informatiedoorstroming naar ons een beetje bijzonder maakt.

Voor de PMV is het onmogelijk om vooruit te lopen op de eventuele gevolgen van een mislukte kapitaalsverhoging. Wij kunnen niet speculeren op een mislukking ervan. Het spreekt evenwel voor zich dat de PMV alles in het werk zal stellen om haar belangen, en bij uitbreiding, van de Vlaamse overheid, naar best vermogen te verdedigen. Het dossier zal uiteraard op de volgende bijeenkomst van de raad van bestuur van de PMV worden besproken.

De heer Robrecht Bothuynne: Ik dank u voor het antwoord. Ik begrijp dat het een delicaat dossier over een beursgenoteerd bedrijf is. Dat maakt het evenwel niet minder belangrijk. Ik hoop dat minister Lieten snel terugkomt uit Zuid-Afrika om dit dossier ter harte te nemen.

U wees zelf op een pijnpunt: de PMV heeft geen vertegenwoordiger in de raad van bestuur van Electrawinds. De PMV en de Gimv hebben heel wat middelen ter beschikking gesteld. Het is dan ook logisch dat de overheid, via de PMV, in die raad van bestuur wordt vertegenwoordigd. Dat moet de PMV toestaan om een grotere greep op het bedrijf te krijgen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Wij moeten niet rond de pot draaien: dit dossier is politiek beladen. In dit dossier vallen grote namen uit de hoek van sp.a, maar ook van de N-VA. Misschien is dat de reden waarom iemand van CD&V hier vrij en onbevangen de vraag kan stellen? Als vertegenwoordigers van de belastingbetalers mogen wij toch weten welke koers de PMV kan en mag varen? Een van de opties zou kunnen zijn dat de PMV hoofdaandeelhouder WINPAR zou uitwinnen. De hoofdaandeelhouder heeft een welbepaalde politieke binding. De PMV heeft een putoptie. Zullen wij toestaan dat die optie wordt gelicht, minister?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, ik begrijp dat het dossier delicaat is. Maar zoals al is gezegd: als volksvertegenwoordigers hebben wij recht op inzicht in de strategie. Voor mij is die helemaal niet duidelijk. De heer Bothuynne zei al dat er heel wat kapitaalsinjecties zijn gebeurd. Het gaat inderdaad over veel geld. Ik zou graag informatie krijgen over de strategie van de Vlaamse overheid: blijven wij achter het bedrijf staan?

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, minister, collega's, kunt u ons garanderen dat de PMV zich kan indekken tegen het eventuele waardeverlies? Initieel was het bij de kapitaalsinjectie in Electrawinds zo geregeld. Ik heb mij laten vertellen dat de PMV kan worden uitbetaald in aandelen, maar dat is een probleem op het ogenblik dat de waarde van die aandelen daalt.

Minister, kunt u garanderen dat de waarde die de Vlaamse overheid daaraan heeft besteed, gehandhaafd kan blijven?

Minister Freya Van den Bossche: Het spijt mij verschrikkelijk maar ik zal natuurlijk niet kunnen antwoorden op uw vragen. Enerzijds omdat het te delicaat is om dat op dit moment te doen. Anderzijds omdat ik helaas een collega vervang en niet van alle details op de hoogte ben. Het spijt mij u te moeten teleurstellen. Men heeft mij op het hart gedrukt hier zeer voorzichtig te zijn en geen woord te veel te zeggen. Ik weet hoe snel de dingen fout kunnen lopen met een beursgenoteerd bedrijf wanneer iemand wel te veel zegt. Ik ben dus bijzonder op mijn hoede. Ik hoop dat u mij dat vergeeft.

De heer Robrecht Bothuynne: Voorzitter, ik heb uiteraard begrip voor de houding van de minister.

Collega's, en mijnheer Penris, het is heel belangrijk om in dit inderdaad politiek geladen dossier geen politieke spelletjes te spelen. Electrawinds is een mooi verhaal geweest. Ik heb geen enkele fractie, of bijna geen enkele fractie, kritiek horen geven toen alles nog goed ging met Electrawinds. Het is dan ook belangrijk om het dossier op zijn merites te beoordelen en er alles aan te doen om de geïnvesteerde middelen vanuit de Vlaamse overheid en vanuit elk vehikel van de Vlaamse overheid te vrijwaren, en om de positie van de Vlaamse overheid te versterken. Wij zullen dit alleszins verder opvolgen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het niet realiseren van het loopbaanpact voor leerkrachten tijdens deze legislatuur

ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het afvoeren van het lerarenloopbaanpact

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Voorzitter, collega's, minister, als er de voorbije jaren in de commissie of hier in de plenaire vergadering vragen werden gesteld over zaken die gerelateerd waren aan de loopbanen van de leraren, verwees u altijd naar het groots aangekondigde lerarenloopbaandebat en -pact dat daarop zou volgen. Ik heb u dat niet alleen bij ons horen doen, maar ook regelmatig bij de journalisten, en u hebt dat waarschijnlijk ook in andere gremia gedaan.

Samenvattend is het zo dat er bij een groot aantal vragen die werden gesteld in de commissie, ofwel werd verwezen naar de hervorming van het secundair onderwijs, ofwel naar dat loopbaanpact. Wat er met dat eerste is gebeurd, weten we ondertussen. Vorige week vernamen we van u, een beetje langs uw neus weg, toen we het in de commissie Onderwijs over een ander onderwerp hadden, dat het loopbaanpact is afgevoerd en doorgeschoven naar de volgende Vlaamse Regering.

Als ik het goed begrijp, staat er nog geen eerste letter van een akkoord of van een overleg met de vakbonden op papier. Wij, die veel met onderwijs bezig zijn, weten allemaal dat in elke studie over een belangrijk onderwerp in onderwijs wordt verwezen naar het belang van goede leraren voor de klas en vooral naar voldoende leraren voor de klas. We lezen dat bij de hervorming van het secundair onderwijs, maar ook bij de evaluatie van de lerarenopleiding. Daaruit blijkt telkens dat dat pact ongelooflijk belangrijk is. Er zijn binnenkort, over enkele jaren gespreid, twintigduizend extra leraren nodig.

We weten dat heel veel jonge leraren binnen de vijf jaar de job verlaten en ergens anders, buiten onderwijs, worden tewerkgesteld. Dat is een drama. Men kan niet spreken over een hervorming in het onderwijs als men niet voldoende leraren heeft. De leraar is in het onderwijs het allerbelangrijkste. Voor ons is en was dit belangrijker dan de hervorming van het secundair onderwijs.

Minister, wat is nu de eigenlijke reden waarom er van dat lerarenloopbaanpact tijdens deze legislatuur niets meer in huis zal komen? Bent u voorsnog bereid om een aantal elementen, die in dat pact voorzien waren en waarover volgens mij grote eensgezindheid bestaat, toch nog uit te voeren?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, mevrouw Vanderpoorten en ikzelf hebben hier menigmaal gestaan, soms samen met nog andere collega's. Het ging toen bijvoorbeeld over

het tekort van twintigduizend leraren in 2020. U had toen één antwoord: het grote lerarenloopbaanpact. We stonden hier toen het ging over de hervorming van de lerarenopleiding. Ook daar zijn veranderingen nodig. U had toen één antwoord: wacht, even geduld, ik ga dat allemaal regelen met het lerarenloopbaanpact.

De mentorenuren werden afgeschaft. Er was geen begeleiding meer voor beginnende leerkrachten hoewel ze dat ontzettend nodig hebben. U zei toen: ik ga dat structureel regelen met het lerarenloopbaanpact. Jarenlang hebt u ons met dat lerarenloopbaanpact aan het lijntje gehouden. U hebt in 2009 gezegd dat u dat ging regelen. In 2011 zei u nog dat alles goed ging, dat de onderhandelingen liepen en dat u kon bevestigen dat het debat heel goed liep. In uw beleidsbrief in oktober 2012 schrijft u letterlijk: “In dit werkjaar wil ik in het kader van het loopbaan debat duidelijke beslissingen nemen. (...) Ik wil in de loop van het komende jaar het debat finaliseren met een loopbaanpact. Het is mijn bedoeling om op korte termijn bepaalde voorstellen uit het loopbaanpact om te zetten in concrete maatregelen zoals werkzekerheid en begeleiding voor jonge leraren. Om het lerarentekort in het onderwijs aan te pakken voorzie ik concrete maatregelen om zijinstromers aan te trekken.”

Minister, niets van dit alles is gerealiseerd in deze legislatuur. Niks, nada, nougatbollen van het hele lerarenloopbaanpact, van de ondersteuning van leerkrachten, van de ondersteuning van beginnende leerkrachten, van het aantrekkelijk maken van het lerarenberoep. Mijn vraag is dan ook heel duidelijk: wat gaat u nog doen om deze legislatuur nog te redden en om inderdaad die motor van het hele onderwijs, de leerkracht, te versterken?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, mevrouw Meuleman heeft er een handje van weg om de geschiedenis te herschrijven. Ik zal in de commissie, wanneer we de beleidsbrieven bespreken, in detail uiteenzetten wat we allemaal gedaan hebben en niet gedaan hebben. Ik zal vooral antwoorden op de vraag hoe het komt.

Het debat is inderdaad anders verlopen, dat zal ik niet ontkennen. Mevrouw Meuleman, voor alle duidelijkheid, ik heb altijd gezegd dat ik een inspanningsverbintenis zou aangaan en dat het niet gemakkelijk zou zijn maar dat we alles zouden doen om het resultaat te behalen. Het stond trouwens ook niet in het regeerakkoord. Ik heb de indruk dat u en anderen aan mij vragen om op vier jaar op te lossen wat er op twintig jaar tijd verkeerd is gelopen en niet is opgelost. Ik zal een aantal voorbeelden geven.

Het is dus anders verlopen, dat klopt. Ik kan ook alleen maar vaststellen dat er op een bepaald ogenblik een lek geweest is waardoor heel de nota op straat lag en dat het parlement – terecht, ik heb daar geen kritiek op – hoorzittingen is beginnen organiseren. Het ontgaat u blijkbaar ook dat er twee belangrijke momenten zijn geweest die voor veel vertraging hebben gezorgd, namelijk ten eerste het tbs-debat (terbeschikkingstelling), dat u heel goed kent en waar u veel problemen mee hebt gehad. Het hele tbs-debat hebben we zonder problemen kunnen oplossen, maar dat heeft wel maanden vertraging veroorzaakt, ook in andere dossiers en in de relatie met de vakbonden. Ten tweede waren er de personeelsbesparingen van 100 miljoen euro. Idem dito: maanden vertraging.

Het probleem in onderwijs is dat je over alles moet onderhandelen met iedereen en opnieuw moet onderhandelen. Door die gecombineerde dossiers tbs en personeelsbesparingen hebben we dan in andere dossiers opnieuw moeten onderhandelen – je kunt twee keer per week onderhandelen – waardoor we ondertussen niet met het loopbaanpact vooruit konden gaan. We hebben ook de cao gehad. Bovendien stel ik vast dat er veel meer vertrouwensproblemen zijn tussen vakbonden en directies, wat toch ook in dit dossier een heel belangrijke rol speelt. We hebben wel degelijk met vakbonden onderhandeld, apart met elke vakbond omdat de vakbonden niet samen rond de tafel wilden zitten over het loopbaanpact. We hebben dus met hen apart onderhandeld. Ook dat was tijdens de voorbereiding van de nota.

Er is dan een nota gekomen. Het klopt dat door al die andere dossiers, waarmee we zeer veel werk hadden en zeer veel dingen hebben gedaan, we daar niet verder in hebben kunnen gaan. Het was mijn bedoeling om nog tijdens deze legislatuur, dat klopt, dit jaar, verder te gaan. We hebben een jaar vertraging. Ik wilde nog deze maanden voortgaan. Maar als je vaststelt dat een aantal partners niet meer geloven dat we nog in een globaal pact, ook ten aanzien van hun achterban, tot akkoorden kunnen komen, dan kan je niet anders dan eerlijk zijn en een conclusie trekken.

We hebben al heel wat beslissingen die in de nota zitten, hetzij al in gang gestoken, hetzij al beslist. Ik zal dat in de commissie in detail toelichten. Ik denk aan de schaalvergroting. Je kunt maar een loopbaandebat voeren en de problemen in onderwijs oplossen, als je die schaalvergroting realiseert. Degenen die zeggen, dat dat niet zo is, die kennen de geschiedenis van twintig jaar onderwijs niet. We hebben dat in principe beslist en dat moet nog worden omgezet in een decreet. Ik merk ook dat er mensen tegen zijn. Maar het belangrijkste is, mevrouw Meuleman, dat men in het katholiek onderwijs gezegd heeft dat ze het gaan doen en ze zijn op dit moment begonnen met de voorbereiding om tot een schaalvergroting te komen. Dat is een zeer belangrijke mentale shift die heeft plaatsgevonden.

Er is de zijnstroom. We leggen nu de laatste hand aan het besluit dat dat mogelijk moet maken.

De lerarenopleiding is in 2006 hervormd en dat is in 2008 ingevoerd. Ik kan een vernieuwing toch pas evalueren als er één generatie van studenten door is gegaan. Ik kan niet anders dan concluderen dat we de evaluatie nu hebben afgerond. We hebben het akkoord van iedereen om gedurende zes maanden keihard te werken, om de nodige ingrepen in de lerarenopleiding te doen. We konden simpelweg niet eerder evalueren of conclusies trekken.

De beroeps ladder en de beroepscompetentieprofielen van de leraren zijn gevraagd. Dat komt uit de sector en moest worden herwerkt. Er is in een cao afgesproken dat het er komt. Men is er nu mee bezig en we zullen begin volgend jaar het nieuwe beroepscompetentieprofiel van de leerkracht hebben. Ook van de pedagogische begeleidingsdiensten is een evaluatie nodig.

Ik zal het in de commissie in detail uitleggen. De meeste zaken die in de nota stonden, zijn in gang gezet. We hebben niet kunnen beslissen, dat klopt. Maar wie denkt dat ik op vier jaar tijd twintig jaar problemen in het onderwijs kan oplossen, is naïef of te kwader trouw. Toch hebben we het nu niet volledig weggelaten. We hebben een voorstel gedaan aan vakbonden en koepels om verdere stappen te zetten voor de competentieontwikkeling en de professionalisering van de directeurs.

Samengevat: het klopt dat we het loopbaanpact niet in zijn globaliteit kunnen afronden, toot mijn spijt, ik wil daar heel eerlijk in zijn. De tijd was en is er niet rijp voor, dat kan ik enkel vaststellen. Ik ben ervan overtuigd dat, indien men binnen tien jaar geschiedenis schrijft, men zal merken dat in deze legislatuur de mentale shift heeft plaatsgevonden. Dat is ook politiek bedrijven op lange termijn, denken en voortwerken. Ik weet dat sommigen onder u graag op korte termijn denken, ik wil ook op lange termijn denken.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: U zegt dat het al twintig jaar duurt, maar dan wilt u toch nog op lange termijn gaan werken. Ik vind het straf dat u zegt dat het in twintig jaar niet is gerealiseerd. Weet u wie de voorbije twintig jaar, met uitzondering van mijzelf, ministers van Onderwijs zijn geweest? Allemaal socialisten, sinds 1992. U zou de hand in eigen boezem moeten steken. (*Applaus bij de oppositie*)

Het is wel straf dat u verwijst naar de laatste twintig jaar. U zou misschien eens kunnen zeggen dat u het werk van de voorbije twintig jaar eindelijk hebt kunnen afronden, in plaats van nu nog eens op lange termijn te gaan werken.

Ik stel vast dat de vakbonden andere dingen zeggen dan u. Zij zeggen dat er helemaal geen werk is gemaakt van dat loopbaanpact, dat er wel een tekst is, maar dat u nu een poging hebt gedaan om een weekend samen te zitten en dat dat voor hen niet volstaat, waar ik in kan komen.

Van het loopbaanpact zelf – ik maak me geen illusies – zal niets meer komen. Is het dan niet, zoals sommigen in het parlement vragen, zinnig om een aantal deeloplossingen uit te werken? Iedereen is het erover eens dat het een fundamentele fout van u was om in 2010 de mentoruren af te schaffen. Dat was fundamenteel mis. Iedereen is het erover eens dat die belangrijk zijn. Laat ons samen, desnoods vanuit het parlement, het initiatief nemen om die opnieuw in te voeren. (*Applaus bij Open Vld*)

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, u zegt dat u in één legislatuur geen twintig jaar kunt oplossen. U hebt een hele legislatuur, vijf jaar lang, nochtans niets anders gedaan dan aankondigen dat u het zou oplossen. Uw paraplu is zo groot dat het hele Vlaams Parlement er onder kan, minister. (*Applaus bij Groen en Open Vld*)

Minister Pascal Smet: We hebben veel gedaan. Ik zou nooit mijn paraplu opentrekken, mevrouw Meuleman. Ik ben niet dat soort van politicus. Nee, mevrouw Meuleman.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: U hebt naar de vakbonden gekeken, naar iedereen, maar niet naar uzelf in dit debat. Er is geen enkele stap vooruit gezet. Er staan dus nog twee sporen open, minister. Ik wil heel concreet vragen wat de plannen daarvoor nog zijn. De piste van de zijinstromers hebt u al vaak aangekondigd, maar dat is nog niet rond, omdat er problemen zijn. Gaat u daarmee landen? Daarnaast is er het grote dossier van de schaalvergroting en van de grote scholengroepen, die ondertussen anders heten, maar de naam interesseert me niet. Gaat u daarmee landen, minister? Gaat er nog deze legislatuur een decreet zijn daarover?

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Minister, u hebt zelf terecht in het begin van de legislatuur meteen gezegd dat er zaken waren die we onder de loep moesten nemen om te kijken hoe we een oplossing kunnen bieden aan de problemen die zich voordoen. U hebt terecht gezegd dat er een tekort aan leerkrachten op ons afkomt. We moeten bekijken op welke manier we meer mensen kunnen aantrekken om het beroep van leerkracht uit te oefenen.

U hebt ook heel duidelijk gezegd dat we met een te grote uitstroom zitten van jonge leerkrachten die binnen de eerste vijf jaar ons onderwijs verlaten, dat is een groot verlies. U hebt ook gezegd dat we er onvoldoende in slagen om zijinstromers aan te trekken in het onderwijs. Ook daar moeten we werk van maken.

Wij hebben altijd gezegd dat dit drie belangrijke punten zijn die we ondersteunen bij het zoeken naar een oplossing. We hebben altijd het volste vertrouwen in u gehad om daarmee aan de slag te gaan. U zegt dat het heel moeilijk is om tot resultaten te komen. Wij zouden toch willen vragen om in de korte periode die u nog rest om acties te ondernemen, alle inspanningen te leveren om antwoorden te bieden op de problemen en om te bekijken op welke manier u tijdens deze legislatuur toch nog enkele resultaten kunt neerzetten.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, minister, ik vind het heel jammer dat we niet tot een hervorming van de loopbaan van de leraren komen, temeer omdat u daar vrij goede ideeën over had. U hebt die gelanceerd, maar blijkbaar hebt u de vakbonden niet goed aangepakt. Ik kan daarover pittige details vertellen, maar goed, laten we die nu opzijzetten.

Ik zou u aanraden om het rapport van McKinsey te lezen dat werd voorgesteld op de Vlorstartdag (Vlaamse Onderwijsraad). Het is een studie van twintig systemen die verbeterd zijn. In zes jaar kan een schoolsysteem doeltreffend verbeterd worden. Een verbetering is dus geen utopie, maar de voorbije vijf jaar zie ik hier geen verbetering. McKinsey zegt ook heel

duidelijk dat het veel belangrijker is om te werken op het personeel en de resources in plaats van op de structuren. Wij hebben hier vier jaar tijd verloren met debatteren over de structuren terwijl het belangrijke ‘key issue’, namelijk de leerkrachten, niet wordt aangepakt.

Om de overstap van goed naar zeer goed te doen: kwaliteit van de kandidaat-studenten in de pedagogische richtingen, versterking van de initiële opleidingen met praktijk in de klas, mentorraad voor nieuwe krachten door ervaren leerkrachten – dat zegt McKinsey, niet de partijen hier aanwezig –, autonomere scholen ook in de aanpassing van pedagogische keuzes aan de lokale realiteit, samenwerkingspraktijken tussen leerkrachten, meer pedagogische vrijheid voor scholen en leerkrachten, personeelsrotatie tussen entiteiten binnen het systeem. Dit zijn allemaal dingen die samenhangen met het lerarenberoep, maar die kans mist deze regering, ze heeft inderdaad ‘nougatbollen’ gerealiseerd.

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Voorzitter, ik vrees dat ik in herhaling zal vallen, maar ik zal dat toch maar doen omdat dit een te belangrijk debat is. Het is inderdaad jammer dat het loopbaanpact niet meer in deze legislatuur zal worden afgerond. Leerkrachten zijn inderdaad spilfiguren in ons onderwijs, en de kwaliteit van de leerkrachten is bepalend voor de kwaliteit van ons onderwijs.

Minister, er is nog veel te doen, u hebt al een aantal zaken aangehaald, net als de collega’s. Ik denk aan het aantrekken en behouden van geschikte leerkrachten, aan een goede begeleiding voor die leerkrachten, aan het verminderen van administratieve lasten en aan nascholing.

We vragen u dus om niet te stoppen, er mag geen stilstand komen. U hebt zelf al gezegd dat u nog zes maanden keihard zult werken. U moet inderdaad blijven doorgaan. U moet stappen blijven zetten, want elke stap is een stap voorwaarts en ze zijn belangrijk in het leerkrachtenloopbaanpact. De leerkrachten zijn de spil.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, ik hoor de minister zeggen wat er de afgelopen twintig jaar allemaal fout is gelopen. Ik heb ook kunnen vaststellen dat de afgelopen twintig jaar de kennis van het Frans bij de kinderen op school is afgenomen, maar als ik het antwoord van de minister hoor, komt er toch een Franse uitdrukking in mij op: ‘Les excuses sont faites pour s’en servir.’

Minister, u haalt allerlei onderwerpen en thema’s aan die ervoor gezorgd hebben dat het lerarenloopbaanpact niet is gelukt. Ik stel enkel vast dat u zelfs geen ambitie meer hebt om er nog veel aan te doen. Ik lees in de beleidsbrief, die we binnenkort in de commissie zullen bespreken, bij het lerarenloopbaanpact dat u hoopt dat er nog stappen worden gezet. U hoopt dat. Ik vermoed dus dat er niet veel stappen meer zullen worden gezet. Ik weet niet meer wie het begrip heeft gelanceerd, maar er wordt hier al enkele weken gesproken van een ‘doorschuifregering’. Wel, deze Vlaamse Regering is een doorschuifregering. Ook het lerarenloopbaanpact wordt doorgeschoven naar een volgende regering. Het is heel duidelijk, ik heb maar één conclusie: deze Vlaamse Regering werkt niet. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Minister Pascal Smet: Mevrouw Meuleman, u kunt me veel verwijten, maar het is grof te beweren dat ik een paraplu open of mijn verantwoordelijkheid niet neem. Ik ben niet het soort politicus dat dat doet. Ik ben bereid om elke verantwoordelijkheid te nemen die ik moet nemen. Laat me dan meteen tot de mentoruren komen. Wie heeft voorgesteld die af te schaffen? Ik heb altijd gezegd dat ik de verantwoordelijkheid neem, want ik heb dit aan het parlement voorgelegd, maar de suggestie is er wel gekomen uit de sector zelf. Er is altijd weinig historisch besef. Waarom heeft de sector zelf dat voorgesteld? Mentoruren, dat is op zich nog geen aanvangsbegeleiding, dat is enkel geld. Ik kan alleen maar vaststellen dat men vandaag in Vlaanderen in heel wat scholen en scholengemeenschappen die draaien, wél aan

aanvangsbegeleiding doet. Dat is een kwestie van organisatie. Niet alle scholen zullen de middelen hebben. Niet alle scholen zitten in een sterke scholengemeenschap. Niet alle scholen hebben het bestuurlijke vermogen om dat te doen. Ik kan echter alleen maar vaststellen dat er vandaag in scholen aanvangsbegeleiding wordt georganiseerd. Dit gaat over meer dan enkel en alleen mentoren. Dat is een reductie. Trouwens, sommigen zijn dat nu vergeten, maar gezien de manier waarop die mentoruren werden ingevuld in de sector, hebben we toen gezegd dat dit eigenlijk toch niet zo goed liep en dat men daarop mocht besparen. Het is niet zo dat men zo graag wou besparen. Herinner u die besparingsoefening in het begin van deze legislatuur: dat ging over 142 miljoen euro, zonder sociale onrust. Dat vergeet men ook wel eens. Men doet alsof dat allemaal zo gemakkelijk was.

Mijnheer Bouckaert, dit wordt altijd herleid tot geld. Als u McKinsey citeert, dan moet u volledig citeren. McKinsey zegt dat dit niet een kwestie van meer geld is. Die mensen zijn naar mij gekomen na mijn toespraak aan de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), en hebben me gezegd dat ik volledig gelijk had en dat ze daar graag verder nog eens met mij over praatten. Het is niet altijd een kwestie van geld, maar in het algemeen heeft men altijd de neiging om alles te reduceren tot extra geld, terwijl het vaak ook gaat over een organisatieaanpak, over een andere benadering van problemen. Dat wil niet zeggen dat we niet voor extra geld hebben gezorgd voor het onderwijs, namelijk 1,8 miljard euro tussen 2009 en 2014. Sommigen gaan daar ook heel licht over, maar dat is ook allemaal nieuw geld: 187 miljoen euro voor de capaciteit, 112 miljoen euro voor het hoger onderwijs, 53 miljoen euro voor het basisonderwijs. Al dat geld is nieuw geld, dat niets met indexering te maken heeft. En dan is er nog in meer geld voorzien, bijvoorbeeld in 30 miljoen euro voor de reguliere scholenbouw. Maar goed, we moeten ook durven te bekijken hoe we dit anders kunnen organiseren en aanpakken.

U hebt de stages genoemd. Er was een probleem ter zake. We hebben gezegd dat we dat mee wilden oplossen. De sector zei dat zelf te zullen doen. We hebben een taskforce opgericht en men vroeg uitdrukkelijk aan mij om niet op te treden. Dat is geen paraplu, mevrouw Meuleman. Dat zijn feiten. We hebben dan voortgedaan en we zullen nu tot een centraal registratiesysteem voor de stageplaatsen komen. U schijnt ook altijd te vergeten dat er in het onderwijs een bijzonder grote autonomie is voor de inrichtende machten wat leerkrachten betreft. Over de aanwerving van leerkrachten, het personeelsbeleid, de opvolging heb ik niets te zeggen. Dat is geen paraplu. Dat is een feit. Dat is de bevoegdheid van de inrichtende machten en niet van de minister. Maar goed, dat betekent niet dat er aan het statuut en andere problemen niets moet worden gedaan, maar dat is allemaal verankerd.

Dan komen we tot de kern van het probleem. Mijnheer Bouckaert, ik ben blij dat u erkent dat de voorstellen goed waren, maar voor sommigen is dat net het probleem: dat vraagt een fundamentele verandering van de manier waarop men kijkt naar de organisatie van het onderwijs. Als iets al twintig, dertig jaar bestaat – en dat is niet alleen in het onderwijs –, dan is het in Vlaanderen blijkbaar moeilijk om dat op korte termijn aan te pakken. Je krijgt meteen blokkeringen. Men vervalt in structuren. Ook hier hebben we een mooi voorbeeld daarvan gezien: men is niet in staat om doelstellingen van middelen te onderscheiden, en er is dan heel veel tijd nodig om de geesten te doen rijpen, om dat uit te leggen. Onlangs nog was ik bij een vakbond. Wat ik daar heb gehoord over directies, het wantrouwen dat er is, dat was ongelooflijk. Dat belast dit debat ook. Men bekijkt dat loopbaan debat altijd alsof we eigenlijk rechten van mensen afnemen, terwijl we helemaal geen rechten willen afnemen, maar die juist willen versterken. Maar goed, dat zijn nu eenmaal omstandigheden waarmee we moeten omgaan. Dat is de context waarin we ons bevinden.

Wat willen we nu nog doen? Op dit moment hebben we wel voldoende leerkrachten. In het basisonderwijs is het een beetje nipt, in het secundair onderwijs is er een overschot. We hebben de tbs-maatregel (terbeschikkingstelling) genomen, waardoor ze twee jaar langer moeten werken. We hebben het werken na 65 jaar voor leerkrachten mogelijk gemaakt. We hebben heel wat maatregelen genomen om het gemakkelijker te maken om nog tijdens de

opleiding te beginnen als leerkracht. Het aantal studenten in de lerarenopleiding stijgt op dit moment. Dat zijn toch ook allemaal feiten, die men blijkbaar momenteel even vergeet.

Er is nog werk. Ik zal de komende maanden keihard blijven werken. Ik heb dat gezegd en zal dat blijven doen, alleen heb ik in alle eerlijkheid gezegd dat een globaal loopbaanpact op basis van de principes niet mogelijk is. Waarom niet? Omdat men mij gezegd heeft dat men pas een akkoord wilt ondertekenen als men alle laatste details kent. Dat kunnen wij op zes maanden niet doen en dat konden wij ook van in het begin van deze legislatuur niet. Herinner u dat ik heb gezegd dat er een loopbaanpact zou moeten worden afgesproken en dat je dan tien jaar nodig zou hebben om het volledig uit te voeren. *(Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman)*

Dat heb ik van in het begin gezegd. Ik stel vast dat men nu van mening is veranderd en dat men pas een akkoord wilt afsluiten als niet alle, maar vele details geregeld zijn. Goed, dat is zo. Ik aanvaard dat en zal nagaan wat we nog kunnen doen.

Het is mijn bedoeling om een besluit over de zijnstroom te maken. Het is in de laatste fase en moet worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Over het decreet rond de schaalvergrotingen zijn de onderhandelingen gestart. Dat zal ook niet evident zijn omdat een aantal mensen zeggen dat ze ertegen zijn. Ik neem daar akte van. Een vakbond zegt dat ze tegen de schaalvergroting is, terwijl ieder denkend mens vindt dat dit toch moet gebeuren omdat het leerplichtonderwijs de enige sector in onze samenleving is die geen schaalvergroting heeft gekend. *(Gelach van mevrouw Elisabeth Meuleman)*

Blijkbaar vindt mevrouw Meuleman het grappig als je ernstige dingen vertelt, dat toont de lichtzinnigheid aan.

Ik heb in ieder geval een aantal maatregelen genomen en een aantal maatregelen heb ik niet kunnen nemen. Dat klopt, maar we zullen voortwerken. We hebben voorgesteld om bijvoorbeeld rond de competentieontwikkeling voort te werken.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Minister, het is inderdaad zo dat u voor heel veel dingen de autonomie van de scholen moet respecteren, maar als er een ding is dat je als minister moet doen, is het toch wel ervoor te zorgen dat er voldoende mensen het interessant vinden om leraar te worden. Daar is in de voorbije vier jaar niets aan gebeurd. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Er zijn inderdaad meer studenten, maar dat wil nog niet zeggen dat die mensen de job van leraar zullen uitoefenen en naar het onderwijs gaan. Het aantal mensen dat de eerste vijf jaar uitstroomt, blijft dramatisch hoog. Daar had u wel iets aan kunnen doen.

Ik stel vast dat in het Vlaams Parlement, over de partijgrenzen heen, eensgezindheid bestaat over het belang van dit onderwerp. Ik stel voor dat als u het niet meer kunt of wilt doen, er vanuit het parlement een initiatief wordt genomen. *(Applaus bij Open Vld en Groen)*

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, de taak van een leerkracht wordt steeds complexer. Er zijn meer zorgnoden in het onderwijs. Er moet worden omgegaan met nieuwe ontwikkelingen op het vlak van informatica. Er is de jobonzekerheid in tijden van crisis. Wat is het antwoord van de Vlaamse Regering daarop? Er is geen antwoord. Stilte. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Geen ondersteuning voor beginnende leerkrachten. Geen jobzekerheid. Geen aanvangsbegeleiding. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Geen extra stages. Er is van deze Vlaamse Regering niets gekomen om beginnende leerkrachten te ondersteunen. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Ik neem het helemaal niet lichtzinnig op. Naast het dossier 'leerzorg' dat werd doorgeschoven, naast het dossier 'hervorming secundair onderwijs', is het dossier

‘lerarenloopbaan’ een van de meest schrijnende dossiers van deze Vlaamse Regering.
(*Applaus bij Open Vld en Groen*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Kris Van Dijck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het flexibel leertraject in het secundair onderwijs

ACTUELE VRAAG van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het beleidsvoorstel van de minister tot versterking van de flexibele leerweg in het secundair

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, minister, toen wij ons een tijdje geleden bogen over de knelpunten in het secundair onderwijs, was een van de opmerkelijkste knelpunten de ongekwalificeerde uitstroom en de vroegtijdige schoolverlaters. U hebt een actieplan gemaakt dat iets moet doen aan vroegtijdige schoolverlaters. Ik zou graag een vraag stellen over een van de actiepunten die u vooropstelt, namelijk actiepunt 8 over het beter kenbaar maken van de flexibele leerweg.

Minister, mijn vraag is wat u daar precies mee bedoelt. De flexibele leerweg in het secundair onderwijs is in 2005 ingesteld met de bedoeling om leerlingen die ziek zijn en de zogenaamde OKAN-leerlingen (Onthaalonderwijs Anderstalige Nieuwkomers) verder te helpen.

Wat betekent de flexibele leerweg? Als jongeren in bepaalde jaren – het gaat altijd over het eerste jaar van een graad – niet gekwalificeerd zijn voor een vak, kunnen ze toch doorgaan en het vak in kwestie als het ware meenemen.

Als je dat allemaal bekijkt tegen de achtergrond van wat in de hervormingsplannen vooropgesteld is rond de C- en B-attestering, stel ik mij de vraag wat u bedoelt met het beter kenbaar maken van de flexibele leerweg. Gaat het erom om kenbaar te maken waarvoor het bedoeld is? Of wilt u deze tool tot gemeengoed maken? Wat is precies de dimensie van het beter kenbaar maken van de flexibele leerweg?

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, ik was een beetje verrast toen u die flexibele leerweg in de pers naar voren bracht. U zou dat propageren bij de scholen, het beter bekend maken en praktijkvoorbeelden geven. Ik heb de indruk dat u een campagne opzet voor de flexibele leerweg.

De heer Van Dijck heeft het principe van de flexibele leerweg al uitgelegd. Het is een reglementair bepaald iets. De minister heeft daar geen beleidsverandering doorgevoerd, maar het is wel een nogal uitzonderlijk iets, waar klassenraden desnoods op kunnen terugvallen in uitzonderlijke omstandigheden. Op elke regel moet een uitzondering kunnen.

U propageert dat nu, minister, maar hebt u wel genoeg rekening gehouden met de impact die dat heeft op de leraars en de klassenraden? U hebt wellicht al veel meer gesprekken met leerkrachten gevoerd dan heel dit halfrond samen, maar u kunt niet verhelen dat klassenraden vaak een beetje tussen twee vuren zitten. Als ze aan de ene kant leerlingen niet doen slagen, is er een risico op het verlies van leerlingen. Aan de andere kant is leerlingen laten overgaan zonder dat ze geslaagd zijn, slecht voor de kwaliteit van de school.

U gaat nu bij ouders verwachtingen wekken, waardoor de druk op de klassenraden om de zoon of dochter toch maar te doen slagen – ‘want de minister heeft het gezegd!’ – zal toenemen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik ben een beetje verbaasd over de vragen. Dit is inderdaad geen nieuwe beleidsoptie. Dit parlement heeft in Onderwijsdecreet XXI in 2011 de decretale en reglementaire verankering van de flexibele leerwegen goedgekeurd. Dat was om het zittenblijven in te dijken. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt immers dat zittenblijven niet altijd het heilzame effect heeft dat men denkt dat het heeft. We hebben dat gedaan om iets meer te kunnen inspelen op specifieke noden van kinderen.

Voor alle duidelijkheid: dit is geen recht. Dat is ook zo opgenomen in de reglementering. Het is iets dat door de klassenraad moet worden toegekend, in het belang van het kind. Op uitdrukkelijke vraag van de sociale partners, in het kader van het actieplan rond vroegtijdige schoolverlaters én in het kader van de hervorming van het secundair onderwijs, is gezegd dat we dit moeten bevorderen en kenbaar maken in de scholen, waar dat nodig is.

Wat niet kan, is dat het evolueert naar een systeem zoals in het hoger onderwijs. Daar is ook helemaal geen sprake van. Het is geen individueel recht. Het is een beslissing die de klassenraad altijd moet nemen. We hebben wel de mogelijkheden vergroot.

Ik stel enkel vast, net zoals heel wat andere mensen, dat veel scholen dit systeem niet kennen of onvoldoende informatie hebben over de omstandigheden waarin ze hiertoe kunnen overgaan. Dit gaat immers soms een beetje tegen het DNA van de scholen in.

We hebben dan ook besloten de scholen wat beter uit te leggen wat de mogelijkheden zijn. Deze regelgeving dateert nota bene van 2011. Ik zal even toelichten welke kinderen hiervan kunnen genieten.

De eerste categorie zijn individuele leerlingen die speciale noden hebben. Het gaat niet enkel om leerstoornissen of om leerachterstanden. Dit geldt ook voor hoogbegaafde leerlingen, voor zieke leerlingen en voor leerlingen die ten gevolge van een ongeval met een beperking zitten.

De tweede categorie zijn individuele leerlingen die zich in een specifieke situatie bevinden. Het gaat onder meer om leerlingen die van een vrijstelling van een bepaald programmaonderdeel kunnen genieten omdat ze al tijdens een eerdere opleiding hierin zijn geslaagd. Soms gaat het ook om competenties die binnen de elders verworven competenties of de kwalificaties passen. Ook de leerlingen die binnen een school het topstortstatuut hebben, kunnen hiervan gebruikmaken.

De derde categorie zijn individuele leerlingen die een opleiding secundair-na-secundair (Sen-Se) of een opleiding verpleegkunde of een opleiding in het hoger beroepsonderwijs (hbo) volgen. Ook aan zieke leerlingen in eender welk structuuronderdeel wordt die bijkomende mogelijkheid geboden.

De vierde categorie zijn individuele leerlingen met tekorten die binnen een graad van een structuuronderdeel toch naar een hoger leerjaar kunnen doorstromen. De klassenraad moet dan oordelen dat ze niet vanwege dat ene tekort op een vak of op een onderdeel moeten blijven zitten. Al de rest is goed, en dat tekort kan gedurende het volgende jaar met behulp van wat bijkomende inspanningen worden ingehaald. Het is de bedoeling kinderen niet te frustreren of geen ongenoegen te bezorgen. Om het welbevinden van de kinderen niet weg te nemen, hebben we deze maatregel genomen.

Het gaat steeds om individuele beslissingen in het belang van de kinderen. Het is de bedoeling het leerproces te bevorderen. Het gaat niet enkel om kinderen met problemen, maar ook om kinderen die meer kunnen.

Het is niet de bedoeling een systeem zoals in het hoger onderwijs in te voeren. Deze regelgeving bestaat sinds 2011, maar wordt in de scholen niet zo vaak gebruikt. De sociale partners en de andere onderwijsactoren hebben me dan ook gevraagd dit in het actieplan Voortijdig Schoolverlaten meer kenbaar te maken. Ook tijdens de besprekingen van het Masterplan Hervorming Secundair Onderwijs is dit punt ter sprake gekomen.

Geen haar op mijn hoofd denkt eraan naar een systeem als in het hoger onderwijs te evolueren. Dat is niet de bedoeling. Dit moet steeds in het belang van het individueel kind gebeuren. De klassenraad moet steeds een beslissing nemen. De nodige garanties zijn ingebouwd. Ik wil er trouwens op wijzen dat de dialoog tussen de klassenraad en de ouders in de meeste scholen goed verloopt. De ouders aanvaardden dit dan ook.

De heer Kris Van Dijck: Ik dank de minister voor zijn verduidelijking. De regelgeving bestaat al sinds 2011 en is in het Onderwijsdecreet XXI verankerd. Eigenlijk bestaan er al sinds 2005 mogelijkheden. Op zich is het goed dit alles beter kenbaar te maken.

Het lijkt me echter ook belangrijk steeds duidelijk te maken binnen welke contouren dit allemaal kan. De minister heeft er zelf voor gewaarschuwd. Indien een kind op basis van deze afspraken mag doorgaan, komt het een jaar hoger terecht. We kunnen het dan over het welbevinden hebben. Dat is echter geen garantie op succes. Er is geen garantie dat de vastgestelde tekortkoming voor een vak zal worden bijgewerkt. Het zou dus een vermenigvuldiging van problemen kunnen worden. In dat licht lijkt het me dan ook belangrijk dat de autonomie bij de klassenraden ligt. Zij moeten oordelen waar het gewettigd is en waar het beter niet kan gebeuren.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, u hoeft niet altijd per se te doen wat de sociale partners u vragen. Ze zijn met betrekking tot het loopbaanpact niet lief voor u geweest. U moet hen niet op hun wenken bedienen. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Dat zijn de betere vakbonden. De onderwijsvakbonden zijn de stouteriken. Dat is genoteerd. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Ik heb er absoluut geen bezwaar tegen dat die mogelijkheid en die reglementering bekend wordt gemaakt. U had dat volgens mij beter door middel van een omzendbrief aan de scholen gedaan. Dat moest niet in een persmededeling gebeuren. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Dat creëert bij de ouders verkeerde verwachtingen. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Het is in de pers verschenen. Dat had volgens mij veel discreter moeten gebeuren.

Minister, u moet hier toch mee opletten. De universiteiten kennen een decreet betreffende de flexibilisering. U mag echter niet vergeten dat dit niet zo maar kan. Een creditsysteem betekent niet dat iemand die voor een vak niet is geslaagd, dat vak zomaar mag meenemen.

Er is daar een hele reglementering over, met een verschrikkelijke term: de volgtijdelijkheid. Ouders die kinderen hebben op de universiteit, zullen daar misschien mee worden geconfronteerd. Voor bepaalde vakken moet men slagen vooraleer men andere vakken kan doen. Als zo'n verkapt creditsysteem in ons middelbaar onderwijs doorgang zou vinden, dan moeten er ook zware discussies worden gevoerd over de volgtijdelijkheid in de leerplannen. U moet opletten dat u niet zonder het zelf te willen in een systeem terechtkomt dat lijkt op dat van het hoger onderwijs en daar ook geschikt voor is, maar dat niet is voor het secundair onderwijs.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister, het is goed dat u de eerste communicatie hebt bijgestuurd. Ik wil u een suggestie doen. Bij overvloedig communiceren loopt men altijd het risico dat het minder belangrijke fundamenteel wordt. Velen hebben de eerste communicatie begrepen, ook

de vraagstellers en ikzelf, in die zin dat de uitzondering het algemene principe werd. Het was dan ook nuttig om dit hier even bij te sturen.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Wim Van Dijk: Minister, ik hoor u graag zeggen dat u beklemtoont dat de eindbeslissing bij de klassenraad ligt. Maar eigenlijk zegt u, een beetje als spreekpop van de sociale partners, dat u betreurt dat de klassenraad niet meer gebruik maakt van die flexibele leerweg. Ons verwondert dat eigenlijk niet. Scholen zijn toch niet zo zot om veralgemeend leerlingen te laten overgaan omdat ze bepaalde vakken niet beheersen, simpelweg omdat er nu eenmaal een taboe rust op zittenblijven. Zij weten zeer goed wat een bijkomende belasting dat is voor de leerkrachten. Voor ons mag die flexibele leerweg, als die niet uitzonderlijk is en als daar propaganda voor gevoerd moet worden, afgeschaft worden.

De voorzitter: De heer Van der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Minister, ik ben bang. Ik heb zelf het uitzonderlijke genoeg om sinds jaren les te geven in het hoger onderwijs en ik heb gezien wat er aan de hand is. Minister, ik zou het appreciëren als u de inspanning zou doen om naar mijn redenering te luisteren. U moet niet onmiddellijk door uw lichaamstaal duidelijk maken dat u denkt dat ik op het verkeerde spoor zit. U zou er goed aan doen eens te leren luisteren.

Ik zei al dat ik het genoeg heb om les te geven in een school binnen het hoger onderwijs. De evolutie die ik de laatste jaren heb gezien, is dat studenten een verschrikkelijke faalangst beginnen te combineren met een mentaliteit dat er wel altijd een uitweg zal zijn. Dat is een gegeven dat ik constateer. Er is een verschrikkelijke achteruitgang aan de hogescholen. Ik zie meer en meer studenten die jaren uitstellen en soms over een masteropleiding zes tot acht jaar doen. Zij hebben die mentaliteit dat ze dat het volgend jaar wel zullen doen.

U hebt vier categorieën opgesomd. U had beter benadrukt dat er drie belangrijke categorieën zijn. Die vierde categorie is net de categorie die me angst aanjaagt. Daarbij zegt u dat u aan de klassenraad de mogelijkheid zou laten te beslissen dat studenten die voor één vak gebuisd zijn, dat vak kunnen meenemen. Mits een kleine inspanning kunnen ze het volgende jaar worden bijgespijkerd.

Minister, dat is een illusie en dat is een afbraak van een fundament van het onderwijs, namelijk dat men aan jonge mensen duidelijk moet maken dat ze moeten slagen in examens en dat er geen uitweg is. Het is heel gemakkelijk om te pleiten voor een systeem waarbij één buis kan worden overgedragen naar het volgende jaar. Ik zie de gevolgen ervan jaar na jaar verergeren in het hoger onderwijs. Studenten krijgen daarbij steeds meer de illusie dat er geen haast bij is. Ze kunnen een jaartje bijdoen en een vakje meenemen in hun rugzakje. Bovendien heb ik al deliberaties meegemaakt waarbij niet duidelijk was in welk jaar een student eigenlijk zat omdat er zoveel gebuisde vakken in het rugzakje zaten.

Minister, u zou beter een negatieve promotie hebben gemaakt en hebben benadrukt dat dit systeem absoluut niet moet worden gepropageerd. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Dat is ook duidelijk, waar dat applaus vandaan komt.

Minister, we hadden het in de commissie vorige week over de ongekwalificeerde uitstroom. U hebt aangehaald dat er een systeem bestaat. Dat klopt, ook in Onderwijsdecreet (OD) XXI staat dat. Er wordt veel te weinig gebruik van gemaakt. Het is misschien niet genoeg bekend. Het is daarom goed om het samen met de vakbonden en de onderwijsverstreckers eens van nabij te bekijken.

De heer Van Der Taelen kan u daar niet volledig in steunen. Voor bepaalde leerlingen is het nochtans zinvol. Ze kunnen zich eraan optrekken. Ze kunnen beter doorstromen, zittenblijven heeft geen zin.

Minister, er wordt weinig gebruik van gemaakt. Zijn er scholen met meer ervaring? Ik kan me voorstellen dat het moeilijk is om te organiseren. Hebt u daar weet van?

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Als het binnen een bepaald kader kan, zijn we zeker voorstander. Ik vraag me alleen af hoe dat kader gewaarborgd kan worden.

U verwijst naar de klassenraad, maar ik weet uit ervaring en van horen zeggen, dat de beslissingen van de klassenraad niet altijd binnen een kader zitten. Daar kan nogal eens van worden afgeweken. Niet elke klassenraad interpreteert de regels op dezelfde manier. Men moet opletten dat men niet raakt aan de autonomie.

De discussie die we morgen zullen voeren in de commissie gaat gedeeltelijk over de flexibilisering en de invloed daarvan op de kwaliteit. De heer Van Der Taelen haalt dat ook aan. Dat valt natuurlijk grotendeels onder de autonomie van de instellingen. Die gebruiken dat niet altijd op de juiste manier. We komen altijd terug op de spanning tussen autonomie en geen autonomie en hoe die wordt gebruikt. Dat zou hier ook wel eens een probleem kunnen vormen als er geen stevig kader rond zit.

Minister Pascal Smet: Ik ben blij met die opmerking, mevrouw Vanderpoorten. Dat is inderdaad een ongelooflijk spanningsveld. Als er een probleem is, krijg ik te horen: minister los het op. En als ik het oplos, krijg ik te horen: moei u niet. Dat is een ongelooflijke contradictie die in het systeem ingebakken zit. Op het gepaste moment zal ik eens een overzicht maken van alle contradicties die erin zitten. Dit is een heel mooi voorbeeld, dit is er altijd bij. Ik ben nu toevallig minister, maar wie er ook minister is, hij krijgt altijd te horen: los het op. En als hij dat doet, zegt men: heb vertrouwen, u zorgt voor planlast, de autonomie komt in het gedrang enzovoort.

Wat mijn lichaamstaal betreft, mijnheer Van Der Taelen, ik had net proberen uit te leggen – en ik had begrepen dat de twee vraagstellers dat begrepen – dat dit helemaal, maar dan ook helemaal, niet te vergelijken is met de flexibilisering in het hoger onderwijs. Die flexibilisering in het hoger onderwijs werd in dit parlement tijdens de vorige legislatuur goedgekeurd. Nogal wat mensen waren daar voorstander van. Ja?

Dat moet worden geëvalueerd. Dat zijn we nu aan het doen. We gaan kijken of het niet te ver is gegaan, wat het kader en de voorwaarden zijn. Deze maatregel is gericht op individuele leerlingen, in het belang van het welbevinden en het behalen van goede leerresultaten op school. Het is een individuele beslissing om wat meer autonomie, mogelijkheden en ruimte geven aan de school. Het is aan de leerkracht om de juiste beslissing voor dat kind of die jongere te nemen. Daarover gaat het. Als dat niet geschikt is voor een kind of jongere, dan moet de klassenraad die beslissing niet nemen. Dan moeten ze dat heel duidelijk uitleggen aan de ouders.

Er is een kader. De klassenraad beschikt over zijn autonomie. We moeten dit goed opvolgen. We hebben gezegd dat we gaan informeren. Deze situatie doet me een beetje denken aan Rusland, als men daar informeert over homorechten, spreekt de overheid van propaganda. Nu hoor ik hier dezelfde redenering. Dat is straf. Als we informeren over de toepassing van het reglement, zouden we propaganda voeren! Informeren is niet hetzelfde als propageren. Dit is al uitgelegd aan de scholen! (*Opmerkingen van de heer Wim Van Dijck*)

Dit is niet nieuw. Dit is van 2011. We hebben gewoon geantwoord op een vraag: die mogelijkheid bestaat, in het kader van dat plan zullen we dat opnieuw onder de aandacht van de scholen brengen. Nogmaals, het gaat om individuele beslissingen, om individuele situaties, geen recht, geen veralgemeende situatie. Uiteraard moeten we niet naar het hoger onderwijs verwijzen, naar wat daar gebeurt en wat daar de problemen kunnen zijn. Daarom zijn we dat aan het evalueren. Er zal moeten worden bijgestuurd en dan is de evaluatie rond.

Mijnheer Van Der Taelen, we hebben binnen het onderwijs in Vlaanderen de neiging een beslissing te nemen, na een jaar of twee vast te stellen dat er iets aan de hand is en dan meteen die beslissing van twee jaar voordien te willen herzien. *(Opmerkingen van de heer Luckas Van Der Taelen)*

Dat hebt u niet gezegd, maar dat is een algemene mentaliteit. Je moet soms wat tijd geven om beslissingen die je genomen hebt, in de praktijk om te zetten. Dat betekent vaak drie, vier, vijf jaar, om dan conclusies te kunnen trekken wanneer er een lichter door het onderwijssysteem is gegaan. Dat is wat we hier ook zullen doen. Dat zal ook op alle effecten goed worden opgevolgd in het secundair onderwijs. Er zijn niet veel scholen die het op dit moment doen.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, ik ben blij dat deze actuele vraag gesteld is. Minister, ik vind het inderdaad evident dat een regelgeving geduid wordt. Als het kadert in een actieplan rond vroegtijdige schoolverlating, is het belangrijk om duidelijk te stellen waarom wel en waarom niet. Mijn basisbepinning is in grote mate dezelfde als die van de heer Van Der Taelen. We moeten jongeren er blijvend op appelleren dat ze examens moeten afleggen en moeten slagen.

Dat lijkt mij de basislijn in het masterplan over de hervorming van het secundair onderwijs: we willen de kwaliteit versterken en verhogen. Daarom ben ik tevreden met uw antwoord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, ik heb aandachtig geluisterd naar de vertegenwoordiger van Groen en ik voel me wat rechts voorbijgestoken – dat voelt altijd comfortabel aan.

Mijnheer Van Der Taelen, het Flexibiliseringsdecreet heeft inderdaad ongewenste effecten. Je kunt dat voor een deel corrigeren met de volgtijdelijkheid en met het leerkrediet, dat er ook voor zorgt dat de verlenging van de studieduur wordt ingeperkt. Sommigen willen het leerkrediet ondermijnen.

Minister, er ging een evaluatie komen van het Flexibiliseringsdecreet. Daar wachten we nog op. Het zal voor de volgende legislatuur zijn. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat de hele aankondiging over dat flexibel traject de indruk moet wekken dat u beleidsmaatregelen neemt, terwijl u er in feite geen neemt, maar slechts iets aankondigt. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Het moet dienen om uw palmares wat op te vullen. Het doet mij wat denken aan Philippe Gilbert, die dit jaar nog geen palmares heeft en dat wil opvullen door het winnen van een aantal Waalse kermiskoersen.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Joke Quintens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitbreiding van Nike in Ham en de match met de regionale arbeidsmarkt

De voorzitter: Mevrouw Quintens heeft het woord.

Mevrouw Joke Quintens: Voorzitter, minister, collega's, Vlaanderen en zeker Limburg kregen vrijdag goed nieuws, want Nike kondigde aan tegen 2016 500 nieuwe jobs te creëren met een nieuw magazijn in Ham, wat verder dan Laakdal, op Limburgs grondgebied. Dat is heel goed nieuws, zeker na alle onheilstijdingen.

Collega's, ik moet jullie er niet aan herinneren: morgen, 24 oktober, is het net een jaar geleden dat we verschrikkelijk nieuws kregen van Ford. Dat nieuws bleef bij mij, als Genkse,

nazinderen. Vandaag lees je dat ook in de kranten: mensen zijn nog altijd moedeloos. Daarom was dat nieuws van Nike goed nieuws.

Het is ook goed nieuws na de onheilstijdingen over investeerders die niet naar Vlaanderen willen komen: Action, Canon, de gemiste 600 jobs. Het was niet evident. Maar goed, Nike investeert 23 miljoen euro, voor 500 jobs.

Het gaat ook over 500 laaggeschoolde jobs. Daar zie ik een kans, minister, want in Genk, maar ook in Houthalen – Meulenberg is heel actueel –, in Beringen, in heel wat mijn gemeenten, zijn er heel wat zeer laaggeschoolde jongeren. In absolute cijfers gaat het om heel wat jongeren: 1010 in Genk, 606 in Maasmechelen, 428 in Houthalen, 519 in Beringen. Heel veel jongeren jonger dan 25 jaar vinden geen job.

Als er iets gebeurt, net zoals vorig jaar, zijn we er vaak heel snel bij om taskforces op te richten. We doen dat zowat overal, vooral als er een probleem is. Misschien moeten we in dit geval een taskforce oprichten omdat er een kans is om zoveel mogelijk jongeren tegen 2016 naar Nike toe te leiden, want dan zullen de eerste jobs worden ingevuld.

Minister, hoe worden deze jobs duurzame jobs voor onze Limburgse laaggeschoolde jongeren? Is de VDAB en bent u bereid om deze werkloze jongeren met een positieve taskforce zoals bij de herstructurering toe te leiden naar de vijfhonderd jobs die Nike zal verschaffen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik ben blij dat Nike die investering doet in Vlaanderen. Het geeft me de kans om de werking van de VDAB op een positieve manier te tonen. De Vlaamse Regering draagt een deel van de investeringen, dat hebt u ook gezegd. Dat is gekoppeld aan die 500 voltijdsequivalenten. De VDAB zal met Nike contact nemen als de tijd er rijp voor is, tegen 2016, om uit te zoeken welke competenties er nodig zijn. Gewoon zeggen dat het allemaal laaggeschoolden zijn, is nog geen oplossing. Bepaalde competenties en talenten heb je wel of niet nodig. Je kunt het dus niet veralgemenen.

Dat is het eerste wat zal gebeuren. Met die informatie wordt nagegaan wat de mogelijkheden van de werkzoekende zijn. Hoe kunnen ze die twee met elkaar matchen? Welke opleidingen, welke vormingen, instrumenten, individuele beroepsopleiding (IBO), werkervaring enzovoort kunnen maken dat die twee maximaal samenwerken? De VDAB zal een accountmanager aanstellen. Voor Laakdal is er zelfs al een. Voor Ham zal er een nieuwe worden aangeduid. Dat zal de contactpersoon zijn en hij zal samen met Nike beslissen hoe die samenwerking op de beste organisatorische manier kan gebeuren. Ik laat de VDAB volledig vrij om samen met Nike te bekijken hoe ze dat het beste aanpakken.

Gisteren is het Luchthavenhuis in Zaventem geopend. Dat is een nieuwe manier om de zaken aan te pakken. Maar we moeten dat plaatselijk bekijken. Ze kunnen dat ter plaatse samen afspreken vanuit een positieve ingesteldheid.

Mevrouw Joke Quintens: Minister, ik ben eens in de huid gekropen van een jongere uit pakweg de Koolmijnlaan te Meulenberg die het nieuws over Nike leest. Hij woont op 25 kilometer van het industrieterrein, krijgt vandaag een wachttuitkering van ongeveer 370 euro en kan zich geen wagen permitteren met dat geld. Hij heeft geen diploma, maar wil wel heel graag werken. Ik heb eens opgezocht hoe je daar dan geraakt. Er zijn ochtend- en avondposten. Als hij de allereerste bus neemt – hij moet er drie nemen – dan is hij een uur en vijf minuten te laat. Zo krijgen we weer de bevestiging dat die jongeren niet de juiste attitude hebben. Als hij na de avondpost naar huis moet, dan moet hij anderhalf uur vroeger stoppen, want de laatste bus is om halfnegen en de avondpost eindigt om 22 uur.

Ik wil maar even aanhalen dat mobiliteit een probleem is. U hebt het ook vernoemd in het kader van de instapstages. Wat mij soms stoort, is dat het nogal bon ton is om te zeggen dat

de hoge werkloosheid bij jongeren vooral te maken heeft met attitude, terwijl er ook de mobiliteitsproblemen zijn.

Ik ben heel blij dat Nike dit doet, maar tegelijk zijn er in mijn straat jongeren die al meer dan een jaar, soms twee jaar, in dagcontracten werken bij Nike. Probeer dan maar eens een wagen te kopen om daar op tijd te geraken. Als de VDAB inspanningen doet, stel ik voor dat ze dit ook meenemen om er voor die jongeren een positief verhaal van te maken, zodat ze bij Nike terecht kunnen.

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Minister, ik heb gezien dat de minister-president namens de regering 2 miljoen euro opleidingssteun heeft toegezegd. Kunt u dit concreet maken? Er zijn voorwaarden voor tewerkstelling aan gekoppeld. In welke periode kunnen die bedragen worden uitbetaald? Kunt u ons het systeem even duidelijk maken? Nike is een totaal andere sector, die groei en positief optimisme in zich draagt. Hoe zit het precies in elkaar?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, minister, collega's, ik vind het vreemd dat men opnieuw een taskforce wil; dat is blijkbaar het modewoord van het moment. Alleszins is het goed nieuws dat er straks werkgelegenheid komt voor een vijfhonderdtal jongeren. Het is dan ook niet meer dan logisch dat de VDAB zijn werk doet. Maar ik denk ook, mevrouw Quintens, dat u terecht de vinger op de wonde legt. Het gaat om pijnpunten waarmee de Vlaamse Regering al lang worstelt. U wijst op het probleem van de mobiliteit: hoe geraken die jongeren van Genk, Meulenberg of het Maasland in Ham? Dat is inderdaad een groot probleem. Dat is ook het probleem van deze Vlaamse Regering: men kondigt veel projecten aan, maar men realiseert niets. Misschien moet men wel een taskforce oprichten die zich buigt over alles wat deze Vlaamse Regering heeft beloofd maar niet uitvoert.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister, collega's, iedereen die zich bekommert om de welvaart en de tewerkstelling in Vlaanderen, en dan specifiek in Limburg, vindt het een heuglijk feit dat Nike heeft beslist om bijkomende investeringen te doen en extra tewerkstelling te creëren. Er zijn echter meer initiatieven nodig die worden gespreid over Limburg, zodat de mobiliteitsproblemen waarnaar hier is verwezen ten dele worden opgelost. Ik hoop dat er meer initiatieven komen in Genk en de Maaskant zelf, zodat die jongeren niet naar Ham moeten reizen.

Ik heb wel een vraagje. De essentie voor mij is wel dit. Belangrijke economische spelers zoals Action en Canon haken af wegens de hoge loonkost, maar Nike doet dat niet. Er is natuurlijk wat wij een zekere mate een 'path dependency' noemen. Nike zit er al, en dat maakt het moeilijker om te verhuizen. Gelijklopend met de vraag van de heer Sauwens vraag ik me af welke voordelen aan Nike zijn beloofd opdat het bedrijf hier zou investeren, en niet de weg van Action en Canon zou opgaan.

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Ik kom niet uit Limburg, maar ik ben wel erg blij dat er wordt geïnvesteerd op de grens van de provincies Antwerpen en Limburg. Dat is een opsteker voor de streek. Het is goed en nodig dat in Vlaanderen wordt geïnvesteerd. Ik dank u dus voor uw antwoord. Ik heb begrepen dat de VDAB goed zal samenwerken met Nike. Die samenwerking is er al, en zal nu worden voortgezet, onder meer met de hulp van een accountmanager. De beste garantie voor de duurzaamheid van de jobs is natuurlijk een goed draaiende economie. Wij moeten daar dus blijven op inzetten.

Minister Philippe Muyters: Wij hebben het dossier-Nike behandeld vanuit de invalshoek van tewerkstelling, wat mijn bevoegdheid is. Hier raken wij aan de bevoegdheden van

minister-president Peeters, die ook minister van Economie is. Ik heb er geen problemen mee daarover iets te zeggen. Een van de elementen die zeker hebben meegespeeld, is het feit dat Nike hier al een vestiging heeft. Dat maakt het gemakkelijk om een schaalvergroting door te voeren. Nike was blijkbaar ook tevreden over het opleidingsniveau van de mensen die zij kunnen aanwerven en over de bestaande samenwerkingen. Details kan minister Peeters u bezorgen.

Mevrouw Peeters, ik begrijp u niet altijd. Moeten wij als overheid alles zelf doen? Ik dacht dat uw visie toch inhoudt dat een werkzoekende zelf initiatieven moet nemen, ook op het vlak van het overbruggen van de afstand tussen woonplaats en werkplaats. U zegt nu dat wij ervoor moeten zorgen dat de mensen van bij hen thuis tot aan het bedrijf moeten geraken, en als dat niet lukt, dat wij dan maar een taskforce moeten oprichten. U zet de zaken op zijn kop.

Ik ben ervan overtuigd dat Nike ook wel zal bekijken welke voorwaarden er nodig zijn om de mensen tot daar te krijgen. In het verleden kon De Lijn ook al afspraken maken met bedrijven die een bepaald aantal werknemers nodig hadden en die zelfs met shiften werkten. Minister Crevits zal u kunnen bevestigen dat daarover afspraken kunnen worden gemaakt.

Het antwoord dat ik eerst heb gegeven, gaat over alle werkzoekenden. Dat mogen we niet vergeten, zeker in deze streek. In Genk belanden er ook heel wat oudere mensen op straat, zij zullen ook naar een nieuwe job moeten zoeken. De zoektocht die de VDAB plant, richt zich niet enkel tot jongeren. De jongeren vormen zeker een aandachtspunt, maar het gaat over alle werkzoekenden. We zien vaak dat jongeren, als ze eenmaal een vaste job hebben of daar zicht op hebben, snel een wagen gebruiken. Die stap kan ook daar nog worden gezet.

Mijnheer Sauwens, het is de bevoegdheid van minister-president Peeters. Er werd voorzien in 2 miljoen euro ecologiesteun. Voor zover ik weet, wordt er altijd een beoordeling voorbereid door het Agentschap Ondernemen. Het aantal werknemers, de investering en dergelijke worden daarin opgenomen. Een deel van de steun is voorwaardelijk, in functie van het aantal werknemers dat opleiding nodig heeft om die jobs in te vullen. Dat is de achtergrond van die opleidingssteun: de mensen die daar komen, moeten zich ten dele nog kunnen inwerken in het bedrijf. Vandaar de filosofie van de opleidingssteun, zodanig dat de werknemers nog dichter naar de job kunnen toegroeien.

Mevrouw Vermeiren, we zijn het eens met wat u zegt over economische groei. Dat is wat we al een hele tijd proberen.

Mevrouw Joke Quintens: Ik wil nog even terugkeren naar mijn initiële vraag. Minister, u hebt gelijk: er zijn natuurlijk ook heel veel niet-jongeren of plus-25-jarigen werkzoekend, of ze zullen het worden. Toch zie ik een bedrijf als Nike als een kans voor de vele jongeren. Zeker in de Mijnstreek vormen zij de toekomst. Dat is dichtbij Beringen. Zij kunnen misschien wel met de fiets gaan in het begin.

Mevrouw Peeters, of we dat nu in de vorm van een taskforce doen of iets anders, hier zijn mogelijkheden om op een positieve manier aandacht te besteden aan de jongerenwerkloosheid. Dan zullen er een aantal drempels moeten worden weggewerkt, onder andere mobiliteitsproblemen.

Minister, ik weet dat dit niet alleen uw bevoegdheid is, maar ook de dagcontracten blijven een heikel punt.

We zeggen vaak dat bij jongeren, en zeker bij die jongeren, attitude een probleem is. Misschien hebben sommige jongeren wel eens die schop tegen hun achterwerk nodig. Zaak is dat wij, als beleid, weten waar we hen naartoe schoppen. Ik hoop dat het naar Ham zal zijn.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het advies van de auditeur van de Raad van State betreffende de schorsing van het havenuitbreidingsplan Antwerpen

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, minister, het is weer niet gelukt. Enfin, het ziet er naar uit dat het weer niet zal lukken. Wij hadden grootse plannen op Linkeroever, met de uitbreiding van de haven aldaar. En wij hadden daarvoor een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) uitgetekend. Ik spreek nog altijd in de wij-vorm want ik stond daar voor een deel achter. Over punten en komma's kan men altijd discussiëren. Ik had liever gehad dat woonkernen hadden mogen overleven. Mijn naam suggereert dat: in de haven van Rotterdam is er ook een klein gezellig dorpje, Pernis, dat de hele haven heeft overleefd. Maar daar gaat het niet over. We hebben het traject naar die GRUP niet goed beheerd, heb ik de indruk. Want de auditeur van de Raad van State geeft aan, na een klacht van een aantal belanghebbenden, dat wij fouten zouden hebben kunnen gemaakt bij de totstandkoming van dat GRUP. Het was een monsterverbond, ik geef dat toe: de plaatselijke Boerenbond, niet de nationale want die was voor, Electrabel, de mensen van Doel 2020.

Gewoonlijk volgt de Raad van State zijn auditeurs. U bent ook jurist. *(Opmerkingen van minister Philippe Muylers)*

U bent geen jurist, maar u laat zich bijstaan door juristen. Gewoonlijk volgt de Raad van State zijn auditeurs, en dan zitten we met de gebakken peren. Dan zullen we heel wat tijd verliezen.

Wij hebben een commissie Speed, die erop aandringt dat grote werkzaamheden met snelheid worden uitgevoerd. In dezen wordt dat bedreigd. Hoe reageert u op de berichtgeving die u ter zake hebt mogen ontvangen? Hoe zult u proactief reageren om te vermijden dat we al te veel tijd verliezen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Penris, ik vond dat u het heel goed formuleerde. U geeft zelf al heel duidelijk aan dat we nog in een lopende procedure zijn en we moeten oppassen wat we zeggen. U hebt alles in de voorwaardelijke zin gezegd, wat juist is. Vrijdag moeten we de verdediging houden voor de Raad van State. U begrijpt dat ik dat hier niet zal doen. Het is een lopende procedure, en dus kan ik niet in detail treden.

Over wat gaat het in essentie? Als ik het goed heb gelezen, gaat het in essentie erover dat een natuurontwikkeling waarin is voorzien, moet worden beschouwd als natuurcompensatie en dat de afwijkingsregel gevolgd zou moeten zijn. Ik kan u alleen maar zeggen dat er een procesteam is samengesteld met alle betrokkenen, dat die altijd collegiaal hebben samengewerkt, dat die formeel en informeel, intern en extern, veel adviezen hebben ingewonnen en gevolgd. Ik kan er dus van uitgaan dat we alle elementen die we toen hebben verzameld, kunnen inbrengen in onze verdediging. Dan zullen we zien wat de Raad van State doet. Op het moment dat er een uitspraak is – en stel dat er een schorsing zou komen, wat ik niet hoop –, dan zullen we op dat moment kijken hoe we de remediëring verder moeten doen en waar de fout is gebeurd.

De heer Jan Penris: Een goed antwoord. Ik zou in uw plaats niet anders hebben geantwoord, maar ik heb medelijden met u. U bent N-VA'er, dus u hebt nu een nieuwe medestander in de figuur van Bruno Stevenhuydens, die wat dit dossier betreft heel hardnekkig is en een standpunt inneemt dat misschien niet het uwe is. U bent ook Voka-minister. U moet natuurlijk ten aanzien van uw achterban goede resultaten kunnen afleveren. In dezen lukt het niet. In de grote mobiliteitsdossiers lukt het niet bij deze Vlaamse Regering. We hebben een aantal weken geleden in de commissie Openbare Werken naar aanleiding van een uitspraak

van het Grondwettelijk Hof en nu naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State, moeten vaststellen dat we in een aantal dossiers niet op spoor zitten, collega's. Daarvoor, minister, zult u de verantwoordelijkheid moeten opnemen, daarvoor zult u verantwoording moeten afleggen, niet alleen tegenover uw Voka-achterban, maar tegenover heel Vlaanderen. Hoe zult u dat doen?

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, de voorbije weken en dagen was er heel goed nieuws voor de haven van Antwerpen. Het grootste containerschip de Mary Maersk is aangelopen. Dan was er de aankondiging dat drie rederijen de handen in elkaar slaan en zeggen dat voor hen de haven van Antwerpen de eerste aanloophaven is. In die sfeer is het van belang dat er voor die bedrijven rechtszekerheid is en dat ze de garantie krijgen dat ze ook in de toekomst belangrijke investeringen effectief kunnen doen. U zult ook wel het laatste rapport van de Nationale Bank hebben gekregen: 62.000 mensen werken in de haven zelf, en er is een toegevoegde waarde van 10 miljard euro. We moeten dus alles op alles zetten.

Daarom wil ik nog eens verwijzen naar aanbeveling 75 van de commissie-Sauwens, waarin werd gevraagd of er aanpassingen komen aan de wetgeving van de Raad van State. Ik denk dat het goed is dat er remediërende maatregelen kunnen worden getroffen en dat we niet moeten wachten op een einduitspraak maar dat eventueel, mocht er een schorsing komen, er een bijsturing kan gebeuren op dat vlak.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Het is inderdaad vijf voor twaalf, minister. Het Oosterweeldossier zit muurvast. Nu wordt heel het afbakeningsplan van het havengebied Antwerpen geblokkeerd. Wij hebben een voorstel van decreet ingediend om de noord-zuidverbinding in Limburg, die ook vastzit, te deblokken. Gisteren hebben wij als fractie ook een voorstel van decreet ingediend om de zeventig RUP's die geblokkeerd zijn door het integratiespoor, dat de toets van de Raad van State en het Grondwettelijk Hof niet heeft overleefd, ook te deblokken. Is deze Vlaamse Regering eindelijk bereid om in het parlement mee te werken aan constructieve oplossingen en daarvoor een standpunt van de Vlaamse Regering te bepalen, zodat we voor al die dossiers, met parlementaire medewerking over de partijgrenzen heen, tot oplossingen kunnen komen? (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Minister, u hebt het goed geschetst. Het advies van de auditeur gaat hierover: is er sprake van mitigatie dan wel compensatie? Mitigatie betekent dat je vooraf de natuurwaarde versterkt, zodat de voorgenomen uitbreiding geen negatieve impact heeft op de Europees beschermde natuurwaarde. Compensatie is een uitzonderingsregime, waarbij je de natuurschade achteraf gaat herstellen, maar waarbij je eerst moet aantonen dat er geen alternatieven zijn en dat er sprake is van dwingende redenen van groot maatschappelijk belang.

Hetzelfde dispuut hebben we ook gezien bij het arrest over de noord-zuidverbinding in Limburg. Daarom stel ik me de vraag: kunnen we geen lering trekken uit al die arresten die er al zijn geweest? We zien steeds dezelfde argumentatie terugkomen bij de Raad van State. In dit geval gaat het over mitigatie versus compensatie, in andere dossiers zoals het voetbalstadion of Uplace, eist de Raad van State het in het plan verankeren van de milderende maatregelen op het vlak van openbaar vervoer. Steeds baseert de Raad van State zich op dezelfde argumenten. De Vlaamse Regering zou daaruit lering moeten trekken en moet erin slagen om haar besluitvorming te verbeteren, om ervoor te zorgen dat men zich niet steeds opnieuw aan dezelfde steen stoot.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister, wij kijken toch enigszins anders naar dat dossier. Het lijstje begint lang te worden: de noord-zuidverbinding, Oosterweel, het integratiespoor met het arrest van het Grondwettelijk Hof. Wij staan helemaal niet op de lijn om nu maar snel de wetgeving over de Raad van State aan te passen, want het is de Raad van State die de wetgeving toepast die wij zelf in het parlement maken.

We zijn absoluut niet tegen haven en havenontwikkeling, maar een deel van het probleem is, zoals we in de commissie hebben besproken met minister Crevits, die verantwoordelijk is voor de havens, dat we deze drastische beslissing met dat GRUP nemen op basis van economische data die fel achterhaald zijn. In de commissie bleek dat de Vlaamse Regering die beslissing nog altijd baseert op een studie uit 2006 naar de economische ontwikkeling. Daarin worden cijfers genoemd, mijnheer de Kort, die nooit zijn gehaald door de haven van Antwerpen. Met de groeicurve van de haven zitten we op dit moment op de laagste prognose qua economische conjunctuur uit die studie en dat is die van 2008.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Rzoska. U hebt al meer dan een minuut gesproken.

De heer Björn Rzoska: Ik moet mijn vraag nog stellen. Nu telt voor mij de minuut, terwijl u de andere collega's ruim aan het woord hebt gelaten.

De voorzitter: Toch niet, u bent al 1 minuut 29 seconden aan het woord.

De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Het dossier was en is natuurlijk bijzonder complex. We weten dat er ook lokaal commotie bestaat, mijnheer Penris. Met name over het aspect natuur en natuurcompensatie is er veel overleg gepleegd en juist de manier waarop wordt omgesprongen met de Habitatrictlijn en Vogelrichtlijn roept nu bezwaren op bij de auditeur van de Raad van State. Dat stemt ons tot nadenken, collega's, zeker in het licht van recente, soortgelijke uitspraken over ruimtelijkeplanningsinitiatieven. Dat ligt voor de hand, maar ik denk toch dat we voor het concrete dossier de uitspraak van de Raad van State moeten afwachten, zoals de minister zei. Wees gerust, dat houdt ons uiteraard niet tegen om intussen oplossingen te zoeken inzake rechtszekerheid.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Rzoska, ik ga er toch van uit dat de uitbreiding in de haven noodzakelijk was. Dat heeft ook minister Crevits heel duidelijk gesteld, vandaar dat zij aan mij heeft gevraagd om dit GRUP op te maken, want zo lopen zulke zaken.

Mijnheer Martens, natuurlijk trekken wij lering uit arresten. Natuurlijk is het niet zo dat we pas begonnen zijn met het GRUP van de haven van Antwerpen nadat de noord-zuid was afgerond, dat begrijpt u ook. Het zijn processen die lang bezig zijn. Ik zou ook niet durven zeggen dat het sowieso dezelfde situatie is. We moeten dit afwachten. Ik leg me vandaag nog niet neer bij het feit dat het advies van de auditeur negatief is. Laat ons de kans om ons te verdedigen tot op het laatste moment.

Als de schorsing er zou zijn, mijnheer de Kort, ben ik natuurlijk van plan om niet te wachten tot het definitief is. We zullen bekijken of we dan al maatregelen kunnen nemen. Mogelijke wijzigingen van de wetgeving inzake de Raad van State liggen niet in onze bevoegdheid, maar u kunt de federale collega's daar misschien toe aanzetten, want ik heb gehoord dat daar gesprekken over worden gevoerd.

Mijnheer Van Mechelen, u hebt gezegd dat er een aantal oplossingen zijn. Bij het integratiespoor bent u duidelijk ingegaan op de voorstellen die mevrouw Schauvliege en ik hebben gedaan in de commissie. U hebt ze uitgewerkt. Wij hebben natuurlijk ook een uitwerking gedaan met de verschillende mogelijke stappen. Toen ik hierover in de krant las of op de website – ik weet niet meer goed waar –, zag ik dat we juist dezelfde richting uitgaan. We zijn onze teksten aan het afronden, ze zijn zo goed als rond. *(Opmerkingen van de heer Dirk Van Mechelen)*

Ik dank u voor de uitgestoken hand om samen te bekijken hoe we dit oplossen. We zijn zo goed als klaar met de teksten.

Mijnheer Penris, ik ben natuurlijk een N-VA-minister, maar ik ben vooral een minister van de Vlaamse Regering. Wat we vooral hebben willen doen tijdens deze legislatuur, is de wetgeving fundamenteel wijzigen, want we zien de problemen elke keer weer terugkomen.

U sprak over de commissie Speed. Minister Schauvliege en ik hebben alles vertaald in het ontwerp van decreet inzake de versnelling van projecten. Onze tekst is nu terug van de adviesraden en kan nu dus weer naar de Vlaamse Regering en daarna naar de Raad van State. Daarna kan de tekst hier worden ingediend. Maar als we, zoals het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) zei, de grootste wijziging van de laatste twintig jaar aan het realiseren zijn in de milieuwetgeving en de wetgeving van ruimtelijke ordening, dan moet u wel beseffen – u bent trouwens wel jurist, ik niet – dat het degelijke wetgeving moet zijn die rechtszekerheid biedt voor de toekomst. We kunnen niet rap rap een aantal zaken doen. De grote lijnen kunnen we rap rap vastleggen, maar de definitieve teksten moeten goed doordacht en uitgewerkt zijn. Die stappen vergen wat meer tijd dan we zouden willen, maar noch minister Schauvliege, noch ik, noch de hele Vlaamse Regering wil over één nacht ijs gaan.

Ik herhaal dat het ontwerp van decreet over versnelling van grote projecten, dat hier duidelijk is gevraagd, van de adviesraden is teruggekeerd. Het zal opnieuw naar de Vlaamse Regering gaan voor de tweede principiële beslissing en dan naar de Raad van State. En dan zullen we opnieuw bekijken wat de opmerkingen zijn.

De heer Jan Penris: Met het laatste ben ik het eens, minister. De heer de Kort moet ik evenwel tegenspreken, want de Raad van State hervormen, dat gaat niet zomaar in dit halfroond. Daarvoor hebben we een boost nodig. Misschien wil hij steun geven bij een volgende staatsvorming om ook die bevoegdheid naar ons te krijgen.

Los daarvan, minister: u zult toch met meer naar huis moeten gaan dan alleen met de aanleg van spitsstroken en fietspaden in Antwerpen. Ik denk dat u over zes maanden naar de kiezer moet kunnen gaan met de mededeling dat u een aantal grote projecten minstens op de rails hebt gezet, quod non. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Marnic De Meulemeester tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de recente verklaringen van de minister betreffende de financiële toestand van de lokale besturen

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Voorzitter, minister, collega's, heel recent mochten we vernemen dat de tekorten van de steden en gemeenten niet minder dan 546 miljoen euro bedragen in plaats van 260 miljoen euro.

Dat is zo goed als een verdubbeling, en toch wel heel merkwaardig. Begin juli kwam de minister-president immers op dit spreekgestoelte zeggen dat dit bedrag van 260 miljoen euro te veel was, dat het zo erg niet zou zijn. Hij werd daar ook in gesteund door Vlaams minister van Binnenlands Bestuur Bourgeois.

Begin juli, bij de bijeenkomst van het Overlegcomité tussen de Federale Regering en de Vlaamse Regering, werd een akkoord bereikt: de deelstaten verklaarden zich akkoord om de tekorten van de gemeenten bij te passen. Dat akkoord was er, en de minister-president is dat hier ook komen zeggen. Dat is zeer duidelijk. Er waren natuurlijk nog geen bedragen bekend.

De verdeelsleutel was ook nog niet bekend, dus daar kon nog niets over worden gezegd. Aan de Nationale Bank en het Planbureau werd dan de taak gegeven om die tekorten te berekenen.

Ondertussen werd er gisteren in de commissie Algemeen Beleid gediscussieerd over die 546 miljoen euro. Ik zal daarover hier niet verder uitweiden. Het debat is gisteren gevoerd. We waren echter ten zeerste verrast toen we deze ochtend via de media moesten vernemen dat u, als minister van Begroting, niet bereid bent om die tekorten bij te passen. Dat staat toch wel in zeer schril contrast en is volledig in tegenstelling tot de verklaring die de minister-president hier heeft gedaan. Hij heeft duidelijk gezegd dat Vlaanderen zijn steentje zou bijdragen wat de tekorten van de gemeenten betreft.

Ondertussen is dat bedrag bekend en is er natuurlijk veel onrust bij de verantwoordelijken van de 308 steden en gemeenten. U kent de precare financiële situatie van de gemeenten. Iedereen worstelt er momenteel met de opmaak van zijn meerjarenbegroting. Ik hoef u dat niet te zeggen. Die onrust is natuurlijk zeer groot. Minister, ik zou dan ook heel concreet van u willen weten welke de precieze afspraken waren die op 2 juli in het Overlegcomité zijn gemaakt tussen de Federale Regering en de Vlaamse Regering over het bijpassen van de tekorten van de steden en gemeenten door de gewesten.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik vind het raar dat u dat vraagt. Voor zover ik weet, is in het kader van de samenwerking tussen het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering afgesproken dat de goedgekeurde notulen van het Overlegcomité ter beschikking zijn. Ik heb er echter geen probleem mee om die even naar voren te brengen. Ik belicht vier paragrafen uit het verslag van 2 juli en drie paragrafen uit dat van 17 juli. Dan denk ik dat u zult zien dat wat ik vandaag in de pers heb verklaard, voor 100 procent overeenstemt met wat daar is afgesproken en in het verslag van het Overlegcomité staat.

Ik citeer: “Er wordt bovendien aan de drie gewesten en de Duitstalige Gemeenschap gevraagd om ten opzichte van het tekort van de lokale overheden dat blijkt uit de voorspellingen van de Nationale Bank, voorlopig een reservering van 260 miljoen euro aan te leggen.” In de tweede paragraaf staat: “Deze vergadering zal worden voortgezet door een werkgroep voor de goedkeuring van de methodologie en de cijfers voor de vaststelling van die tekorten van steden en gemeenten, wat nog niet is gebeurd.” Het gaat dan over een vergadering na 17 juli. Ik citeer opnieuw: “Daarnaast wordt aan de Nationale Bank een verslag gevraagd met een analyse van de resultaten van de verschillende onderdelen van de lokale entiteiten en de verantwoordelijkheid van elk bevoegdheidsniveau ter zake, entiteit I en entiteit II.” Dat van die verantwoordelijkheid, dat is wat ik vanmorgen ook naar voren heb gebracht. In dat verslag van 2 juli staat ten slotte: “Alle resultaten van deze werkzaamheden zullen ten laatste in november 2013 worden voorgelegd aan het Overlegcomité, dat zal nagaan of het nodig is om een reserve te houden, alsook de verhouding tussen de gewesten en de Duitstalige Gemeenschap, en of die in stand moeten gehouden worden.” Daartussen is er dan een werkgroep geweest.

Op 17 juli is er in het Overlegcomité het volgende gezegd: “Voor entiteit II is de doelstelling een overschot van +0,1, wat niet betekent dat een of meerdere gewesten of gemeenschappen een overschot moeten realiseren.” Dat gaat dan over 2014. Ik vervolg mijn citaat: “Er wordt een verslag van de Nationale Bank gevraagd om de resultaten van de verschillende onderdelen van de lokale overheden te analyseren, evenals de verantwoordelijkheid van elk beleidsniveau ter zake, entiteit I en entiteit II.” Dat had ik al gezegd, maar er komt nog iets belangrijks bij: “De Nationale Bank moet dit rapport af hebben voor eind oktober.” Het gaat dan over het rapport waarin staat wat het tekort van de entiteit is, en ten gevolge van beslissingen van welk niveau.

Er staat nog bij: “Hoe dan ook stelt de Nationale Bank haar rapport inzake de financiën en de lokale overheden op tegen 10 september waarmee de ratio tussen de gewesten en de

Duitstalige Gemeenschap voor 2013 en de verwachtingen voor 2014 worden vastgelegd". Ik denk dat ik hiermee heel duidelijk heb aangetoond dat wat ik heb gezegd in de media voor 100 procent overeenstemt met wat in het Overlegcomité is afgesproken. Het enige wat we moeten doen, is de cijfers uitklaren zoals toen is afgesproken.

De heer Marnic De Meulemeester: Minister, u kunt niet ontkennen dat het cijfer van 546 miljoen euro bekend is gemaakt. U kunt natuurlijk zeggen dat het nog moeten worden nagetrokken en worden onderzocht met de Nationale Bank.

Begin juli hebben de minister-president en de minister van Binnenlands Bestuur gezegd dat er geen verlies zou zijn, maar dat er een winst kon zijn. De 260 miljoen euro werd al in vraag gesteld. Nu noemt u een cijfer van 546 miljoen euro. U kunt toch niet doen alsof er niets aan de hand is. Het is toch wel duidelijk dat we afstevenen op een record. De vooruitzichten van 2014 zijn trouwens ook niet rooskleurig. Er werd in een winst voorzien van 107 miljoen euro, terwijl er volgens de berekeningen van de Nationale Bank een verlies zal zijn van 300 miljoen euro. Er zijn toch wel serieuze problemen.

Begin juli heb ik een vraag gesteld aan minister Bourgeois. Op 3 juli heeft de voorzitter van de commissie Binnenlands Bestuur een brief gericht aan de minister-president met de vraag om in kennis te worden gesteld van de brief die de premier heeft gericht aan de commissie met de gemaakte afspraken in het Overlegcomité. Het is nu 23 oktober en we hebben er nog altijd geen antwoord op gekregen. Ik vind dat toch merkwaardig en heel spijtig. Als de regering beweert dat ze transparant werkt, dan vind ik het spijtig dat we drie maanden moeten wachten op een antwoord dat we nog altijd niet hebben gekregen maar dat we nu van u wel te horen krijgen. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, ik heb een aantal opmerkingen. Mijnheer De Meulemeester, de notulen zijn beschikbaar. U verwijt de regering een gebrek aan transparantie, maar alle notulen zijn beschikbaar. Dit is dus geen probleem.

Ik denk dat de Nationale Bank duidelijk is in haar communicatie. Ik zou toch een oproep willen doen om de zaak te demystificeren. Men spreekt over een stijging van 200 miljoen euro. Als je dat uitdrukt in bbp-punten gaat het over 0,05 procent. Op een totaal bedrag van miljarden euro gaat het in bbp-punten uitgedrukt over 0,05 procent. Dat zit binnen de marge van de statistische onduidelijkheden of raming.

Mijnheer De Meulemeester, als burgemeester weet u heel goed dat alle lokale besturen ernstige inspanningen aan het doen zijn om de begroting en de rekeningen op orde te krijgen. De Nationale Bank heeft er vandaag nog geen zicht op wat er in 2014 gaat gebeuren. Ook dat moeten we in ogenschouw nemen.

Er is de beleids- en beheerscyclus (BBC) met zijn finaliteit en de ESR-benadering (Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen) van de Nationale Bank, wat een totaal andere benadering is. De ESR-boekhouding houdt rekening met investeringen, met schuldaflossingen. Er komen dan interne compensaties tussen sociale huisvestingsmaatschappijen en OCMW's. Los daarvan moeten we de echte gezondheid van de financiën via de BBC nagaan. Ik zou dit toch op een ernstige manier willen bespreken zonder slogans. We moeten de zaak demystificeren en dan kunnen we een stap voorwaarts zetten.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ik sluit me aan bij de heer Van den Heuvel die zeer extensief is geweest.

Het probleem van de gemeenten wordt inderdaad erkend en iedereen maakt zich daar zorgen over. Ze zijn zich, zoals de heer Van den Heuvel zegt, aan het voorbereiden op die problemen om ze, zoveel mogelijk, zelf aan te pakken. We zullen afwachten waar het toe leidt.

Wij hebben ons volledig aan de afspraak gehouden die in het Overlegcomité is gemaakt. Dat heeft minister Muylers duidelijk naar voren gebracht, en dat is ook gewoon openbaar.

Wat nu cruciaal is vooraleer we hier verder kunnen op doorgaan, is dat de cijfers duidelijk zijn. Maar daarvoor wachten we nog op het rapport van de Nationale Bank en het Planbureau. Dat zou er in november moeten zijn.

Er is ook al een discussie geweest met minister-president Peeters over de vroegere cijfers die de Nationale Bank naar voren schoof. Zij hebben geëxtrapoleerd uit oude cijfers, en die leken helemaal niet te kloppen. Dat onderlijnt nog maar eens dat we beter wachten op de juiste cijfers en dat de Nationale Bank de kans moet krijgen om haar huiswerk te doen.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Ik ben een beetje verrast over het feit dat deze vraag geagendeerd is. Wij hebben deze discussie gisteren al in de commissie gevoerd, naar aanleiding van mijn vraag om uitleg over het rapport van de Nationale Bank en het Planbureau. Zoals de minister al zei, zijn die notulen perfect beschikbaar. Het is ook op basis daarvan dat ik mijn vraag om uitleg heb gesteld.

De Nationale Bank zou tegen eind oktober met een rapport komen en had gezegd dat ze tegen 10 september zou rapporteren aan de Vlaamse overheid. Ik stel dan een vraag om uitleg, omdat ik de notulen lees. Ik was aangenaam verrast dat de minister gisteren nieuws kwam brengen. Ik begrijp dus niet dat deze vraag werd geagendeerd.

Dat neemt niet weg dat de situatie snel moet worden uitgeklaard. Dit moet nu naar het Overlegcomité, heb ik begrepen. We hebben in het verleden gezien dat we daar nauwelijks tot overeenstemming komen, niet over usurperende bevoegdheden, niet over pensioenbijdragen. Ik ben daar dus een beetje pessimistisch over.

U hebt vanochtend gezegd dat we moeten bekijken welke factoren aan de basis liggen van deze cijfers. U wilt bijvoorbeeld niet de tekorten bijpassen die ontstaan door federale maatregelen. Ik volg u daarin. De vraag is hoe we dat moeten meten. Ik denk dat we naar een patstelling gaan binnen het Overlegcomité.

Ik wil u nog een informatieve vraag stellen, minister, vanuit een zekere bezorgdheid. Wij zijn een engagement aangegaan ten aanzien van Europa. Tegen 15 oktober moesten wij een ontwerpbegroting indienen, van alle Belgische overheden. In die zin is er na de eerdere ingebrekestelling niet veel ruimte voor politieke discussie tussen de verschillende niveaus. Het uitgangspunt was eerder een tekort van 260 miljoen euro. We komen nu uit op het dubbele. Wat heeft de Federale Regering nu eigenlijk ingediend? U hebt daarnet gezegd dat u uw akkoord niet gegeven hebt. We kunnen dat lezen in de notulen. Er is een vraag geweest, maar u bent daar niet op ingegaan. Wat zijn de gevolgen voor de lopende procedure inzake het Europese toezicht op de Belgische begroting?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister, collega's, het is een heel verwarrend verhaal. In het begin zegt de Federale Regering dat het over 260 miljoen euro zou gaan. Nu komt de Nationale Bank met een ander cijfer. Na die 260 miljoen euro kwam de Vlaamse Regering zeggen dat het misschien 0 euro is.

Het is heel verwarrend, temeer daar de methodologie nog moet worden bekeken. Dat lijkt me zoiets als het debat over de transfers. Ook daar gaat men de methodologie bekijken. Daar zal dan waarschijnlijk ook betwisting over bestaan, zodat we op het einde van de rit nergens terechtkomen.

Wat ik de Vlaamse Regering verwijt, is dat men, al naargelang de minister, met een dubbele tong gesproken heeft. De minister-president heeft in dit parlement op zijn minst laten uitschijnen dat er een afspraak was dat de gewesten inderdaad de tekorten van de gemeenten in hun gewest op de een of andere manier zouden garanderen of op zich nemen. Dat is hier op zijn minst gesuggereerd. (*Opmerkingen van de heren Koen Van den Heuvel en Matthias Diependaele*)

Dat is ondergesneeuwd door het feit dat minister Bourgeois hier is komen zeggen dat het geen probleem was omdat het over 0 euro ging. (*Opmerkingen*)

En u hebt gelijk als u de notulen van het Overlegcomité citeert: “Er wordt gevraagd om ...” Laten we eerlijk zijn. Waar zitten we nog met dat Overlegcomité, zeker als de ene minister het zus interpreteert en de andere minister zo? Dan is de verwarring helemaal compleet.

Minister Philippe Muylers: Ik zou gewoon kunnen stellen dat ik de vergaderingen van het Overlegcomité niet bijwoon en dat ik, net als de leden van het Vlaams Parlement, de notulen kan lezen. De notulen van de vergadering van 2 juli 2013 zijn trouwens tijdens de vergadering van 17 juli 2013 goedgekeurd. (*Opmerkingen van de heer Bart Tommelein*)

Mijnheer Tommelein, ik ben het daar niet mee eens. Ik heb het bericht van de minister-president gekregen. Ik heb daarnet de reactie van de heer Van den Heuvel gezien. Hij reageert op precies dezelfde manier als ik. In het verslag staat ook net hetzelfde. Dat staat er letterlijk. Ik zou trouwens niet weten waarom die oefening anders zou moeten worden gemaakt.

Dit is in feite een antwoord op de vraag van de heer Vereeck. De verantwoordelijkheid van elk beleidsniveau ter zake moet door de Nationale Bank van België in kaart worden gebracht. Dat lijkt me maar logisch.

Ik geef even een voorbeeld. De federale overheid staat in voor de inkohiering. Als die inkohiering vroeg wordt uitgevoerd, is het effect op de gemeentelijke belastingen dat de gemeenten veel geld ontvangen. Indien de inkohiering laat is, is het effect dat de inkomsten laat of niet meer tijdens hetzelfde begrotingsjaar arriveren. Het gaat om de uitvoering van een federale beslissing. (*Opmerkingen van de heer Bart Tommelein*)

Indien de inkohiering van de personenbelasting laat wordt voltrokken, is het effect op de gemeenten dat ze die inkomsten niet meer in 2013 zullen ontvangen. Dit betekent dat ze in 2013 een tekort kunnen hebben. Ik ben blij dat ik de heer Van Mechelen zie knikken. Moet de Vlaamse overheid dan het gat dichtrijden dat ten gevolge van die late inkohiering ontstaat? Ik denk het niet. Volgens mij wil niemand dat hier vragen. (*Applaus bij de N-VA en LDD*)

Ik wil nog iets uitleggen. (*Opmerkingen van de heer Bart Tommelein*)

Ik wil duidelijk stellen dat het om een raming voor 2013 gaat. Die raming moest in september worden gemaakt. Ik vraag me af hoeveel Vlaamse volksvertegenwoordigers die ook in de gemeentelijke politiek actief zijn in september van een bepaald jaar kunnen inschatten wat op het einde van het jaar het juiste bedrag zal zijn.

Dit betekent dat met hypothesen wordt gewerkt. Die hypothesen hebben betrekking op de inkohiering en op de investeringen. De vraag is dan op welke basis deze gegevens tot stand komen. In die vier bladzijden die we van de Nationale Bank van België hebben ontvangen, staat niet te lezen welke hypothesen zijn gebruikt. Ik heb deze voormiddag op de radio verklaard dat ik de Nationale Bank van België zou vragen op welke basis die inschattingen tot stand zijn gekomen. Dat is wat we hebben gedaan.

De heer Vereeck heeft terecht naar de resultaten gevraagd. In dat geval neem ik er de tabel bij. Dat zijn de resultaten. Het lijkt me echter logisch ook de hypothesen even te controleren.

Ik heb ondertussen kunnen nakijken hoe het met de Europese Commissie zit. Aangezien het om een raming gaat, is er waarschijnlijk geen sprake van een rechtstreekse impact. Ik ben geen groot specialist over wat we ten aanzien van de Europese Commissie moeten doen. Dat

is niet onmiddellijk mijn verantwoordelijkheid. Waarschijnlijk gaat het niet om een rechtstreekse impact. De Europese Commissie wil vooral het resultaat zien. Er zullen waarschijnlijk meevallers en tegenvallers zijn. De heer Van den Heuvel heeft al opgemerkt dat het om 0,05 procent gaat. Indien we naar het geheel kijken, zal misschien blijken dat er elders op een andere manier een meevaller van 0,05 procent is ontstaan. Volgens mij moeten we nu ten aanzien van de Europese Commissie geen stappen zetten.

Ik ben ervan overtuigd dat het verslag dat ik als lid van de Vlaamse Regering van de minister-president heb gekregen, hetzelfde verslag is dat de Vlaamse volksvertegenwoordigers kunnen lezen. Dat is wat tijdens die vergadering is gezegd. Anders zou dit niet in het verslag van het Overlegcomité staan.

Het Overlegcomité heeft afgesproken dat een werkgroep de hypothesen zou bekijken op basis van een eerste verslag dat we van de Nationale Bank van België krijgen. De gesprekken met de Nationale Bank van België zullen van start gaan en verder blijven lopen. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Marnic De Meulemeester: Ik heb hier een aantal tegengestelde citaten die in dit halfroond zijn uitgesproken. Ik citeer letterlijk: “Minister van Binnenlands Bestuur Geert Bourgeois is ervan overtuigd dat de Vlaamse gemeenten een lager of zelfs geen tekort hebben.”

Minister Philippe Muylers: Dat heb ik niet tegengesproken.

De heer Marnic De Meulemeester: Dat heeft de minister van Binnenlands Bestuur verklaard. De minister-president heeft echter verteld dat de Vlaamse Regering haar steentje zou bijdragen. De minister-president heeft duidelijk gesteld dat hij een bijdrage voor de tekorten zou leveren. Deze morgen heeft de minister van Begroting in de media dan weer verklaard dat hij geen bijdrage wil leveren voor de tekorten van de gemeenten.

Dat zijn twee tegengestelde standpunten. De verantwoordelijken van 308 gemeenten hebben vandaag toch wel recht op duidelijkheid. Er is zoveel onrust, we zouden dan ook graag het standpunt van de minister van Begroting kennen. Er zullen wel degelijk tekorten zijn. Het gaat over 567 miljoen euro. De Nationale Bank en het Planbureau kunnen zich een klein beetje misrekenen, maar het is nu al duidelijk dat er serieuze tekorten zullen zijn. We zouden graag van u, de minister van Begroting, vernemen of u, volgens de afspraak met de Vlaamse Regering van begin juli, die tekorten zult bijpassen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 5 juni 2009 tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Waalse Gewest betreffende de integratie van personen met een handicap

– 2146 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 5 juni 2009 tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Waalse Gewest betreffende de integratie van personen met een handicap.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Dit is een onderwerp dat me na aan het hart ligt. Ik heb dit onderwerp al aangesneden in 1997, toen Luc Martens de bevoegde minister was. Ik vind het heel goed dat er een samenwerkingsovereenkomst tot stand is gekomen. Sinds 1998 is de overeenkomst verscheidene malen verlengd. Men zegt wel dat er momenteel geen

samenwerkingsakkoord is tussen Vlaanderen en Brussel. Er bestaat een akkoord met de Brusselse tegenhanger *Personne Handicapée Autonomie Recherche* (PHARE). PHARE aanvaardt dat personen die in Vlaanderen wonen, ook op basis van een beslissing van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap toegang krijgen tot de voorzieningen die zij erkennen en subsidiëren. Hetzelfde is gebeurd met het Waalse Gewest. Ik wil er bij de Vlaamse Regering op aandringen dat men ook voor Brussel een akkoord zou sluiten met de Brusselse tegenhangers om die rechtszekerheid te kunnen creëren.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Minister, sinds 2006 werd de bevoegdheid op het vlak van integratie van personen met een handicap overgeheveld van het beleidsdomein Welzijn naar het beleidsdomein Werk. Daarnaast werd in 2008 de bevoegdheid om te bepalen wie tot de doelgroep van personen met een arbeidshandicap behoort, overgeheveld naar de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Daardoor was het nodig om nieuwe samenwerkingsovereenkomsten te sluiten. Het samenwerkingsakkoord dat nu voorligt, is het resultaat. Omdat goede nabuurschap belangrijk is, staat de NV-A achter dit akkoord.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: In de commissie heeft geen enkele fractie hierover het woord gevraagd. Dit ontwerp van decreet is unaniem goedgekeurd.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (*Zie Parl.St. VI.Parl. 2012-13, nr. 2146/1*)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 22 oktober 2012 gesloten tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest betreffende het opnemen van luchtvaartactiviteiten in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap overeenkomstig Richtlijn 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde ook luchtvaartactiviteiten op te nemen in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap

– 2169 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 22 oktober 2012 gesloten tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest betreffende het opnemen van luchtvaartactiviteiten in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap overeenkomstig Richtlijn 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde ook luchtvaartactiviteiten op te nemen in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2169/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

VERZOEKSCRIFT over de netvergoeding voor zonnepanelen. Verslag namens de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie uitgebracht door de heer Marc Hendrickx

– 2203 (2013-2014) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie over het verzoekschrift over de netvergoeding voor zonnepanelen.

De heer Hendrickx, verslaggever, verwijst naar het verslag. De commissie volgt het advies van de regering.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 5 juni 2009 tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Waalse Gewest betreffende de integratie van personen met een handicap

– 2146 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

107 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 22 oktober 2012 gesloten tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest betreffende het opnemen van luchtvaartactiviteiten in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap overeenkomstig Richtlijn 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde ook luchtvaartactiviteiten op te nemen in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap

– 2169 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Voorzitter, ik heb een stemafpraak met mevrouw Smaers.

■

MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Chris Janssens en Frank Creyelman tot besluit van de op 3 oktober 2013 door de heren Johan Deckmyn en Lode Vereeck in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, respectievelijk over de haalbaarheid van het zogenaamde concurrentiepact, en over het concurrentiepact

– 2201 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
18 leden hebben ja geantwoord;
84 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

MOTIE van de heren Jan Penris, Wim Wienen, Joris Van Hauthem en Filip Dewinter en de dames Marijke Dillen en Marleen Van den Eynde tot besluit van het op 23 oktober 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de balans van het huisvestingsbeleid van de Vlaamse Regering

– 2253 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

17 leden hebben ja geantwoord;

91 leden hebben neen geantwoord;

1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

MOTIE van mevrouw Patricia De Waele tot besluit van het op 23 oktober 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de balans van het huisvestingsbeleid van de Vlaamse Regering

– 2254 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

20 leden hebben ja geantwoord;

79 leden hebben neen geantwoord;

9 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, ik heb een stemafpraak met mevrouw Eerlingen.

■

MOTIE van de dames Mercedes Van Volcem en Gwenny De Vroe en de heer Bart Tommelein tot besluit van het op 23 oktober 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de balans van het huisvestingsbeleid van de Vlaamse Regering

– 2255 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

22 leden hebben ja geantwoord;

77 leden hebben neen geantwoord;
9 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 6 november 2013 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 18.48 uur.

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brussee, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Paul Delva, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsens, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Jurgen Vanlerberghe, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri.

Afwezig met kennisgeving

Vera Celis, Jan Durnez, Jan Peumans, Marc Van de Vijver: ambtsverplichtingen;

Griet Smaers: familieverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Erik Arckens, Filip Dewinter, Ivan Sabbe

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsens, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien

Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstrecken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstrecken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Wim Wienen

ONTHOUDINGEN:

Boudewijn Bouckaert, Patricia De Waele, Peter Reekmans, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Karlos Callens, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick

De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Boudewijn Bouckaert, Patricia De Waele, Peter Reekmans, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Karlos Callens, Bart Caron, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Gerda Van Steenberge

■

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Boudewijn Bouckaert, Karlos Callens, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Peter Gysbrechts, Egbert Lachaert, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Bart Tommelein, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Wim Wienen, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Lucas Van Der Taelen, Gerda Van Steenberge, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Boudewijn Bouckaert, Karlos Callens, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Peter Gysbrechts, Egbert Lachaert, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Bart Tommelein, Christian Van Eyken, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marleen

Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Wim Wienen, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Gerda Van Steenberge, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck

■